

**DATGANIAD GRŴP CYFRIFON
COMISIYNYDD HEDDLU A THROSEDD GOGLEDD CYMRU
2021 – 2022**

Tabl o'r Cynnwys

Adroddiad Naratif	3
Datganiad o'r Cyfrifoldebau ar gyfer y Grŵp Datganiad Cyfrifon.....	20
Dadansoddiad o Wariant a Chyllid Grŵp 2021-2022.....	21
Dadansoddiad o Wariant a Chyllid Grŵp 2020-2021.....	22
Datganiad Cynhwysfawr Incwm a Gwariant y Grŵp.....	23
Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn y Grŵp.....	24
Grŵp Mantolen.....	25
Grŵp Datganiad Llif Arian Parod.....	26
Nodiadau i Ddatganiad Cyfrifon y Grŵp.....	27
Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu.....	65
Grŵp Datganiad o Bolisiâu Cyfrifyddu.....	66
Rhestr Termau	81
Datganiad Llywodraethu Blynnyddol 2021-2022.....	84
Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru i Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru...103	
Crynodeb o Wariant a Chyllid Cyfalaf 2021-2022.....	107

Adroddiad Naratif

Cyfrifon Grŵp – Adroddiad Naratif gan y Prif Swyddog Cyllid, Kate Jackson

CYFLWYNIAD

Mae hyfforddwy yn llunio a chyflwyno rhaglenni dysgu a datblygu cymhleth a helaeth, gan alluogi'r sefydliad i gyflawni ei amcanion ac unigolion i gyflawni eu potensial. Roedd yn atebol i graffu annibynnol gan ein harchwilwyr allanol penodedig a'r nod yw cynhyrchu adroddiad sy'n deg, yn gytbwys ac yn ddealladwy.

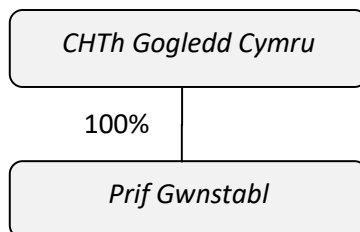
I'r perwyl hwnnw, mae'r adroddiad naratif yn dechrau drwy egluro cyfrifoldebau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Ceir adrannau ar Flaenoriaethau Strategol, Cyflawniad Gweithredol ac Ariannol, y Dyfodol a chynnwys pwysig yn ymwneud â'r prif Ddatganiad Cyfrifon sydd yna'n dilyn o fewn yr adroddiad.

LLYWODRAETHU A CHYFRIFOLDEBAU

Gwnaeth Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 gyflwyno rôl Comisiynwyr Heddlu a Throsedd yng Nghymru a Lloegr gyda'r strwythur newydd ar waith yn 2012-2013.

O ran egwyddor, gwnaeth y Ddeddf sefydlu'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl fel corfforaethau undyn, gyda'r ddau'n endidau cyfreithiol ar wahân sy'n gallu cyflogi staff, llunio cytundebau a chymryd rhan mewn achosion cyfreithiol. Cyfrifoldeb y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw sicrhau bod yr heddlu yn effeithiol ac yn effeithlon a bydd yn comisiynu'r Prif Gwnstabl i wneud hyn. Mae'r Ddeddf hefyd wedi sefydlu Paneli'r Heddlu a Throsedd ar gyfer pob ardal blismona sydd yn gyfrifol am ddal y Comisiynwyr yr Heddlu a Throsedd yn atebol am eu penderfyniadau a'u gweithredoedd.

Yn ymarferol, mae'n ofynnol i'r corfforaethau undyn baratoi eu Datganiad o Gyfrifon statudol endid sengl ar wahân, yn unol â'r Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol a'r Safonau Hysbysu Ariannol Rhyngwladol perthnasol. Mae hefyd yn ofynnol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gynhyrchu set o Gyfrifon Grŵp. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cael ei adnabod fel y sefydliad daliannol ac ystyrir y Prif Gwnstabl yn endid sydd yn eiddo'n llawn i'r sefydliad daliannol. Mae adolygiad manylach o'r trefniadau llywodraethu sydd ar waith wedi'i gynnwys yn ddiweddarach yn y ddogfen hon ar ffurf y Datganiad Llywodraethu Blynyddol ond nodir natur strwythur y grŵp yn y ddeddfwriaeth ac mae'r gwaith o baratoi cyfrifon y grŵp yn unol ag arfer cyfrifyddu statudol.

Mae'r Datganiad Cyfrifon ar gyfer 2021-2022 yn rhoi darlun o'r sefyllfa ariannol ar 31 Mawrth 2022 a chrynodeb o'r incwm a'r gwariant yn ystod y flwyddyn tan 31 Mawrth 2022.

ADOLYGIAD PARTNERIAETHAU STRATEGOL GOGLEDD CYMRU

Gogledd Cymru yw un o'r llefydd mwyaf prydferth i fyw yn y Deyrnas Unedig.

Gyda phoblogaeth o dros 700,000 mae ardal Heddlu Gogledd Cymru yn cwmpasu ardal o 6,300 cilomedr sgwâr sy'n ymestyn o Bronington yn y dwyrain i Aberdaron yn y gorllewin ac o Fae Cemaes yn y gogledd i Aberdyfi yn y de.

Mae ardal yr Heddlu yn cwmpasu chwe sir ddaearyddol Gogledd Cymru, sef Gwynedd, Ynys Môn, Conwy, Sir Ddinbych, Sir y Fflint a Wrecsam. Mae'n cael ei gwasanaethu gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a chan Wasanaeth ac Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru. Mae'r ardal hefyd yn cael ei gwasanaethu gan yr Ymddiriedolaeth Prawf Genedlaethol ac Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwlans Cymru.

Datganiad Cyfrifon Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 2021-2022

Mae'r ardal yn cynnwys ardaloedd trefol a gwledig gan gynnwys dwy ddinas, Parc Cenedlaethol Eryri, dau borthladd o bwys (Caergybi ym Môn a Mostyn yn Sir y Fflint), rhanbarthau diwydiannol sy'n ehangu (yn bennaf yn y dwyrain a Wylfa newydd ar Ynys Môn) a nifer o drefi prysur, llawer ohonynt yn denu nifer fawr o dwristiaid yn ystod misoedd yr haf.

Etholwyd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd (CHTh) Andy Dunbobbins ym mis Mai 2021. Diwygiodd y CHTh y Cynllun Heddlu a Throsedd a gosod blaenoriaethau fel y crynhoir isod. Mae'r cynllun llawn ar gael ar wefan y CHTh.

SHAPING THE PLAN

MY PLAN
My plan sets out my vision for North Wales and how I expect the vision to be achieved. It is informed by public consultation and

MY VISION
North Wales communities are safe, victims and vulnerable people feel supported, crime and reoffending are low, and people have confidence in policing and the criminal justice system

MY PRIORITIES

- DELIVERING SAFER NEIGHBOURHOODS**
 - Tackle and prevent rural and wildlife crime
 - Improve the efficiency and effectiveness of police officers and police staff
 - Improve Road safety
- SUPPORTING VICTIMS AND COMMUNITIES**
 - Tackle and prevent domestic abuse and sexual violence
 - Safeguard vulnerable people including children
 - Tackle and prevent cybercrime
 - Establish a victims panel
 - Tackle and prevent Hate Crime
- FAIR AND EFFECTIVE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM**
 - Introduce a North Wales Female Offender Strategy
 - Increase the use of Restorative Justice
 - Support and protect children and young people and divert them away from the Criminal Justice System
 - Address the root causes of offending and support the rehabilitation of people who have offended

3

Roedd effeithiau parhaus pandemig Covid-19 yn parhau'n ffactor arwyddocaol yn nigwyddiadau 2021-22. Fel rhan o'r cynllun ymateb COVID, amlinellwyd pum canolbwynt pellach er mwyn ymdrin â'r sefyllfa argyfyngus yn gynnar yn 2020-2021. Parhaodd y rhain yn berthnasol yn 2021-2022. Y rhain oedd:

1. Sicrhau bod gan y Prif Gwnstabl adnoddau digonol er mwyn ymateb i'r argyfwng
2. Sicrhau, ar ran ein cymunedau, bod yr heddlu yn ymateb mewn ffyrdd sy'n angenrheidiol, digonol, cymesur ac yn foisol (yn dwyn i gyfrif)
3. Hwyluso partneriaeth effeithiol ymhlith asiantaethau a grwpiau yn gweithio ym maes diogelwch cymunedol a chyfiawnder troseddol
4. Comisiynu gwasanaethau, yn enwedig ar gyfer dioddefwyr trosedd, gan gynnig grantiau at ddibenion plismona a lleihau niwed
5. Sicrhau bod iechyd tymor hir Heddlu Gogledd Cymru yn cael ei warchod drwy fonitro cynllun a gweithgarwch adfer y sefydliad y tu hwnt i argyfwng Covid-19.

Gyda'r blaenoriaethu cyffredinol wedi eu gosod gan y Comisiynydd, bydd Cynllun Cyflawni'r Prif Gwnstabl yn gosod gweithrediadau penodol Heddlu Gogledd Cymru i gyflenwi'r blaenoriaethau hyn. O bwys yw'r pwysigrwydd o weithio mewn partneriaeth i fynd i'r afael â nhw.

Mae holl feysydd blaenoriaeth yn cyflwyno problemau sydd tu hwnt i blismona a gellir ond cyflwyno ymateb effeithiol fel yr adlewyrchir isod:

Amlinellir 'cynllun ar dudalen' y Prif Gwnstabl ar gyfer 2021-2022 isod:

PLAN ON A PAGE HEDDLU GOGLEDD CYMRU
NORTH WALES POLICE

OUR VISION - what we aspire to
Making North Wales the **safest** place in the UK

making North Wales the **safest** place in the UK

POLICING DELIVERY - what we do

We ensure that:

- Public have confidence in North Wales Police
- We deliver an excellent quality of service to victims
- We use police powers proportionately

PREVENT
CRIME

PROTECT
COMMUNITIES

PURSUE
OFFENDERS

OUR FOCUS - how we deliver

<p>PEOPLE</p> <p>With a focus on Diversity, Equality and Inclusion, we will</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attract a talented workforce, representative of our communities • Provide an outstanding wellbeing offer • Support people to reach their full potential • Celebrate achievements and value individual and team contributions • Expect our people to deliver an exceptional service and display the highest standards of behaviour 	<p>INNOVATION</p> <p>By creating a digital and agile working environment, we will</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maximise the opportunities for our people to work effectively • Improve our accessibility for our communities • Develop a visual data tool which provides our people with relevant information to support their decision making • Use data to help us adapt to the changing demands our organisation faces • Ensure the digital programme supports future digital innovation and opportunities 	<p>PREVENTION</p> <p>Adopting a preventative mind set across the whole organisation, we will</p> <ul style="list-style-type: none"> • Engage with and listen to our communities to understand their concerns • Problem solve issues with our partners • Continue to develop our early intervention approach with our partners • Work with partners to prevent re offending
--	---	---

We will develop strong financial and resourcing plans to ensure we are efficient and effective and provide value for money

CYFLAWNIAD GWEITHREDOL

Mae'r Datganiad Cyfrifon yn canolbwyntio'n bennaf ar gyflawniad ariannol y flwyddyn. Fodd bynnag, mae hefyd yn bwysig ystyried amcanion a chyflawniad allweddol a osodwyd yng Nghynllun Heddlu a Throsedd 2021-2024. Datblygwyd y blaenoriaethau yn y cynllun mewn ymateb i'r meysydd sy'n wynebu'r bygythiad, risg a'r niwed mwyaf yng Ngogledd Cymru yn dilyn proses ymgynghori helaeth. Er gwaethaf yr amgylchiadau unigryw a wynebodd yr heddlu gyda digwyddiadau parhaus pandemig Covid-19, parhaodd yr heddlu i ganolbwyntio ar werth am arian wrth iddo ddilyn ei ymddirniaeth ehangach tuag at gyflawni gwasanaeth.

Cafodd effaith Covid 19 a'r cyfnodau cyfyngiadau symud ddeilliodd o hynny effaith fawr ar y galwadau ar Blismona drwy gydol 2021-2022. Cafodd bob un o'r blaenoriaethau eu nodi gan newidiadau yn y galw neu ddylanwad llacio'r cyfyngiadau symud a dychwelyd i ryddid arferol. Fodd bynnag, gwelwyd sawl maes blaenoriaeth yn dychwelyd rhywfaint i lefelau arferol, ond dal i fod yn is na'r rhai cyn y pandemig yn 2019-2020. Mae hyn yn gwneud asesu

cyflawniad yn fwy cymhleth i'w ddeall. Ar y cyfan, cynyddodd trosedd 24% dros y flwyddyn flaenorol. Fodd bynnag, roedd hyn yn bennaf oherwydd bod galw wedi'i atal i ryw raddau yn y flwyddyn flaenorol.

- Roedd galw cyffredinol dros yr haf yn uwch na'r arferol a dechreuodd yn gynt yn y flwyddyn, yn bennaf oherwydd y cynnydd mewn ymwelwyr o'r DU i'r ardal. Cynyddodd galw o ran galwadau 999 hefyd ac mae wedi parhau ar lefel uwch.
- Dychwelodd digwyddiadau traffig ffyrdd at lefelau mwy arferol a chynyddu dros yr haf. Fodd bynnag, dros y tymor hirach, mae'r nifer o bobl a laddwyd neu a anafwyd yn ddifrifol yn parhau i ostwng.
- Roedd byrgleriaethau preswyl yn parhau i gael eu hatal am gyfnod hir yn dilyn llacio cyfyngiadau symudol, o bosib yn berthnasol i fwy o bobl yn gweithio o'r cartref.
- Gwelodd adroddiadau am gam-drin domestig sawl cynnydd yn dilyn diweddau'r cyfnodau o gyfyngiadau symud. Cafwyd patrwm cyffredinol o gynnydd yng Ngogledd Cymru, yn bennaf oherwydd cynnydd mewn stelcian ac aflonyddu a phwyslais ar arferion recordio effeithiol.
- Mae dadansoddiad o batrymau cenedlaethol dros y cyfnod yn dangos newidiadau mewn galw yng Ngogledd Cymru yn bennaf yn unol â'r hyn oedd yn digwydd yng ngweddill Cymru a Lloegr. Mae hyn yn rhoi rhyw sicrwydd na chafodd Gogledd Cymru ei effeithio'n anarferol gan ail flwyddyn y pandemig.

Mesurau Cyflawniad Cenedlaethol

Yn ystod 2021-2022 gwnaeth y Swyddfa Gartref gyflwyno cyfres o fesurau cyflawniad cenedlaethol o ran yr hyn maent yn dwyn y Gwasanaeth Heddlu yn atebol amdanynt. Mae'r mesurau'n cynnwys dynladdiad, troseddau cyffuriau, troseddau seiber, cam-drin domestig a throseddau cymdogaethau. Y bwriad ydy gostyngiad yn y mesurau hyn fel y sylfaen cyn Covid ym mis Gorffennaf 2019. Rheolir cyflawniad drwy gyfres o gyfarfodydd o fewn y Swyddfa Gartref sy'n cynnwys y Gweinidog Plismona a'r Ysgrifennydd Cartref. Hysbysir y cyhoedd am y mesurau gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Diogelwch a hyder cyhoeddus

Cynhaliwyd yr arolwg hyder cyhoeddus ddiwedd 2021 ac roedd yn cynnwys cwestiynau am ddirnadaeth y cyhoedd am blismona a lefelau hyder:

- Gofynnwyd i ymatebwyr pa mor hyderus ydynt yn Heddlu Gogledd Cymru yn gyffredinol. Gwnaeth 84% o ymatebwyr fynegi hyder yn yr heddlu, gydag ychydig dros chwarter (27%) yn hyderus iawn yn Heddlu Gogledd Cymru. Er yn uchel o hyd, mae dirnadaethau wedi gostwng yn anad dim ers 2020 o ran yr hyder sydd gan ymatebwyr yn Heddlu Gogledd Cymru yn gyffredinol (yn 2020, mynegodd 93% o ymatebwyr hyder yn yr heddlu).
- Mae naw allan o ddeg o ymatebwyr yn teimlo'n ddiogel rhag trosedd ac anrhefn yn Heddlu Gogledd Cymru. Mae pedwar allan o bump o ymatebwyr yn teimlo hefyd fod Gogledd Cymru yn fwy diogel o'i gymharu ag ardaloedd eraill o amgylch y DU. Mae'r ddau yn debyg o'i gymharu â chanfyddiadau 2020.
- Cytunodd naw allan o ddeg o ymatebwyr eu bod yn cael eu parchu gan yr heddlu pan maent mewn unrhyw gyswllt â nhw, y lefel uchaf o gytuno o ran dirnadaethau'r heddlu.
- Cytunodd dros 80% hefyd eu bod yn trin pawb yn gyfartal, pwy bynnag ydynt.
- Mae dirnadaethau ar eu hisaf, fodd bynnag, ynghylch trin mân droseddau, lle mae 62% yn cytuno y gellir dibynnu ar yr heddlu i ymdrin â nhw. Mae 67% hefyd yn cytuno fod yr heddlu'n ymdrin â phethau sydd o bwys yn y gymuned. Cytunodd 68% y gellir dibynnu arnyn nhw pan mae angen.

Bu galw sylweddol, a gwahanol iawn ar adegau, ar y gwasanaeth heddlu mewn yn 2021-2022, gan blismona o dan gyfyngiadau COVID yn ogystal ag ymdrin â'r bygythiadau mewn troseddau terfysgaeth, camfanteisio rhywiol a throseddau seiber.

Oherwydd etholiadau'r CHTH ym mis Mai 2021 yn arwain at CHTH newydd i Ogledd Cymru, cyhoeddwyd Cynllun Heddlu a Throsedd y CHTH newydd hanner ffordd drwy'r flwyddyn ym mis Mai 2021. O ganlyniad, adolygwyd a mabwysiadwyd blaenoriaethau Heddlu Gogledd Cymru ym mis Rhagfyr 2021. Arweiniodd hyn at ychwanegu blaenoriaethau ar gyfer Troseddau Cefn Gwlad a Throseddau Seiber. Ar ben hyn, cyflwynwyd blaenoriaeth Trais yn Erbyn Merched a Genethod gan Heddlu Gogledd Cymru. Gan y cyflwynwyd y blaenoriaethau newydd hyn ran fawr o'r ffordd drwy'r flwyddyn, byddant yn cael eu hystyried yng nghyflawniad y flwyddyn nesaf. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn creu Adroddiad Blynyddol i fanylu cyflawniad ar gyfer y flwyddyn a geir [yma](#).

RISG CORFFORAETHOL

Mae Fframwaith Rheoli Risg ar y Cyd yn cael ei rannu gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl er mwyn nodi, gwerthuso a rheoli'r risgiau a wynebwr gan y sefydliadau priodol. Mae'r fframwaith yn diffinio'r camau sy'n ofynnol i gael y ddealltwriaeth angenrheidiol er mwyn cynorthwyo penderfyniadau effeithiol.

O dan y gwaith o graffu gan y Cydbwyllgor Archwilio, mae'r Heddlu wedi datblygu ei fframwaith rheoli risg dros y ddwy flynedd ddiwethaf. Yn ystod y flwyddyn, mae'r cofrestrau risg corfforaethol wedi olrhain y risg newydd, cau'r risg bresennol a hefyd newidiadau yn y lefel risg sy'n digwydd yn ystod y flwyddyn. Mae'r fframwaith rheoli risg ei hun hefyd wedi bod yn destun adolygiad blynyddol a oedd yn cynnwys datblygu datganiad Chwant Risg yr Heddlu, cryfhau'r ddogfennaeth a'r dull gweithredu yn y maes hwn.

Fel y disgwyliid, roedd risg Pandemig ar gofrestr risg yr Heddlu ac o ystyried digwyddiadau Covid-19, cafodd is-gofrestr risg Covid-19 hefyd ei monitro yn ystod y flwyddyn.

Ymhlith y risgiau corfforaethol allweddol eraill a nodwyd, a olrheiniwyd neu a fonitryd gan y fframwaith ar y cyd yn ystod 2021-2022 oedd: adnoddau ariannol digonol ar gael i gyflawni cynlluniau gwasanaeth; achredu unedau gwyddonol, cyflawniad a datblygiadau TG, a recriwtio staff.

CYFLAWNIAD ARIANNOL

Cyllideb 2021-2022

Gweithredodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gyda Chyllideb Refeniw Net o £173.365m ar gyfer 2021-2022 a osodwyd yn ffurfiol mewn cyfarfod o'r Panel Heddlu a Throsedd ar 2 Chwefror 2021.

Roedd hyn yn cyfateb i gynydd o 5.9% yn y gyllideb refeniw sylfaenol o'r flwyddyn ariannol flaenorol, sy'n cynnwys:

- Cynydd o 5.53% mewn praeseptau
- Cynydd o 5.93% yng nghyllid y Llywodraeth, a oedd i gyd wedi'i gyfeirio at gynyddu nifer swyddogion drwy Ymgyrch Uplift.

Paratôdd y Prif Swyddog Cyllid gyflwyniad ac adroddiad ar gyfer y panel yn amlinellu'r cynnig praesept a oedd yn destun craffu yn y cyfarfod. Cymeradwywyd y cynnig praesept yn unfrydol.

Cafodd y cynnydd yn Grantiau'r Llywodraeth ei gyfeirio at recriwtio, hyfforddi, seilwaith a thâl am 62 o Swyddogion Heddlu ychwanegol (Ymgyrch Uplift), gydag unrhyw swm heb ei neilltuo yn 2021-2022 i'w ddefnyddio i ariannu costau Uplift yn y dyfodol. Roedd hyn yn cyfateb i £2.826m ar gyfer Heddlu Gogledd Cymru.

Alldro Refeniw Net 2021-2022 a Throsglwyddo Net i Gronfeydd wrth Gefn

Defnyddiodd y cynnig praesept a gytunwyd ar 2 Chwefror 2021 dybiaethau realistig a ystyriwyd yn briodol ar sail y wybodaeth ar gael ar y pryd. Ystyriodd hyn gyllid a ddisgwyliid gan ffynonellau oni bai am y praesept a'r cynlluniau gwariant ar gyfer y flwyddyn.

Tra bydd amrywiadau o ran y gyllideb yn digwydd mewn unrhyw amgylchfyd dynamig, roedd y lefel o danwariant refeniw a ddigwyddodd yn 2021-22, tra y'i deallwyd yn dda, yn fwy na'r lefelau a welwyd mewn blynyddoedd ariannol diweddar. Felly, dadansoddir hyn ymhellach yn yr adran ganlynol. Roedd gwariant gweithredu net presennol ar gyfer 2021-2022 yn alldro o £165.037m gan arwain at drosglwyddiad net o £8.328m i gronfeydd refeniw Grŵp wrth gefn, sy'n 4.8% o'r Gyllideb Refeniw Net o £173.365m. Ar ben hyn, yn dilyn trafodaethau gydag Archwilio Cymru, trosglwyddwyd swm o £1.282m o Grant Plismona Cymdogaethau a ddaliwyd fel incwm o flaen llaw drwy'r cyfrif refeniw i Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd. Mae amodau'r grant hwn wedi'u bodloni'n llawn mewn blynyddoedd blaenorol. Y driniaeth gyfrifyddu gywir bellach ydy trosglwyddo'r swm fel cronfa wrth gefn. Cyfanswm y trosglwyddiad i gronfeydd wrth gefn ydy £9.610m, a ddyrannwyd fel isod:

	£m
Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	6.691

Trosglwyddo Grant Plismona Cymdogaethau i Gronfa wrth Gefn a Glustnodwyd	1.282
Cydweithrediadau Rhanbarthol a Chenedlaethol	1.048
Cronfeydd Wrth Gefn Cyffredinol	<u>0.589</u>
Trosglwyddo Net i Gronfeydd Wrth Gefn y Grŵp	<u>9.610</u>

Mae'r symudiad net cyffredinol mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd (gan gynnwys y partneriaethau cenedlaethol a lleol mae Heddlu Gogledd Cymru yn gweithredu fel heddlu cartref iddynt) wedi'i grynhoi isod:

	£m	£m
Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd ar 31 Mawrth 2021		25.460
Symudiadau Arfaethedig	1.943	
Symudiadau Eraill mewn Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	4.592	
Trosglwyddo Grant Plismona Cymdogaethau i Gronfa wrth Gefn a Glustnodwyd	1.282	
Partneriaethau a Chydweithrediadau	1.048	
Cronfeydd SCHTh wrth Gefn	0.156	
Symudiad Net		9.021
Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd ar 31 Mawrth 2022		34.481

Dangosir dadansoddiad pellach yn dangos sut mae'r sefyllfa hon wedi dod i'r amlwg yn dilyn ein rhagolygon Ch3 yn y tabl isod:

Symudiad yn y Cronfeydd 2021-22	Gwreiddiol	Cynllun Ch3	Presennol	Amrywiant i'r Gyllideb	Amrywiant i Gynllun Ch3
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Defnydd a chyfraniad arfaethedig i gronfeydd wrth gefn	1,668	1,668	2,507	839	839
Cronfeydd ychwanegol a glustnodwyd ar sail Ch3	0	1,490	1,562	1,562	72
Cronfeydd wrth gefn ychwanegol ar ddiwedd Ch4	0	0	3,030	3,030	3,030
Cydweithrediadau Cenedlaethol	0	829	829	829	0
Partneriaethau	0	0	219	219	219
SCHTH	0	0	156	156	156
Cyfraniad i'r Fantolen Gyffredinol	0	0	589	589	589
Trosglwyddiad ychwanegol i'r Gronfa wrth Gefn a Glustnodwyd	0	0	1,282	1,282	1,282
Cyfanswm referniw symud cronfa wrth gefn	1,668	3,987	10,174	8,506	6,187
Cronfeydd wrth gefn a ddefnyddiwyd i ariannu Cyfalaf					
<i>Cronfa Gyfalaf wrth Gefn</i>	0	0	-192	0	0
<i>Rheoli Newid</i>	0	0	-372	0	0
Cyfanswm Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn	0	0	9,610	0	0

Cyd-destun pellach ar gyfer y symudiad net wrth gefn a Glustnodwyd o £9.610m oedd:

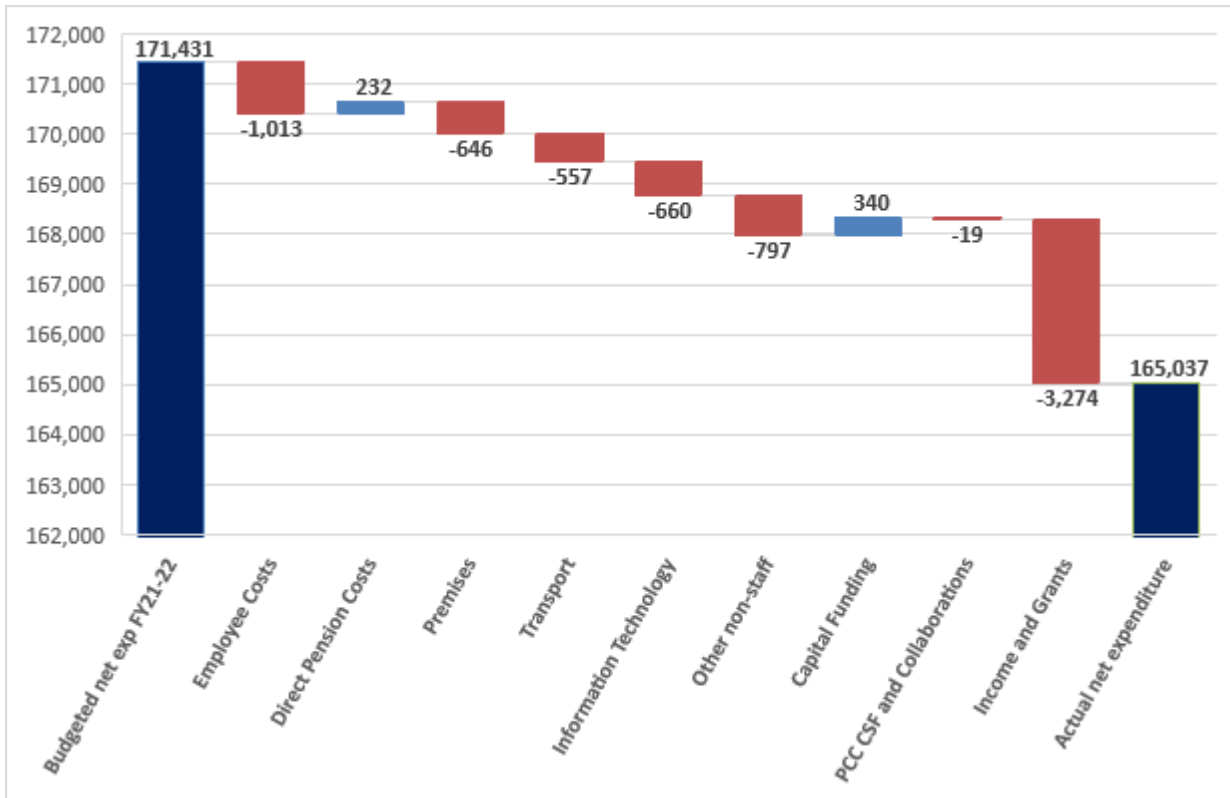
- £1.943m yn symudiad net arfaethedig ac ymrwymedig o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd sy'n cynnwys cyfraniadau i'r cronfeydd Uplift (£2.826m), Rhwydwaith Gwasanaethau Brys (ESN) (£0.750m) a defnydd arfaethedig PFI (£0.188m), Rheoli Newid (£0.280m), Stadau (£0.288m), COVID (£0.313m) wrth gefn a chyllid cyfalaf (£0.564m)

- £4.592m yn gyfraniadau i gronfeydd wrth gefn er mwyn rheoli costau a risg y dyfodol, eitemau penodol Rheoli Newid a nodwyd (£0.874m), Cronfa Hyfforddiant wrth Gefn (£0.050m), Fframwaith Cymwysterau Addysg yr Heddlu (PEQF) (£0.250m), Cronfa Yswiriant wrth Gefn (£0.388m), cronfa wrth gefn Rheoli Newid amhenodol (£1.230m) a Chyfalaf (£1.000m) a chronfa wrth gefn newydd er mwyn lliniaru risg anwadalrwydd prisiau ynni (£0.800m)
- £1.048m yn ymwneud â chyfraniadau at gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd yn ymwneud â'r Rhwydwaith Ymchwiliadau Fforensig i Wrthdrawiadau a Minerva y mae Heddlu Gogledd Cymru yn eu cynnal ar ran yr holl ardaloedd Plismona, a phartneriaethau lleol a rhanbarthol eraill
- £0.156m o gronfeydd wrth gefn sy'n uniongyrchol berthnasol i SCHTh
- Trosglwyddiad grant o £1.282m a gadwyd yn flaenorol fel incwm cyn cronfeydd wrth gefn (mae amodau wedi'u bodloni'n llawn).

Mae'r cynnydd o £0.589m i'r Gronfa wrth Gefn Gyffredinol yn dangos y swm a ddisgwylir er mwyn sicrhau bod y Gronfa wrth Gefn Gyffredinol yn cael ei chynnal ar y lefel isaf o 3% o'r gyllideb refeniw net dros y pum mlynedd nesaf.

Dadansoddiad o Alldro v Cyfanswm Gwariant Gweithredol a Gyllidwyd

Cynyddodd gwariant gweithredu ar gyfer y flwyddyn 4.46% o'r flwyddyn flaenorol i £165.037m (2020-2021: £157.992m). Fodd bynnag, yn gyffredinol, roedd amrywiant tanwariant o £6.394m i wariant gweithredu wedi'i gyllidebu o £171.431m. Eglurir yr amrywiant hwn ymhellach yn ddaearyddol yn gyntaf ac yna hefyd linell wrth linell isod.

	£m
Costau Gweithwyr	-1.013
Costau Pensiynau Uniongyrchol	0.232
Eiddo	-0.646
Trafnidiaeth	-0.557

Technoleg Gwybodaeth	-0.660
Costau arall nad yw'n staff	<u>-0.797</u>
Cyfanswm nad yw'n staff	-2.660
Cyllid Cyfalaf	0.340
Diogelwch Cymunedol a Chydweithrediadau'r CHTH	-0.019
Incwm a Grantiau	-3.274
Cyfanswm tanwariant refeniw	-6.394

Mae gwariant a chyllido alldro yn y tabl isod gydag eglurhad pellach o'r amrywiannau allweddol yn dilyn:

PRESENNOL 2020-2021 £m	GWARIANT REFENIW	CYLLIDEB 2021-2022 £m	PRESENNOL 2021-2022 £m	AMRYWIANT + (-) £m
139.976	COSTAU GWEITHWYR	146.594	145.581	-1.013
3.462	PENSIYNAU'R HEDDLU	3.281	3.513	0.232
34.159	COSTAU RHEDEG I RAI NAD YDYNT YN STAFF	38.370	35.710	-2.660
4.799	CYLLID CYFALAF	4.354	4.694	0.340
0	CYLLID CYFALAF O GRONFEYDD WRTH GEFN	0.564	0.564	0
5.200	CRONFA DIOGELWCH CYMUNEDOL A PHARTNERIAID Y CHTH	5.550	5.531	-0.019
1.306	CYDWEITHREDIADAU CENEDLAETHOL	3.366	3.366	0
-30.910	INCWM	-30.648	-33.922	-3.274
157.992	GWARIANT GWEITHREDU	171.431	165.037	-6.394
5.485	TROSGLWYDDIADAU I/O GRONFEYDD WRTH GEFN A GLUSTNODWYD (REF)	2.498	8.303	5.805
0	TROSGLWYDDIADAU I/O GRONFEYDD WRTH GEFN A GLUSTNODWYD (CYF)	-0.564	-0.564	0
0.228	TROSGLWYDDIAD I'R/-O'R GRONFA WRTH GEFN GYFFREDINOL	0	0.589	0.589
0	TROSGLWYDDIAD O INCWM O FLAEN LLAW	0	-1.282	-1.282
0	TROSGLWYDDIAD YCHWANEGOL I'R GRONFA WRTH GEFN A GLUSTNODWYD	0	1.282	1.282
163.705	GWARIANT NET	173.365	173.365	0
ARIENNIR GAN:				
78.715	CYFANSWM GRANTIAU	83.677	83.677	0
84.990	PRAEPT Y DRETH CYNGOR	89.688	89.688	0
163.705	CYFANSWM ARIANNU	173.365	173.365	0

Dadansoddiad Pellach o Alldro Refeniw – Tanwariant £6.394m

Y prif resymau am y tanwariant a amlinellir uchod oedd:

Costau Gweithwyr – Tanwariant £1.013m

Tâl i swyddogion a staff yw'r eitem unigol fwyaf yn y gyllideb, felly er bod y tanwariant ar gyflogau o £1.285m o fewn 1% i'r gyllideb flynyddol, mae hyn yn gyfran fawr o'r amrywiant cyffredinol. Roedd y tanwariant hwn o ganlyniad i dwf y cytunwyd arno yn cael ei weithredu yn ystod y flwyddyn, lle'r oedd y gyllideb yn caniatáu i staff a swyddogion fod ar waith drwy gydol y cyfnod. Gorwariwyd goramser £0.775m oherwydd gwaith cymorth cilyddol ychwanegol a gofynion ychwanegol oherwydd absenoldebau COVID. Gallwn anfonebu heddluoedd eraill pan rydym yn rhoi cymorth cilyddol, ac felly gwneir hyn yn iawn drwy incwm. Effeithiwyd hyfforddiant allanol gan COVID gan arwain at danwariant o £0.214m, gyda'r fantolen o £0.289m a ddefnyddir ar gyfer lwfansau a chostau staff eraill.

Roedd oedi i recriwtio i'r swydd dwf yn golygu fod yr heddlu angen blaenoriaethu dyrannu ei adnoddau i'r gorchwylion mwyaf arwyddocaol, gan flaenoriaethu drwy'r fforymau llywodraethu amrywiol er mwyn gwneud, lle bo'n briodol.

Costau Pensiynau Uniongyrchol – Gorwariant o £0.232m

Roedd hyn o ganlyniad i ymddeoliadau salwch ychwanegol, a CPI uwch na'r disgwyl, a gafodd effaith ganlyniadol ar daliadau Pensiwn Anafiadau.

Costau rhedeg i rai nad ydynt yn staff

Dadansoddir y prif amrywiannau isod:

- **Eiddo – tanwariant o £0.646m**

Gohiriwyd gwaith penodol o £0.288m. Cafodd cyllidebau ynni eu tanwario £0.187m oherwydd cyfuniad o ddefnydd a phris ddim yn cynyddu cymaint â'r disgwyl. Mae'r gweddill yn cynnwys sawl swm bach ar draws penawdau amrywiol.

- **Trafnidiaeth – tanwariant o £0.557m**

Bu tanwariant o £0.235m o ran lwfansau ceir a theithio wrth i swyddogion a staff barhau i weithio o'r cartref, gyda llai o angen teithio i gyfarfodydd neu ddim o gwbl. Tanwariodd costau rhedeg cerbydau £0.102m, a'r prif gyfranwyr oedd lleihau costau trwsio tanwydd a damweiniau. Yr elfen olaf oedd y cafwyd tanwariant o £0.220m o ran costau Cymorth Awyr Cenedlaethol yr Heddlu.

- **Technoleg Gwybodaeth – tanwariant o £0.660m**

Mae'r tanwariant oherwydd sawl prosiect datblygu sydd heb eu gweithredu hyd yma.

- **Eraill nad ydynt yn staff gan gynnwys argyfyngau – tanwariant o £0.797m**

Roedd y mwyafrif o'r tanwariant hwn yn berthnasol i gronfeydd wrth gefn (£0.652m). Gan fod y mwyafrif o gyllidebau wedi'u tanwario, nid oedd angen dyrannu cynlluniau wrth gefn. Rheolwyd costau ychwanegol COVID o fewn y gronfa wrth gefn ddyranedig. Felly, rheolwyd cronfeydd wrth gefn fel y byddent ar gael ar ddiwedd y flwyddyn pe bai angen. Roedd y gweddill sef £0.145m ledled sawl pennawd.

Tra gwnaeth yr heddlu brofi tanwariant mewn sawl maes nad ydynt yn staff. Yn gyffredinol, gellid rheoli'r canlyniadau gyda threfniadau a gwasanaethau presennol yn parhau mewn lle yn y meysydd stadau, fflyd a TGCh a effeithir.

Cyllid Cyfalaf – Defnyddiwyd cyfraniad ychwanegol o £0.340m er mwyn ariannu gwariant cyfalaf. Bydd y defnydd hwn o danwariant refereniw yn lleihau benthyca yn y dyfodol.

Incwm – Incwm ychwanegol £2.165m.

Mae eitemau arwyddocaol sy'n gyrru'r amrywiant yn cynnwys:

- **Secondiadau ac incwm ail-daliadau eraill – £0.407m** mwy na'r gyllideb oherwydd secondiadau ychwanegol yn ystod y flwyddyn.
- **Incwm arall – £1.842m** mwy na'r gyllideb. Cyfranwr mawr oedd incwm Mutual Aid o weithrediadau llai uwch na'r arfer a lleoliadau mwy ar gyfer G7 a CoP26 (£0.647m). Cafwyd hefyd incwm ychwanegol ar gyfer digwyddiadau, hyfforddiant ac ad-daliad ardrethi unigryw. Mae hyn hefyd yn cynnwys y cyfraniadau dros ben gan y cydweithrediadau cenedlaethol gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Tra roedd yr adnoddau a roddwyd drwy gymorth cilydd yn sylweddol, ystyrir yr effaith gweithredol lleol ar gyfer lleoli sylweddol ar lefel Prif Swyddogion cyn cytuno. Mae hyn er mwyn sicrhau nad ydy gwasanaethau lleol yn cael eu peryglu drwy'r ddarpariaeth.

Incwm grant ychwanegol – £1.109m

Derbyniwyd sawl grant ychwanegol neu daliadau terfynol cynyddol am grantiau presennol yn ystod y flwyddyn. Roedd y mwyafrif yn Ch3 a Ch4. Er enghraifft – Partneriaeth Diogelwch ar y Ffyrdd £0.243m; Uplift £0.084m; SCCH £0.157m; Prentisiaethau £0.204m; POCA £0.154m; Troseddwyd £0.078m; Seiber £0.49m; grantiau llai eraill £0.096m.

Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd – Tanwariant o £0.156m

Yn gynwysedig o fewn y penawdau perthnasol ydy cost Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Y gyllideb ddiwygiedig ar gyfer y flwyddyn oedd £0.955m a'r alldro oedd £0.885m. Roedd y tanwariant hwn o £0.070m yn ymwneud yn bennaf â'r gyllideb staffio. Profwyd tanwariant arwyddocaol arall mewn costau teithio a rhedeg swyddfeydd, gan fod y rhan fwyaf o staff yn parhau i weithio o'r cartref, ac roedd llai o ofyn teithio i gyfarfodydd wyneb yn wyneb. Cafwyd tanwariant pellach o £0.067m ar Checkpoint, ynghyd â thanwariant o £0.019m ar y gronfa Diogelwch Cymunedol.

Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd sy'n gyfrifol am gomisiynu gwasanaethau i gynorthwyo'r Cynllun Heddlu a Throsedd, sef cyfanswm o £5.531m yn 2021-2022. Ariannwyd hyn o gyllideb a grantiau Diogelwch Cymunedol y Comisiynydd gan gynnwys grant y Weinyddiaeth Gyfiawnder i gefnogi dioddefwyr troseddau, a chan Lywodraeth Cymru ar gyfer y rhaglen VAWDASV. Gweinyddwyd y gwariant hwn gan Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ystod y flwyddyn ariannol.

Rhwydwaith Ymchwilio Gwrthdrawiadau Fforensig FCIN

Datganiad Cyfrifon Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 2021-2022

Mae Heddlu Gogledd Cymru wedi cytuno cynnal yr FCIN er mwyn gallu achredu ymchwiliadau gwrthdrawiadau yn genedlaethol. Mae pob ardal Blismona yng Nghymru a Lloegr wedi llofnodi cytundeb cydweithio sy'n cynnwys ariannu'r FCIN. 2021-2022 oedd yr ail flwyddyn ar gyfer FCIN. Roedd cyfraniadau yn fwy na'r costau o £0.535m. Mae'r swm hwn wedi'i neilltuo o fewn y cronfeydd wrth gefn er mwyn ariannu costau FCIN yn y dyfodol a lywodraethir gan Fwrdd Cenedlaethol yr FCIN. Parhaodd nod cyffredinol y rhaglen yn ddigyfnewid er yr oedi mewn gwariant.

Dadansoddiad Pellach o Ariannu Cyfalaf

Y gyllideb wreiddiol ar gyfer 2021-2022 oedd £12.874m. Cynyddodd hyn i £15.794m oherwydd llithriant o 2020-2021. Roedd y canlyniad yn Rhaglen rhy uchelgeisiol, yn enwedig wrth gynnwys y cario ymlaen o flynyddoedd blaenorol ac ystyried effaith Covid-19 ar argaeledd adnoddau a chadwyni cyflenwi. Adolygwyd ac ailosodwyd y Rhaglen Gyfalaf fel rhan o'r broses gynllunio, gyda gwariant amcangyfrifedig o £8.325m ar ddiwedd Ch3. Fodd bynnag, gyda'r heriau parhaus ledled y prif feysydd gwariant cyfalaf, profwyd hyn yn or-optimistaidd. Cynhaliwyd adolygiad pellach ym mis Ionawr/Chwefror 2022 a chynhwyswyd y ffigwr diwygiedig terfynol o £4.740m ar gyfer 2021-2022 yn y Strategaeth Gyfalaf fel rhan o raglen gyfalaf 5 mlynedd ddiwygiedig a gytunwyd ym mis Mawrth 2022.

Tra mae hyn yn sylweddol wahanol i'r ffigwr arfaethedig gwreiddiol o £15.794, y realiti ydy bod sawl maes pwysig wedi symud ymlaen dros gyfnod y flwyddyn ariannol.

Ceir crynodeb isod gyda'r golofn amrywiant yn dadansoddi'r gwahaniaeth rhwng y Gyllideb Ddiwygiedig a'r alldro presennol:

Disgrifiad	2021-22 Amcangyfrif Ch3 £000	2021-22 Amcangyfrif Diwygiedig £000	2021-22 Presennol £000	2021-22 Amr £000	2022-23 Amcan £000	2023-24 Amcan £000	2024-25 Amcan £000	2025-26 Amcan £000	2026-27 Amcan £000
Cyfanswm Gwaith Adeiladu	2,700	1,159	1,133	-26	5,310	6,777	5,168	2,100	2,100
Cyfanswm Cerbydau ac Offer Eraill	1,635	1,080	889	-191	2,820	1,667	2,441	1,797	1,341
Gwybodaeth Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu	3,900	2,501	2,218	-283	2,974	10,172	1,925	310	4,085
Cyfanswm Gwariant Cyfalaf	8,235	4,740	4,240	-500	11,104	18,616	9,534	4,207	7,526
Cyllid:									
Grant y Swyddfa Gartref	171	171	124	-47	0	0	0	0	0
Cyfraniad Refeniw	2,208	2,225	2,465	240	2,536	3,963	2,886	2,897	2,731
Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	2,959	1,421	820	-601	2,793	1,477	0	0	0
Derbynebau Cyfalaf	271	101	60	-41	536	100	750	100	100
Benthyca ar gyfer Ystadau	2,071	672	638	-34	4,239	6,677	4,418	1,210	2,000
Benthyca ar gyfer rhaglen newydd	555	150	133	-17	1,000	6,399	1,480	0	2,695
Cyfanswm y Cyllid	8,235	4,740	4,240	-500	11,104	18,616	9,534	4,207	7,526
Cyllid:									
Ffynonellau allanol	171	171	124	-47	0	0	0	0	0
Adnoddau ei hun	5,438	3,747	3,345	-402	5,865	5,540	3,636	2,997	2,831
Dyled	2,626	822	771	-51	5,239	13,076	5,898	1,210	4,695
Cyfanswm y Cyllid	8,235	4,740	4,240	-500	11,104	18,616	9,534	4,207	7,526

Amlinellir elfennau allweddol y rhaglen gyfalaf sy'n gyrru'r ffigurau isod:

- **Gwaith Adeiladu ac Ystadau** – cwblhawyd ac ailfeddianwyd Gorsaf Heddlu Pwllheli yn hanner cyntaf 2021-2022. Cwblhawyd gwaith y maes tanio Drylliau Tanio. Dechreuodd y gwaith ar y Ganolfan a Gweithdy Comisiynu Cerbydau yn Ch4 2021-2022 a bydd yn cael ei gwblhau'n gynnar yn 2022-2023. Bydd y gwaith ym Mhencadlys Rhanbarthol Caernarfon yn darfod yn gynnar yn 2022-2023. Er yr oedi mewn gwariant, mae trefniadau eraill yn parhau ar gael i'r heddlu wrth i'r rhaglen waith fynd rhagddi.

- **Cerbydau ac Offer** – Mae newid cerbydau wedi bod yn hynod heriol yn 2021-2022. Cyfuniad o'r cytundeb (a'r prisio) cenedlaethol terfynol yn cael ei gytuno yn hwyrach na'r disgwyl. Arweiniodd problemau cyflenwi oherwydd COVID, Brexit a phrinder microsglodion a lithriant sylweddol i 2022-2023 gyda lefel o ansicrwydd ar ddyddiadau cyflawni'n parhau. Eto, er yr oedi i gaffael cerbydau, mae'r heddlu'n parhau i weithredu fflyd sy'n cael eu cynnal yn dda ac effeithiol gyda ffigyrau argaeledd cyffredinol dda i'r fflyd greiddiol.
- **TG a Chyfathrebiadau** – Dechreuwyd rhaglen uwchraddio Digidol a TG drawsbynciol sylweddol yn 2019-2020 a pharhaodd yn 2020-2021. Roedd hyn yn cynnwys cyflwyno gliniaduron personol a chamerau corff ar gyfer swyddogion a oedd gynt yn rhannu offer (bellach wedi cwblhau), prosiectau cenedlaethol, ac uwchraddio a datblygiadau eraill llai o fewn seilwaith yr Heddlu. Mae sawl ffrwd waith hanfodol wedi parhau i fynd rhagddi dros 2021-2022 gan gynnwys meysydd uwchraddio system Reoli'r Heddlu, NEP, ac Ap Symudol, a chynnydd o ran llwyfan Rheoli Gwybodaeth a Warws Data'r Heddlu. Bydd llawer o'r gwaith hwn yn parhau yn 2022-2023. Tra mae peth o'r oedi mewn gwariant wedi achosi oedi cyfatebol i wireddu'r buddion yn y pen draw o'r buddion a ddisgwyliwyd o'r gwaith. Mae'r oedi yn cael eu deall a'u rheoli'n dda yn gyffredinol. Mewn meysydd eraill mae cynnydd wedi arwain at fuddion cynyddrannol effeithlonrwydd, effeithiolrwydd a lleihau risg gwell.

Yn fwy cyffredinol mae'r heddlu'n parhau i fonitro a chraffu ei raglen newid busnes a'r gwariant cyfalaf cysylltiedig, adrodd ar gynydd ac amrywiadau allweddol yn rheolaidd drwy lywodraethu'r heddlu.

CYSONI'R CYLLID SYDD AR GAEL A GAAP

Mae adrannau cynharach yr adroddiad hwn yn dangos sut y gwariwyd y cyllid sydd ar gael i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd (h.y. grantiau'r llywodraeth a'r dreth gyngor) am y flwyddyn er mwyn darparu gwasanaethau o'i gymharu â'r gyllideb wreiddiol. Ar y sail hon y rheolir y gwariant a'r incwm o ddydd i ddydd.

Fodd bynnag, mae'r prif gyfriflenni sy'n dilyn yn y Datganiad Cyfrifon yn cael eu paratoi a'u cyflwyno yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol, ac yn dangos y gost gyfrifyddu yn ystod y flwyddyn yn hytrach na'r swm sydd i'w ariannu o drethiant. Manylir ar y gwahaniaethau yn Addasu Nodyn 7 rhwng sail cyfrifyddu a sail ariannu o dan reoliadau.

CRONFEYDD WRTH GEFN, DARPARIAETHAU, FFYNONELLAU INCWM A BENTHYCA:

Cronfeydd wrth gefn

Dangosir y symudiad mewn cronfeydd wrth gefn yn y tabl isod:

Symudiad mewn Cronfeydd wrth gefn 2021-2022	Balans ar 31 Mawrth 2021 £m	Trosglwyddiadau Allan 2021-2022 £m	Trosglwyddiadau i Mewn 2021-2022 £m	Cyfanswm Symudiadau 2021-2022 £m	Balans ar 31 Mawrth 2022 £m
Cronfa wrth Gefn Gyffredinol	5.417	0	0.589	0.589	6.006
Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd					
Cronfa Gyfalaf wrth Gefn	3.002	-0.192	1.000	0.808	3.810
Cronfa wrth Gefn Pensiynau Afiechyd	0.975	0	0	0	0.975
Cronfa wrth Gefn PFI	3.106	-0.188	0	-0.188	2.918
Cronfa Digwyddiadau Difrifol	2.435	0	0	0	2.435
Cronfa Yswiriant wrth Gefn	1.173	0	0.388	0.388	1.561
Diogelwch a Chynnal a Chadw Stadau	1.892	-0.288	0	-0.288	1.604
Cronfa Rheoli Newid wrth Gefn	6.976	-0.653	2.104	1.451	8.427
Cronfa hyfforddi wrth gefn	0.600	0	0.050	0.050	0.650
Cronfa wrth gefn Uplift	1.577	0	2.826	2.826	4.403
Cronfa wrth gefn ESN	0.158	0	0.750	0.750	0.908
Cronfa wrth gefn Covid	0.597	-0.313	0	-0.313	0.284
Cronfa wrth gefn PEQF	0.325	0	0.250	0.250	0.575
Cronfa Ynni	0	0	0.800	0.800	0.800
Cronfa wrth Gefn Plismona Cymdogaethau	0	0	1.282	1.282	1.282
Cronfa Balansau Partneriaethau wrth Gefn	0.733	-0.024	0.243	0.219	0.952
Cronfa wrth gefn FCIN	1.080	-0.101	0.636	0.535	1.615
Minerva	0	0	0.294	0.294	0.294
Cronfa Diogelwch Cymunedol y Comisiynydd	0.508	0	0.073	0.073	0.581
Checkpoint (SCHTh)	0.016	0	0.014	0.014	0.030
Cronfa Gyfreithiol wrth Gefn (SCHTh)	0.106	0	0	0	0.106
Cronfa wrth Gefn Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd	0.201	0	0.070	0.070	0.271
Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd	25.460	-1.759	10.780	9.021	34.481
Cyfanswm Cronfeydd Refeniw wrth Gefn	30.877	-1.759	11.369	9.610	40.487
Cronfa Derbynebau Cyfalaf wrth Gefn	2.084	-0.060	0.326	0.266	2.350
Cyfanswm holl gronfeydd wrth gefn	32.961	-1.819	11.695	9.876	42.837

Cronfeydd Defnyddiadwy Wrth Gefn – mae'r rhain ar gael ar gyfer gwariant yn y dyfodol (mae manylion pellach yn Nodyn 7 ac 8)

Mae cronfeydd wrth gefn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ofynnol er mwyn bodloni unrhyw ddigwyddiadau nas rhagwelwyd, ariannu cynlluniau refeniw a chyfalaf yr Heddlu a Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd dros y cyfnodau nesaf a hwyluso newidiadau a datblygiadau sy'n ofynnol i wneud effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd a bodloni galwadau newydd.

Mae gwaddol y cyfnod o lymder a brofwyd gan blismona rhwng 2010 a 2019 o hyd yn creu cyd-destun i'r heddlu. Tra ddim yn cael effaith uniongyrchol ar y ffigyrau yn 2021-22, mae arbedion sylweddol a gyflawnwyd mewn blynyddoedd ariannol cynharach yn golygu fod unrhyw orchwylion hawdd wedi'u cyflawni. Ar ben hynny, mae'r ansicrwydd parhaus ynghylch cyllid llywodraeth a phrosiectau cenedlaethol ar raddfa fawr yn cael eu gweithredu hefyd yn ychwanegu at gyd-destun lle mae rhaid i'r heddlu fod yn ddarbodus wrth reoli ei gyllid. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn parhau i weithredu strategaeth y gyllideb er mwyn cyflawni'r arbedion gofynnol dros y cyfnod. Fel rhan o'r arbedion hyn, nodwyd a chyflawnwyd £2.902 miliwn o arbedion yn ystod 2021-2022 gyda'r broses gynllunio yn gwrthbwysu'r cynigion o ran y lefelau risg y gwnaethant eu creu.

Fel rhan o'r strategaeth, ystyrir bod lefel y cronfeydd wrth gefn a'r darpariaethau a ddelir ar hyn o bryd yn ddarbodus ac mae'r gronfa gyffredinol wedi cynyddu i £6.006 miliwn er mwyn ei gynnal o fewn yr ystod dderbyniol o 3% i 5% fel y'i diffinnir yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig sy'n cwmpasu'r 4 blynedd nesaf.

Roedd nifer o symudiadau o fewn y cronfeydd wrth gefn yn ystod 2021-22. Rhestrir yr elfennau allweddol yn 2021-2022 i roi sylwadau arnynt mewn perthynas â Chronfeydd Wrth Gefn a chyllid tymor hir arall isod:

Cronfa Gyfalaf wrth Gefn – defnydd arfaethedig o £0.192m tuag at gyllid cyfalaf a chynnydd o £1m er mwyn lliniaru cynnydd disgwylidiedig mewn prisiau yn y dyfodol yn deillio o bwysau chwyddiant ac ariannu buddsoddiadau newydd.

Cronfa wrth Gefn Pensiwn Afiechyd – heb ei defnyddio yn 2021-2022.

Cronfa wrth Gefn PFI – Mae gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd gynllun PFI ar gyfer y pencadlys rhanbarthol yn Llanelwy. Mae'r cyllid ar gyfer y cynllun hwn yn parhau i gael ei dalu'n rhannol o grantiau'r llywodraeth, gyda'r gweddill yn cael eu hariannu gan y gyllideb refeniw a chronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi. Gwelir manylion y cynllun a'r ddyled yn Nodyn 31. Mae hwn yn gyfraniad arfaethedig i wneud yn iawn am y gostyngiad blynyddol mewn grant.

Cronfa Digwyddiadau Difrifol – heb ei defnyddio yn 2021-2022.

Cronfa Yswiriant wrth Gefn – cynhaliwyd adolygiad yn annibynnol yn ystod 2021-2022, mae'r cyfraniad o £0.388m yn dod a'r gronfa wrth gefn i'r lefel a argymhellir ac mae'n cynnwys £0.2m a ddaliwyd yn flaenorol fel darpariaeth.

Diogelwch a Chynnal a Chadw Stadau – fe'i sefydlwyd er mwyn talu am y costau sy'n gysylltiedig â'r Arolwg Cyflwr Ystadau a gynhaliwyd yn 2018-2019 ac unrhyw waith stadau sylweddol annisgwyl arall. Gwariant o £0.288m a ariannwyd yn 2021-2022.

Rheoli Newid – cynllunio codi £0.653m (gan gynnwys £0.372m o wariant cyfalaf cyllid) a chyfraniad cytundebol o £0.874m tuag at gostau penodol; a £1.230m pellach er mwyn ariannu gofynion newid yn y dyfodol.

Cronfa hyfforddi wrth gefn – £0.5m wedi'i ychwanegu at y gronfa wrth gefn o danwariant y gyllideb hyfforddi allanol. Mae'r gronfa wrth gefn ar y lefel iawn er mwyn ymdrin â'r ôl-groniad o hyfforddiant yn dilyn y gostyngiad mewn hyfforddiant oherwydd COVID yn ystod 2020-2021 a 2021-2022.

Cronfa wrth gefn Uplift – Cynghorodd y Swyddfa Gartref yn gryf y dylid rhoi unrhyw gyllid Uplift heb ei neilltuo o'r neilltuo er mwyn ariannu recriwtio, hyfforddi swyddogion ar brawf a seilwaith yn y dyfodol. Cyfraniad o £2.826m yn ôl y bwriad.

Rhwydwaith Gwasanaethau Brys (ESN) – cyfraniad arfaethedig o £0.750m er mwyn ariannu gweithredu'r ESN.

Grant Plismona Cymdogaethau – Gall £1.282m a drosglwyddwyd o incwm o flaen llaw ei ddefnyddio er mwyn rheoli newidiadau ar fyr rybudd i amodau grant yn berthnasol i Swyddogion Cefnogi Cymuned yr Heddlu (SCCH) neu ariannu gofynion Plismona Cymdogaethau unigryw.

Cronfa wrth gefn Covid – cyhoeddwyd grant o £0.597m ar ddiwedd mis Chwefror 2021 tuag at gost ychwanegol plismona yn ystod y pandemig. Gan fod y cyllid ar gyfer y costau hyn wedi cael eu nodi eisoes erbyn yr adeg hon o'r flwyddyn, gosodwyd y swm ar gyfer costau COVID a chostau yn ymwneud ag adfer o COVID yn 2021-2022. Defnyddiwyd £0.313m o'r gronfa wrth gefn.

Gwybodaeth o'r Fframwaith Cymhwysedd Addysgol yr Heddlu (PEQF) – dechreuodd y swyddogion ar brawf gyda'r cymwysterau PEQF o fis Medi 2020. Wrth i nifer y Profwyr gynyddu oherwydd Ymgyrch Uplift, felly hefyd y costau cysylltiedig lle bydd uchafbwynt yn 2023-24. Drwy greu'r gronfa wrth gefn, gellir defnyddio hyn er mwyn ariannu'r uchafbwynt, fel nad oes angen cynnydd yn y gyllideb. Mae'r cyfraniad o £0.250m i'r gronfa wrth gefn yn deillio o incwm a ddarperir gan Lywodraeth Cymru/Swyddfa Gartref a thanwariant ar yr elfen PEQF o'r gyllideb Hyfforddiant.

Cronfa Ynni wrth Gefn – cronfa wrth gefn newydd wedi'i sefydlu er mwyn lliniaru'r risg o anwadalrwydd mewn prisiau ynni. Mae £0.800m wedi'i gyfrannu.

Balansau partneriaeth – nifer o bartneriaethau a chydweithrediadau rhanbarthol llai lle caiff balansau eu cynnal, a fydd yn cael eu defnyddio er mwyn ariannu gwariant yn y dyfodol.

FCIN – mae'r Heddlu wedi cytuno cynnal y Rhwydwaith Ymchwiliadau Fforensig i Wrthdrawiadau er mwyn hwyluso'r gwaith o achredu gwaith Ymchwilio i Wrthdrawiadau Fforensig yn genedlaethol. Roedd cyfraniadau yn fwy na chostau o £0.535m yn ystod y flwyddyn gyda'r swm hwn yn cael ei neilltuo o fewn y cronfeydd wrth gefn ariannu costau'r FCIN yn y dyfodol a lywodraethir gan Fwrdd Rheoli'r FCIN.

Minerva (partneriaeth rhwng 26 o heddluoedd y DU a Thechnoleg Niche) – Cytunodd Heddlu Gogledd Cymru gynnal y bartneriaeth o 2021-2022. Y gweddill a drosglwyddwyd oedd y net o £0.331m a drosglwyddwyd o'r heddlu cartref presennol sef Heddlu Sussex sef llai na £0.037m a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn.

Cronfa Diogelwch Cymunedol – cyfraniad o £0.073m yn mantoli'r cyfraniadau a chostau'r gwaith amrywiol a gomisiynwyd gan y CHTH.

Cronfa Checkpoint wrth Gefn – £0.014m wedi'i ychwanegu ar gyfer amnewid cerbydau yn y dyfodol.

Cronfa Gyfreithiol SCHTh wrth Gefn – dim symudiadau yn 2021-2022.

Cronfa wrth gefn SCHTh – gweddill o £0.050m ar gyllideb SCHTh.

Cronfa wrth Gefn Derbynebaw Cyfalaf – gellir defnyddio hwn er mwyn ariannu gwariant cyfalaf yn unig. Ychwanegwyd elw o werthu Gorsafoedd Heddlu Benllech a Gresfordd, a defnyddiwyd £0.060m er mwyn ariannu gwariant cyfalaf.

Gwelir manylion llawn o'r gwariant ac ariannu cyfalaf yn Atodiad A.

Effaith pensiynau ar Gronfeydd Wrth Gefn

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gronfa wrth gefn negyddol ar ei Fantolen yn codi o driniaeth Budd-daliadau Gweithwyr 19 IAS. Roedd hyn yn berthnasol i Gynlluniau Pensiwn Swyddogion Heddlu a dyledion Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol Staff yr Heddlu. Mae hyn yn cyfateb i ddiffyg o £1.950 biliwn ar 31 Mawrth 2022. Nid yw'r Cynlluniau Pensiwn Swyddogion Heddlu yn cael eu hariannu ac mae'r nifer a ddangosir yn y gronfa wrth gefn o -£1.888 biliwn yn dangos y swm a fyddai'n ofynnol i gael cynllun a noddur yn llawn. Tanysgrifir y ddyled hon gan y Swyddfa Gartref. Mae gan Gynllun Llywodraeth Leol Staff yr Heddlu gronfa er mwyn ariannu dyledion y dyfodol. Mae'r gronfa wrth gefn o -£0.062 biliwn yn adlewyrchu'r diffyg rhagamcanol yn y gronfa ar ddiwedd mis Mawrth 2022. Dangosir manylion yn Nodyn 34 yn y cyfrifon. Roedd Cynllun Pensiwn yr Heddlu yn destun ailbriso actiwaraidd ym mis Mawrth 2019 a Chynllun Llywodraeth Leol Staff yr Heddlu yn amodol ar ailbriso actiwaraidd ym mis Mawrth 2020. Mae canlyniadau'r rhain wedi'u cynnwys yn y Datganiad Cyfrifon.

Balansau a Chronfeydd Cyfalaf wrth Gefn:

Mae'r tabl canlynol yn rhoi crynodeb o'r balansau cyfalaf a'r cronfeydd wrth gefn a gedwir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd:-

BALANSAU A CHRONFEYDD CYFALAF WRTH GEFN	BALANS		
	AGORIADOL	SYMUDIAD	BALANS CLO
	01/04/2021		31/03/2022
	£'000	£'000	£'000
CRONFEYDD CYFALAF WRTH GEFN DEFNYDDIADWY			
Cronfa Derbynebaw Cyfalaf wrth Gefn	2,084	266	2,350
CRONFEYDD CYFALAF WRTH GEFN ANNEFYDDIADWY			
Cronfa Adbriso wrth Gefn	21,155	-642	20,513
Cyfrif Addasu Cyfalaf	19,330	225	19,555

Yn ystod y flwyddyn adolygodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd brisiadau asedau 7 eiddo o fewn y portffolio.

Darpariaethau

Datganiad Cyfrifon Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 2021-2022

DARPARIAETHAU	AGOR	SYMUDIAD	CAU
	BALANS		BALANS
	£'000	£'000	£'000
CRONFA YSWIRIANT	771	-117	654

Dangosir dadansoddiad pellach yn Nodyn 18. Mae'r symiau a ddangosir ar gyfer hawliadau dyled hysbys.

Ffynonellau Incwm

Mae'r cyfrif Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yn dangos o le daw arian y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ac ar beth y gwarir. Derbyniodd y mwyafrif o'i incwm o Grantiau Llywodraeth a'r praesept, a godir yn lleol ac a gesglir gan yr Awdurdodau Unedol ynghyd â'u treth gyngor.

Y canlynol yw'r lefelau o gyfran yr Heddlu o'r Dreth Gyngor a sefydlwyd yn ystod blynyddoedd ariannol 2020-2021 a 2021-2022:

Band	A	B	C	D	E	F	G	H	I
2020-2021	193.74	226.03	258.32	290.61	355.19	419.77	484.35	581.22	678.09
2021-2022	203.70	237.65	271.60	305.55	373.45	441.35	509.25	611.10	712.95

Benthyca

Ni chymerwyd unrhyw fenthyciadau tymor hir na thymor byr allan yn 2021-2022. Cyfanswm y benthyciadau a oedd yn weddill ar ddiwedd y flwyddyn ariannol oedd £8.908 miliwn (2020-2021 £9.410 miliwn).

RHAGOLYGN Y DYFODOL

Fel y crybwyllwyd yn yr adran naratif yn dadansoddi sefyllfa cronfeydd wrth gefn yr heddlu, mae ansicrwydd ynghylch lefel ac effaith bosibl setliadau ariannu'r dyfodol yng Ngwasanaeth yr Heddlu yn mandadu'r angen i barhau i sicrhau ein bod yn cynnal llwyfan ariannol sefydlog ac yn parhau i adolygu a thrawsnewid ein gwasanaethau. Mae'r rhyfel yn Wcráin, effeithiau COVID, lefelau uchel presennol chwyddiant ac adolygiad posibl o Fformiwla Ariannu'r Heddlu yn y dyfodol yn cynyddu'r lefelau presennol o ansicrwydd ymhellach.

Mae'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig yn amlinellu'r gofynion ariannol dros gyfnod 2021-2026. Mae'n cysylltu blaenoriaethau'r Cynllun Heddlu a Throsedd â'r strategaeth ariannol a gellir ei weld ar wefan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl wedi ymrwymo i sicrhau bod gwasanaeth yr heddlu yng Ngogledd Cymru yn addas i'r diben ac yn rhoi gwerth am arian i bobl Gogledd Cymru. Rhan hanfodol o hyn yw'r angen am gronfeydd wrth gefn digonol, bodloni heriau i ddod ac amddiffyn gwasanaethau rheng flaen yn y pen draw. Mae cael llwyfan ariannol cynaliadwy yn hanfodol bwysig ar gyfer darparu gwasanaethau yn y dyfodol. Mae gan y broses cynllunio strategol rôl hollbwysig i'w chwarae hefyd o ran sicrhau bod adnoddau'n cael eu dyrannu i'r meysydd sydd bwysicaf i fodloni'r gofynion y mae'r sefydliad yn eu hwynebu, mewn ffordd effeithiol sy'n rhoi Gwerth am Arian yn y broses.

Er y tanwariant mewn refeniw yn 2021-22, mae elfennau sylweddol hyn yn anghylchol gyda gwariant yn dychwelyd 'ar y gyllideb' unwaith mae adnoddau priodol mewn lle ar gyfer blynyddoedd y dyfodol. Ar ben hyn, mae'r model cynllunio yn anelu ceisio gwerth am arian yn barhaus, gan sicrhau fod bob maes gwasanaeth yn adolygu ei sefyllfa a'i effeithlonrwydd gan wybod y cedwir cyllidebau wrth gefn ar lefel yr heddlu, os oes digwyddiadau digynllun yn y flwyddyn.

Pennwyd Cyllideb 2022-2023 gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, ac fe'i cymeradwywyd gan Banel yr Heddlu a Throsedd ar 31 Ionawr 2022, sef £182.268 miliwn. Roedd hyn yn gynydd o 3.68% yn y Dreth Gyngor a chynnydd net cyffredinol o 5.14% o'i gymharu â chyllideb 2021-2022 o £173.365 miliwn. Mae'r cynnydd yn cynnwys dyrannu 82 Swyddog Heddlu ychwanegol o gam 3 Ymgyrch Uplift a fydd yn cynyddu nifer swyddogion 20,000 yn genedlaethol. Mae Datganiad Cyfrifon Grŵp Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru 2021-2022

buddsoddiadau sylweddol wedi'u gwneud mewn cyflawni cymdogaethau diogelach, cynorthwyo dioddefwyr a chymunedau, a system cyfiawnder troseddol effeithiol. Ar ben hyn, roedd cynnydd sylweddol oherwydd chwyddiant a chostau strwythurol eraill na ellid eu hosgoi. Rhoddodd y Prif Swyddog Cyllid gyflwyniad ac adroddiad i'r Panel Heddlu a Throsedd yn amlinellu'r cynnig praesept a oedd yn destun craffu yn y cyfarfod. Cymeradwywyd y cynnig praesept yn unfrydol.

Yn ystod chwarter olaf 2019-2020 lledaenodd y Coronafeirws yn rhyngwladol gan arwain at y DU yn dechrau'r cyfnod clo ar 23 Mawrth 2020. Roedd yr effaith ar gyfrifon 2020-2021 yn sylweddol. Fodd bynnag, prin iawn fu'r effaith ar y sefyllfa ariannol gyffredinol oherwydd cymorth y llywodraeth ac ail-ddyrannu cyllidebau presennol. Cafodd y pandemig effaith sylweddol yn 2021-2022. Ychydig o gostau ychwanegol a gafwyd, ond arweiniodd y tonnau amrywiol at bwysau ychwanegol ar adnoddau'r heddlu ac effeithiau ar gadwyn gyflenwi'r heddlu, yn enwedig yn chwarter olaf y flwyddyn. Tra hefyd ond yn effeithio ar chwarter olaf 2021-22, effeithiodd argyfwng Wcráin ar brisiau a chadwyni cyflenwi (disgwyllir mwy o effeithiau sylweddol yn 2022-23 a thu hwnt). Roedd yr effaith gyffredinol ar gyfer 2021-22 yn llai na'r disgwyl o ran gwariant. Cynhwysir datgeliadau ychwanegol lle bo hynny'n briodol. Mae'r effaith tymor hir ar gostau plismona sy'n ymwneud â'r pandemig yn cael ei fonitro a'i reoli yng nghyllidebau a chronfeydd wrth gefn 2022-2023. Mae'n ansicr ar hyn o bryd pa effaith tymor canolig neu dymor hir y bydd y pandemig yn ei gael yn weithredol neu'n ariannol. Gwnaeth yr Heddlu sefydlu Grŵp Adfer er mwyn rheoli unrhyw broblemau a sicrhau yr ymgorfforir goblygiadau i'r cylch cynllunio. Mae cyfleoedd tymor hirach o newidiadau mewn arferion gweithio, fel gweithio o'r cartref, yn cael eu gweithredu.

Bydd cynlluniau ariannol yn y dyfodol ar gyfer yr heddlu, ac yn wir cynigion praesept y dyfodol a gyflwynir, yn seiliedig ar ystyried yr holl ffactorau hyn er mwyn sicrhau fod cynllun ariannol yn sefydlog a chynaliadwy yn cael ei gyflawni yn y dyfodol.

POLISIAU CYFRIFYDDU

Gwneir newidiadau mewn polisiau cyfrifyddu pan mae angen gan arferion cyfrifyddu priodol neu mae'r newid yn rhoi gwybodaeth mwy dibynadwy neu berthnasol ynghylch effaith trafodion, digwyddiadau eraill a chyflyrau ar y sefyllfa ariannol neu'r perfformiad ariannol. Mae mân newidiadau wedi'i gwneud er mwyn diweddarau'r polisiau. Nid yw'r rhain wedi cael unrhyw effaith berthnasol ar y cyfrifon ac felly nid oes angen ailddatgan cyfrifon y flwyddyn flaenorol.

CYDWEITHIO â CHYRFF ERAILL

Anogir Comisiynwyr Heddlu a Throsedd i edrych ar feysydd lle gallent gydweithredu ar gyflwyno gwasanaethau, un ai gyda heddluoedd eraill neu ar lefel leol gyda chyrrff cyhoeddus eraill.

I'r perwyl hwnnw, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gweithio'n agos gyda Heddluoedd eraill Cymru a Rhanbarth y Gogledd Orllewin er mwyn edrych ar feysydd ar y gellid cydweithredu. Ystyrir y gost, manteision, risgiau a chyfleoedd posibl y mae pob cydweithrediad yn ei ddangos. Er mwyn cynorthwyo'r broses hon, mae'r Rhaglen Gydweithredu Cymru Gyfan wedi sefydlu ffrwd gwaith cynhyrchiant ac effeithlonrwydd ymroddedig sydd â chylch gorchwyl ynghylch sicrhau fod cydweithredu yn y maes hwn yn cyflawni gwerth am arian.

Mae'r Heddlu wedi bod yn cynnal y Rhwydwaith Ymchwiliadau Fforensig i Wrthdrawiadau cenedlaethol ers 2020-2021. Mae hwn yn gydweithrediad arwyddocaol rhwng yr holl ardaloedd plismona yng Nghymru a Lloegr gyda nod o gael achrediad a sicrhau'r safonau uchaf mewn ymchwilio i wrthdrawiadau yn genedlaethol. Roedd yr FCIN yn faes gwaith arwyddocaol i'r Heddlu yn ei rôl fel heddlu cartref yn ystod 2021-2022.

Ar 1 Ebrill 2021, trosglwyddwyd y prif gyfrifoldeb am Minerva, cydweithrediad yn cynnwys 27 o heddluoedd sy'n aelodau o Minerva ar sail eu defnydd cyffredin o System Rheoli Cofnodion Niche (NicheRMS365), i Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

Dangosir holl drefniadau cydweithredu presennol yn Nodyn 39.

DIGWYDDIADAU AR ÔL Y CYFNOD ADRODD

Ar adeg y cyflwynwyd y Datganiad Cyfrifon i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar 10 Hydref 2022, mae holl ddigwyddiadau addasu neu ddim addasu sylweddol oedd angen cael ei gynnwys yn y Datganiad Cyfrifon wedi'u hadlewyrchu o dan Nodyn 6.

DATGANIAD GRŴP CYFRIFON

Mae'r cyfrifon grŵp yn cyflwyno darlun manwl o faterion ariannol y grŵp, y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl ac yn cynnwys:-

- **Datganiad o Gyfrifoldebau'r Grŵp** (Tudalen 20).

Mae'n pennu cyfrifoldebau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl a'r Prif Swyddog Cyllid mewn perthynas â'r Datganiad o Gyfrifon ac yn cadarnhau bod y cyfrifon wedi cael eu paratoi'n unol â gofynion y Cod Ymarfer ar gyfer Cadw Cyfrifon Awdurdodau Lleol.

- **Dadansoddiad o Wariant a Chyllid** (Tudalen 21).

Mae'n dangos sut y caiff gwariant blynyddol ei ddefnyddio a'i ariannu o adnoddau (grantiau llywodraeth, praesept treth cyngor ac ardrethi busnes) gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Grŵp o'i gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddir neu a enillir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Grŵp yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Mae hefyd yn dangos sut y dyrennir y gwariant hwn at ddibenion cyfrifyddu rheoli. Cyflwynir incwm a gwariant y cyfrifir amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol yn llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

- **Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr** (Tudalen 23).

Mae'r datganiad hwn yn dangos costau cyfrifyddu darparu gwasanaethau yn ystod y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol yn hytrach na'r swm i'w ariannu o drethiant. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn codi trethiant er mwyn talu am wariant yn unol â gofynion statudol. Gall hyn fod yn wahanol i'r gost cyfrifyddu. Mae'r sefyllfa trethiant i'w weld yn y Dadansoddiad o Wariant a Chyllid yn ogystal â'r Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd.

- **Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn y Grŵp** (Tudalen 24).

Mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiad yn y flwyddyn yn y gwahanol gronfeydd wrth gefn sydd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, a ddadansoddir i gronfeydd wrth gefn defnyddiadwy (y rhai y gellir eu defnyddio i ariannu gwariant) a chronfeydd wrth gefn anefnyddiadwy eraill (cyfrifyddu technegol yn bennaf).

- **Mantolen Grŵp** (Tudalen 25). Mae'n dangos gwerthoedd cludo'r asedau a'r dyledion sydd ar ddyddiad y Fantolen a gydnabyddir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae asedau net y Comisiynydd Heddlu a Throsedd (asedau llai dyledion) yn cyfateb i'r cronfeydd wrth gefn sydd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

- **Datganiad Llif Arian y Grŵp** (Tudalen 26).

Mae'r datganiad yn dangos y newidiadau mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ystod y flwyddyn.

- **Nodiadau ar y Datganiadau'r Grŵp** (Tudalennau 27 i 64).

Dyma'r holl nodiadau esboniadol sy'n egluro mewn mwy o fanylder nifer o eitemau sy'n berthnasol i'r datganiadau uniongyrchol.

- **Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu** (Tudalen 65).

Manylion y trafodion incwm a gwariant sy'n gysylltiedig ag incwm a gwariant Pensiwn yr Heddlu.

- **Datganiad Grŵp o Bolisiau Cyfrifyddu** (Tudalen 66).

Mae'r datganiad hwn yn cefnogi'r cyfrifon ac yn rhoi manylion am egwyddorion, rheolau ac arferion penodol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wrth baratoi a chyflwyno'r datganiadau ariannol.

Mae'r datganiadau wedi'u cynhyrchu yn unol â'r safonau cyfrifyddu sydd ar hyn o bryd yn berthnasol i gyrff plismona lleol. Os yw hyn yn creu gwrthdaro gyda'r gofyniad cyfreithiol sylfaenol i greu cyfrifon sy'n dangos cronfeydd talwyr trethi, mae

addasiadau perthnasol wedi'u gwneud yn unol â chod ymarfer CIPFA. Ceir atodlen o'r addasiadau hyn yn Nodyn 7 "Addasiadau rhwng Sail Cyfrifyddu a Sail Ariannu o dan Reoliadau".

Datganiad o'r Cyfrifoldebau ar gyfer y Grŵp Datganiad Cyfrifon Grŵp

Diben y datganiad hwn yw pennu cyfrifoldebau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl a'r Prif Swyddog Cyllid mewn perthynas â'r Datganiad o Gyfrifon.

Cyfrifoldebau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Mae angen i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd:-

- * penderfynu gweinyddu ei faterion ariannol yn briodol a sicrhau bod un o'i swyddogion yn gyfrifol am weinyddu'r materion hynny. Yn y sefydliad hwn, y swyddog hwnnw yw'r Prif Swyddog Cyllid,
- * rheoli ei faterion i sicrhau defnydd economaidd, effeithlon ac effeithiol o adnoddau a diogelu ei asedau,
- * cymeradwyo'r datganiad cyfrifon grŵp.

Cymeradwyaf y Datganiad Cyfrifon hwn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2022.

Andy Dunbobbin Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Dyddiad: 10 Hydref 2022

Cyfrifoldebau'r Prif Swyddog Cyllid

Mae'r Prif Swyddog Cyllid yn gyfrifol am baratoi'r Datganiad Cyfrifon Grŵp yn unol ag arferion priodol a osodwyd yng Nghod Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig ('y Cod'). Wrth baratoi'r Datganiad Cyfrifon hwn, mae'r Prif Swyddog Cyllid wedi:

- * dewis polisiau cyfrifyddu addas ac yna wedi'u cymhwysu'n gyson,
- * gwneud barnau a rhagamcanion a oedd yn rhesymol a darbodus,
- * cydymffurfio gyda'r Cod Ymarfer.

Mae'r Prif Swyddog Cyllid hefyd wedi:

- * cadw cofnodion cyfrifyddu priodol a oedd wedi'u diweddarau,
- * cymryd camau rhesymol ar gyfer atal a chanfod twyll ac anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y PRIF SWYDDOG CYLLID

Mae'r datganiad cyfrifon wedi'i baratoi yn unol â gofynion Rheoliadau Cyfrifon Llywodraeth Leol ac Archwilio (Cymru) 2014. Mae'n adlewyrchu fformat a chynnwys Cod Ymarfer Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth (CIPFA) ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol 2021-2022 a Chod Ymarfer Hysbysu Gwasanaeth.

Rwyf yn ardystio fod y Datganiad Cyfrifon hwn yn rhoi golwg gywir a theg o sefyllfa ariannol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Grŵp ar y dyddiad hysbysu ac am ei incwm a'i wariant am y flwyddyn a ddiweddodd 31 Mawrth 2022.

Mae'r dystysgrif archwiliad yn ymddangos ar dudalennau 103 i 106.

Kate Jackson (Prif Swyddog Cyllid)

Dyddiad: 10 Hydref 2022

Grŵp Dadansoddiad o Wariant a Chyllid Grŵp 2021-2022

Amcan y Dadansoddiad Gwariant a Chyllid yw dangos i dalwyr y dreth gyngor sut mae'r cyllid sydd ar gael i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd (h.y. grantiau llywodraeth a'r dreth gyngor) am y flwyddyn wedi'i ddefnyddio wrth ddarparu gwasanaethau o'i gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddir neu a enillir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Mae'r Dadansoddiad Gwariant a Chyllid hefyd yn dangos sut mae'r gwariant yn cael ei ddyrannu at ddibenion gwneud penderfyniadau. Cyflwynir incwm a gwariant y cyfrifir amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol yn llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2021-2022	GRŴP			CHTH			PG		
	Gwariant Net sy'n daladwy i'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu ac ariannu (Nodyn 24)	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr	Gwariant Net sy'n daladwy i'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu ac ariannu (Nodyn 24)	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr	Gwariant Net sy'n daladwy i'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu ac ariannu (Nodyn 24)	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Plismona	184,591	13,912	198,503	-20,826	53	-20,773	205,417	13,859	219,276
Cost Net Gwasanaeth cyn trosglwyddiad oddi mewn i'r grŵp	184,591	13,912	198,503	-20,826	53	-20,773	205,417	13,859	219,276
Trosglwyddiad oddi mewn i'r Grŵp	0	0	0	205,417	0	205,417	-205,417	0	-205,417
Cost Net Gwasanaethau	184,591	13,912	198,503	184,591	53	184,644	0	13,859	13,859
Incwm a Gwariant Arall	-194,201	39,306	-154,895	-194,201	-130	-194,331	0	39,436	39,436
GWEDDILL(-)/DIFFYG(+) AR DDARPARU GWASANAETHAU	-9,610	53,218	43,608	-9,610	-77	-9,687	0	53,295	53,295
Balans Cronfa Gyffredinol Agoriadol *	-30,877								
Ychwanegu gweddill(-)/diffyg(+) ar y balans Cronfa Gyffredinol yn y flwyddyn	-9,610								
BALANS CLO Y GRONFA GYFFREDINOL *	-40,487								

* Cronfeydd Refeniw wrth Gefn Defnyddiadwy

Grŵp Dadansoddiad o Wariant a Chyllid 2020-2021

Amcan y Dadansoddiad Gwariant a Chyllid yw dangos i dalwyr y dreth gyngor sut mae'r cyllid sydd ar gael i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd (h.y. grantiau llywodraeth a'r dreth gyngor) am y flwyddyn wedi'i ddefnyddio wrth ddarparu gwasanaethau o'i gymharu â'r adnoddau hynny a ddefnyddir neu a enillir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Mae'r Dadansoddiad Gwariant a Chyllid hefyd yn dangos sut mae'r gwariant yn cael ei ddyrannu at ddibenion gwneud penderfyniadau. Cyflwynir incwm a gwariant y cyfrifir amdanynt o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol yn llawnach yn y Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr.

2020-2021	GRŴP			CHTH			PG		
	Gwariant Net sy'n daladwy i'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu ac ariannu (Nodyn 24)	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr	Gwariant Net sy'n daladwy i'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu ac ariannu (Nodyn 24)	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr	Gwariant Net sy'n daladwy i'r Gronfa Gyffredinol	Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu ac ariannu (Nodyn 24)	Gwariant Net yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Gwasanaethau Plismona	175,962	6,456	182,418	-19,089	-89	-19,178	195,051	6,545	201,596
Cost Net Gwasanaeth cyn trosglwyddiad oddi mewn i'r grŵp	175,962	6,456	182,418	-19,089	-89	-19,178	195,051	6,545	201,596
Trosglwyddiad Oddi mewn i'r Grŵp	0	0	0	195,051	0	195,051	-195,051	0	-195,051
Cost Net Gwasanaethau	175,962	6,456	182,418	175,962	-89	175,873	0	6,545	6,545
Incwm a Gwariant Arall	-181,676	38,979	-142,697	-181,676	-192	-181,868	0	39,171	39,171
GWEDDILL(-)/DIFFYG(+) AR DDARPARU GWASANAETHAU	-5,714	45,435	39,721	-5,714	-281	-5,995	0	45,716	45,716
Balans Cronfa Gyffredinol Agoriadol *	-25,163								
Ychwanegu gweddill(-)/diffyg(+) ar y balans Cronfa Gyffredinol yn y flwyddyn	-5,714								
BALANS CLO Y GRONFA GYFFREDINOL *	-30,877								

* Cronfeydd Refeniw wrth Gefn Defnyddiadwy

Datganiad Cynhwysfawr Incwm a Gwariant y Grŵp

Mae'r datganiad hwn yn dangos costau cyfrifyddu darparu gwasanaethau yn ystod y flwyddyn yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol yn hytrach na'r swm i'w ariannu o drethiant. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn codi trethiant er mwyn talu am wariant yn unol â rheoliadau. Gall hyn fod yn wahanol i'r gost gyfrifyddu. Mae'r sefyllfa trethiant i'w weld yn y Dadansoddiad o Wariant a Chyllid yn ogystal â'r Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd.

#AILDDATGANWYD 2020-2021				2021-2022		
GRŴP	CHTH	PG		GRŴP	CHTH	PG
£000	£000	£000		£000	£000	£000
67,630	0	67,630	Swyddogion Heddlu	70,986	0	70,986
40,621	516	40,105	Staff Cynorthwyol	41,382	532	40,850
53,814	88	53,726	Pensiynau	67,950	93	67,857
1,208	0	1,208	Lwfansau	1,240	0	1,240
1,095	7	1,088	Treuliau Gweithwyr Anuniongyrchol	1,778	5	1,773
6,388	0	6,388	Eiddo	6,580	1	6,579
2,422	3	2,419	Treuliau Cludiant	2,575	4	2,571
22,647	172	22,475	Cyflenwadau a Gwasanaethau	23,506	183	23,323
8,756	0	8,756	Taliadau Trydydd Parti	9,623	0	9,623
238	62	176	Gwasanaethau Cymorth	170	72	98
5,386	5,386	0	Dibrisio, dileu a diffyg	6,074	6,074	0
0	5,506	-5,506	Gwariant y CHTh ar grantiau a mentrau	0	5,553	-5,553
3,131	0	3,131	Twf absenoldebau heb gael iawn	-71	0	-71
213,336	11,740	201,596	Gwariant Gweithredu Gros	231,793	12,517	219,276
-30,918	-30,918	0	Incwm	-33,290	-33,290	0
182,418	-19,178	201,596	COST GWASANAETHAU	198,503	-20,773	219,276
0	195,051	-195,051	Cost Comisiynu (trosglwyddiad oddi mewn i'r grŵp)	0	205,417	-205,417
182,418	175,873	6,545	COST NET GWASANAETHAU	198,503	184,644	13,859
-69	-69	0	Gwariant Gweithredu Arall (Nodyn 9)	-6	-6	0
40,191	1,020	39,171	Incwm a Gwariant ariannu a buddsoddi (Nodyn 10)	40,363	927	39,436
-18,991	-18,991	0	Grant y Swyddfa Gartref sy'n daladwy tuag at y gosod o fudd-dal ymddeol	-21,763	-21,763	0
-163,828	-163,828	0	Trethiant ac incwm grant amhenodol (Nodyn 11)	-173,489	-173,489	0
39,721	-5,995	45,716	GWEDDILL(-)/DIFFYG(+) AR DDARPARU GWASANAETHAU	43,608	-9,687	53,295
-793	-793	0	(Gweddill) neu ddiffyg ar adbriso OAP	227	227	0
181,762	0	181,762	(Enillion) / colledion actiwaraidd ar asedau / dyledion	-65,673	0	-65,673
180,969	-793	181,762	Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr Arall	-65,446	227	-65,673
220,690	-6,788	227,478	CYFANSWM INCWM A GWARIANT HOLLGYNHWYSFAWR	-21,838	-9,460	-12,378

At ddibenion cymharu, mae ffigyrau 2020-21 wedi'u hailddatgan £7,776k er mwyn adlewyrchu ailgategoreiddio costau pensiwn IAS19 yn 2021-22. Mae hyn rhwng y llinellau Swyddogion Heddlu a Phensiynau ac nid yw'n effeithio'r Cost Gwasanaeth Net.

Datganiad Symudiadau mewn Cronfeydd wrth Gefn y Grŵp

Mae'r datganiad hwn yn dangos y symudiad yn y flwyddyn yn y gwahanol gronfeydd wrth gefn sydd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, a ddadansoddir i 'gronfeydd wrth gefn defnyddiadwy' (h.y. y rhai y gellir eu defnyddio i ariannu gwariant neu leihau trethiant lleol) a chronfeydd wrth gefn eraill. Mae'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn yn dangos sut mae'r symudiadau ym flwyddyn cronfeydd wrth gefn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cael eu dadansoddi rhwng enillion a cholledion a dynnir yn unol ag arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol, a'r addasiadau statudol angenrheidiol i ddychwelyd at y symiau sy'n daladwy i'r dreth gyngor am y flwyddyn. Mae'r llinell Cynnydd/(Gostyngiad) yn dangos y symudiadau Balans Cronfa Gyffredinol statudol yn y flwyddyn yn dilyn yr addasiadau hynny.

	Balans Cronfa Gyffredinol	Cronfa Derbynebaw Cyfalaf wrth Gefn	Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn Defnyddiadwy	Cronfeydd wrth Gefn Annefnyddadwy	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn y Comisiynydd Heddlu a Throsedd
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Gweddill ar 31 Mawrth 2020	25,163	54	0	25,217	-1,701,883	-1,676,666
<u>Symudiadau yn y Cronfeydd 2020/2021</u>						
Cyfanswm Gwariant ac Incwm Hollgynhwysfawr	-39,721	0	0	-39,721	-180,969	-220,690
Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu a sail ariannu o dan reoliadau (Nodyn 7)	45,435	2,030	0	47,465	-47,465	0
Cynnydd (+)/gostyngiad (-) net yn 2020-2021	5,714	2,030	0	7,744	-228,434	-220,690
Gweddill ar 31 Mawrth 2021 a gariwyd ymlaen	30,877	2,084	0	32,961	-1,930,317	-1,897,356
<u>Symudiad mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod 2021-2022</u>						
Cyfanswm Gwariant ac Incwm Hollgynhwysfawr	-43,608	0	0	-43,608	65,446	21,838
Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu a sail ariannu o dan reoliadau (Nodyn 7)	53,218	266	0	53,484	-53,484	0
Cynnydd (+)/gostyngiad (-) net yn 2021-2022	9,610	266	0	9,876	11,962	21,838
Gweddill ar 31 Mawrth 2021 a gariwyd ymlaen	40,487	2,350	0	42,837	-1,918,355	-1,875,518

1: Mae balans y gronfa gyffredinol yn cynnwys y cronfeydd wrth gefn hynny sydd wedi'u clustnodi'n benodol fel yr amlinellir yn Nodyn 8.

Mantolen Grŵp

Mae'r Fantolen yn dangos y gwerth ar ddyddiad y Fantolen o'r asedau a'r dyledion a gydnabyddir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae asedau net y Comisiynydd Heddlu a Throsedd (asedau llai dyledion) yn cyfateb i'r cronfeydd wrth gefn sydd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Adroddir am gronfeydd wrth gefn mewn dau gategori. Mae categori cyntaf cronfeydd wrth gefn yn gronfeydd wrth gefn defnyddiadwy, h.y. y cronfeydd wrth gefn hynny y gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau, yn amodol ar yr angen i gynnal lefel darbodus o gronfeydd wrth gefn ac unrhyw gyfyngiadau statudol ar eu defnydd (er enghraifft y Gronfa wrth Gefn Derbynebaw Cyfalaf) a ellir eu defnyddio'n unig i ariannu gwariant cyfalaf neu ad-dalu dyled). Ail gategori cronfeydd wrth gefn yw'r rhai hynny nad yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gallu eu defnyddio i ddarparu gwasanaethau. Mae'r categori o gronfeydd wrth gefn hwn yn cynnwys cronfeydd wrth gefn sy'n cofnodi enillion a cholledion nas gwiredddwyd (er enghraifft y Gronfa Adbriso wrth Gefn), lle fyddai symiau ond yn dod ar gael i ddarparu gwasanaethau pe gwerthid yr asedau. Mae hefyd yn cynnwys cronfeydd wrth gefn sy'n cofnodi gwahaniaethau amseru a ddangosir yn y llinell 'Addasiadau rhwng sail cyfrifyddu a sail ariannu o dan reoliadau' yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Prif Gwnstabl	Comisiynydd Heddlu a Throsedd	Grŵp		Prif Gwnstabl	Comisiynydd Heddlu a Throsedd	Grŵp
2020-2021				2021-2022		
£000	£000	£000		£000	£000	£000
0	58,434	58,434	Tir ac Eiddo	0	57,149	57,149
0	10,882	10,882	Cerbydau, Peiriannau, Dodrefn ac Offer		9,783	9,783
1,962,371	0	0	Dyledwyr tymor hir i'r CHTh (nodyn 34)	1,950,063	0	0
1,962,371	69,316	69,316	Asedau Tymor Hir (nodyn 12)	1,950,063	66,932	66,932
0	6,000	6,000	Buddsoddiadau Tymor Byr (nodyn 36)	0	19,856	19,856
0	1,135	1,135	Asedau a Gadwyd ar Werth (nodyn 16)	0	1,135	1,135
534	0	534	Rhestr Eiddo (nodyn 13)	394	0	394
1,158	8,961	10,119	Dyledwyr Tymor Byr (nodyn 14)	1,332	11,646	12,978
7,988	0	0	Trosglwyddiad Oddi mewn i'r Grŵp	9,657	0	0
0	15,868	15,868	Arian parod ac arian parod cyfwerth (nodyn 15)	0	10,280	10,280
9,680	31,964	33,656	Asedau Presennol	11,383	42,917	44,643
0	-535	-535	Benthyciadau Tymor Byr (nodyn 36)	0	-533	-533
-16,419	-2,254	-18,673	Credydwyr Tymor Byr ac Incwm Gohiriedig (nodyn 17)	-18,017	-1,225	-19,242
0	-877	-877	Prydles Cyllid Tymor Byr (nodyn 31)	0	-951	-951
-1,692	-6,296	0	Trosglwyddiad Oddi mewn i'r Grŵp	-1,726	-7,931	0
0	-44	-44	Darpariaethau (nodyn 18)	0	-31	-31
-18,111	-10,006	-20,129	Dyledion Presennol	-19,743	-10,671	-20,757
0	-727	-727	Darpariaethau (nodyn 18)	0	-623	-623
0	-1,962,371	0	Credydwr tymor hir	0	-1,950,063	0
0	-8,875	-8,875	Benthyciadau Tymor Hir (nodyn 36)	0	-8,375	-8,375
0	-8,226	-8,226	Prydles Cyllid Tymor Hir (nodyn 31)	0	-7,275	-7,275
-1,962,371	0	0	Dyledion Tymor Hir eraill (nodyn 34)	-1,950,063	0	0
0	0	-1,962,371	Dyled yn berthnasol i Gynllun Pensiwn Diffiniedig (nodyn 34)	0	0	-1,950,063
-1,962,371	-1,980,199	-1,980,199	Dyledion Tymor Hir	-1,950,063	-1,966,336	-1,966,336
-8,431	-1,888,925	-1,897,356	Asedau Net	-8,360	-1,867,158	-1,875,518
			Ariennir gan:			
0	32,961	32,961	Cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy (nodiadau 7 a 8)	0	42,837	42,837
-8,431	-1,921,886	-1,930,317	Cronfeydd wrth Gefn Andefnyddiadwy (nodyn 20)	-8,360	-1,909,995	-1,918,355
-8,431	-1,888,925	-1,897,356	Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn	-8,360	-1,867,158	-1,875,518

Grŵp Datganiad Llif Arian

Mae'r Datganiad Llif Arian Parod yn dangos y newidiadau mewn arian parod a chyfwerth ag arian parod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ystod y cyfnod hysbysu. Mae'r datganiad yn dangos sut mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn creu ac yn defnyddio arian parod a chyfwerth ag arian parod gan lifoedd arian parod fel gweithgarwch gweithredu, buddsoddi ac ariannu. Mae'r nifer o lifoedd arian parod net sy'n codi o weithgarwch gweithredu yn ddangosydd allweddol o'r graddau yr ariennir gweithrediadau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd drwy drethiant ac incwm grant neu o dderbynwyr gwasanaethau a ddarperir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae gweithgarwch buddsoddi yn cynrychioli'r graddau y mae all-lifoedd arian parod wedi'u gwneud ar gyfer adnoddau sydd wedi'u bwriadu i gyfrannu at gyflawniad gwasanaeth y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn y dyfodol. Mae llifoedd arian parod sy'n codi o weithgarwch ariannu'n ddefnyddiol wrth ragfynegi hawliadau ar lifoedd arian parod yn y dyfodol gan ddarparwyr cyfalaf (h.y. benthyca) i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

2020-2021 £000		2021-2022 £000
39,721	Gweddill (-) neu ddiffyg (+) net ar ddarparu gwasanaethau	43,608
-57,646	Addasu gweddill (-) neu ddiffyg (+) net ar ddarparu gwasanaethau ar gyfer symudiadau sydd ddim yn arian parod (Nodyn 21)	-57,493
2,242	Addasu ar gyfer eitemau a geir yn y gweddill (-) neu'r diffyg (+) net ar ddarparu gwasanaethau sy'n buddsoddi ac ariannu gweithgarwch	450
-15,683	Llifoedd arian parod net o Weithgarwch Gweithredol (Nodyn 21)	-13,435
9,016	Gweithgarwch buddsoddi (Nodyn 22)	17,644
6,313	Gweithgarwch Cyllido (Nodyn 23)	1,379
-354	Cynnydd (-) neu ostyngiad (+) mewn arian parod ac arian parod cyfwerth	5,588
15,514	Arian parod ac arian parod cyfwerth ar ddechrau'r cyfnod hysbysu (nodyn 15)	15,868
15,868	Arian parod ac arian parod cyfwerth ar ddiwedd y cyfnod hysbysu (nodyn 15)	10,280

Nodiadau i Ddatganiad Cyfrifon y Grŵp

1. Ail-ddatganiad o Ddatganiadau'r blynyddoedd blaenorol

Nid oes newidiadau sydd angen ailddatgan Datganiad y flwyddyn flaenorol.

2. Safonau Cyfrifyddu sydd wedi'u rhannu ond heb eu mabwysiadu eto

Mae'r Cod yn gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ddadlennu gwybodaeth sy'n berthnasol i effaith newid cyfrifyddu a fydd yn angenrheidiol gan safon cyfrifyddu newydd sydd wedi'i roi ond sydd eto i'w fabwysiadu gan y Cod. Bydd angen y newidiadau canlynol o 1 Ebrill 2022: -

Gwelliannau Blynyddol i Safonau IFRS 2018-2020. Mae'r rhaglen gwelliant IFRS blynyddol yn nodi 4 safon wedi newid (IFRS 1, IAS 37, IFRS 16 ac IAS 41). Ni fydd yr un o'r diwygiadau hyn yn cael effaith sylweddol ar y Datganiad Cyfrifon.

3. Synnwyr Cyffredin Hanfodol wrth gymhwyso Polisiâu Cyfrifyddu

Wrth gymhwyso'r polisiâu cyfrifyddu a amlinellir yn y Datganiadau, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi gorfod gwneud synnwyr cyffredin penodol ynghylch trafodion cymhleth neu'r rhai hynny sy'n cynnwys ansicrwydd ynghylch digwyddiadau'r dyfodol. Y barnau hanfodol a wnaed yn y Datganiad o Gyfrifon yw:-

Mae ansicrwydd yn parhau ynghylch newidiadau arfaethedig i ariannu'r Heddlu yn y tymor canolig. Mae cynlluniau ar waith i gydbwysu'r gyllideb yn y dyfodol fel yr amlinellir yn y cynllun ariannol tymor canolig. Fodd bynnag, nid yw'n sicr a fydd y lefelau presennol o gyllid yn ddigonol er mwyn bodloni'r adnoddau sydd eu hangen dros gyfnod y cynllun ariannol tymor canolig (MTEP) ac felly bydd cylchoedd cynllunio sefydliadol blynyddol yn digwydd yn unol â'r Strategaeth Ariannol a gynhwysir yn y Cynllun.

4. Rhagdybiaethau a Wnaed am y Dyfodol a Ffynonellau Mawr Eraill o Amcangyfrif Ansicrwydd

Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn cynnwys ffigurau amcangyfrifedig sy'n seiliedig ar ragdybiaethau a wnaed gan Gomisiynydd yr Heddlu a Throsedd lle nad yw'r union swm yn hysbys eto. Gwneir amcangyfrifon gan ystyried profiad hanesyddol, patrymau presennol a ffactorau perthnasol eraill. Fodd bynnag, oherwydd na ellir penderfynu ar weddill gyda sicrwydd, gallai canlyniadau mewn gwirionedd fod yn hollol wahanol i'r rhagdybiaethau ac amcanestyniadau.

Mae eitemau o fewn Mantolen y Grŵp ar 31 Mawrth 2022 y mae risg sylweddol o addasu deunydd ar eu cyfer yn y flwyddyn i ddod fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw canlyniadau Presennol yn wahanol i Ragdybiaethau
Dyled Pensiynau	Mae amcangyfrif o'r ddyled net i dalu pensiynau yn dibynnu ar nifer o farnau cymhleth sy'n berthnasol i'r gyfradd ostyngol a ddefnyddiwyd, y gyfradd y rhagwelir cyflogau i godi, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwoldeb ac elw disgwylidiedig asedau cronfeydd pensiwn. Mae cwmni o actiwariaid ymgynghorol wedi ymgysylltu i roi cyngor arbenigol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ynghylch y rhagdybiaethau i'w cymhwyso.	Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn rhagdybiaethau unigol ar y ddyled bensiwn net. Mae effaith cynnydd neu ostyngiad yn y rhagdybiaethau e.e. cynnydd neu ostyngiad yn y gyfradd ostyngol wedi'i amlinellu yn Nodyn 34.

5. Eitemau Incwm a Gwariant Hanfodol

Dangosir holl eitemau incwm a gwariant sylweddol perthnasol ar wyneb y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr.

6. Digwyddiadau ar ôl Dyddiad y Fantolen

Mae digwyddiadau sylweddol sydd ar ôl y dyddiad hysbysu ond cyn i'r datganiadau ariannol gael eu hawdurdodi i'w rhyddhau yn cael eu hadlewyrchu yn y datganiadau a nodiadau ariannol. Os yw digwyddiadau yn darparu gwybodaeth ynghylch amodau sy'n bodoli ar 31 Mawrth 2022, mae'r ffigyrau yn y datganiadau a nodiadau ariannol wedi'u haddasu ar bob cyfrif er mwyn adlewyrchu effaith y wybodaeth hon.

7. Addasiadau rhwng Sail Cyfrifyddu a Sail Ariannu o dan Reoliadau

Mae'r nodyn yn manylu'r addasiadau a wneir i'r cyfanswm incwm a gwariant hollgynhwysfawr a gydnabyddir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn y flwyddyn i adlewyrchu'r gwahaniaeth rhwng Arfer Cyfrifyddu a Dderbynnir yn Gyffredinol (GAAP) a darpariaethau statudol.

Balans Cronfa Gyffredinol:

Balans Cronfa Gyffredinol yw'r gronfa statudol y mae angen i dderbynebau Comisiynydd Heddlu a Throsedd gael eu talu ac ohonynt y bodlonir holl ddyledion y Comisiynydd Heddlu a Throsedd oni bai i'r graddau y gall rheolau statudol ddarparu fel arall. Gall y rheolau hyn hefyd fanylu'r flwyddyn ariannol y dylai'r dyledion a'r taliadau effeithio ar y Balans Cronfa Gyffredinol sydd nid o anghenraid yn unol ag arfer cyfrifyddu iawn. Mae'r Balans Cronfa Gyffredinol felly'n crynhoi'r adnoddau y mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi'i rymuso'n statudol i wario ar ei wasanaethau neu fuddsoddiad cyfalaf (neu'r diffyg adnoddau y mae gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gasglu) ar ddiwedd y flwyddyn ariannol.

Cronfa Derbynebau Cyfalaf wrth Gefn

Mae'r Gronfa Derbynebau Cyfalaf wrth Gefn yn cadw'r enillion o waredu tir neu asedau eraill. Maent wedi'u cyfyngu gan statud rhag cael eu defnyddio yn hytrach nag ariannu gwariant cyfalaf hanesyddol. Mae'r balans ar y gronfa wrth gefn yn dangos yr adnoddau sydd eto i'w cymhwyso at y dibenion hyn ar ddibenion y flwyddyn.

Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig

Mae'r Cyfrif Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig (Cronfa wrth Gefn) yn cadw'r grantiau a'r cyfraniadau a dderbynnir tuag at brosiectau cyfalaf y mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi bodloni'r amodau a fyddai fel arfer angen ad-dalu'r arian, ond sydd eto i'w cymhwyso i fodloni gwariant. Mae'r balans wedi'i gyfyngu gan delerau grant ynghylch y gwariant cyfalaf y gellir ei gymhwyso yn erbyn a/neu ar gyfer y flwyddyn ariannol y gall hyn ddigwydd.

2021-2022	Cronfeydd Defnyddiadwy Wrth Gefn			Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn Annefyddadwy £000
	Balans Cronfa Gyffredinol £000	Cronfa Derbynebaw Cyfalaf wrth Gefn £000	Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig £000	
Addasiadau i Adnoddau Refeniw:				
Costau pensiynau (trosglwyddwyd i'r (neu o'r) gronfa bensiyau wrth gefn)	53,366	0	0	-53,366
Costau i ddibrisio neu ddiffyg ar asedau anghyfredol	6,074	0	0	-6,074
Colledion adbriso ar eiddo, peiriannau ac offer	0	0	0	0
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a gymhwysir	-124	0	0	124
Tâl Gwyliau (trosglwyddwyd i'r cyfrif absenoldebau cronedig)	-71	0	0	71
Offerynnau Ariannol (trosglwyddwyd i'r FIAA)	0	0	0	0
Gwrthdroi cofnodion a geir yn y SDPS o ran gwariant cyfalaf (a godir i'r CAA).	320	0	0	-320
Cyfanswm Addasiadau i Adnoddau Refeniw	59,565	0	0	-59,565
Addasiadau rhwng Adnoddau Refeniw a Chyfalaf:				
Trosglwyddo elw gwerthiant Asedau Anghyfredol o refeniw i'r gronfa derbynebaw cyfalaf wrth gefn	-326	326	0	0
Darpariaeth statudol ar gyfer ad-dalu dyled	-2,737	0	0	2,737
Gwariant cyfalaf a ariannir o falansau refeniw	-3,284	0	0	3,284
Cyfanswm Addasiadau rhwng Adnoddau Refeniw a Chyfalaf	-6,347	326	0	6,021
Addasiadau i Adnoddau Cyfalaf:				
Cymhwyso grantiau cyfalaf i ariannu cyfalaf	0	0	0	0
Defnyddio'r Gronfa Derbynebaw Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd	0	-60	0	60
Taliadau arian parod o ran derbynebaw cyfalaf a ohiriwyd	0	0	0	0
Cyfanswm Addasiadau i Adnoddau Cyfalaf	0	-60	0	60
Cyfanswm Addasiadau	53,218	266	0	-53,484

2020-2021	Cronfeydd Defnyddiadwy Wrth Gefn			Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn Annefyddadwy £000
	Balans Cronfa Gyffredinol £000	Cronfa Derbynebaw Cyfalaf wrth Gefn £000	Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig £000	
Addasiadau i Adnoddau Refeniw:				
Costau pensiynau (trosglwyddwyd i'r (neu o'r) gronfa bensiyau wrth gefn)	42,585	0	0	-42,585
Costau i ddibrisio neu ddiffyg ar asedau anghyfredol	5,386	0	0	-5,386
Colledion adbriso ar eiddo, peiriannau ac offer	0	0	0	0
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau a gymhwysir	-124	0	0	124
Tâl Gwyliau (trosglwyddwyd i'r cyfrif absenoldebau cronedig)	3,131	0	0	-3,131
Offerynnau Ariannol (trosglwyddwyd i'r FIAA)	0	0	0	0

Gwrthdroi cofnodion a geir yn y SDPS o ran gwariant cyfalaf (a godir i'r CAA).	2,050	0	0	-2,050
Cyfanswm Addasiadau i Adnoddau Refeniw	53,028	0	0	-53,028

2020-2021 parhad	Cronfeydd Defnyddiadwy Wrth Gefn			Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn Annefyddadwy £000
	Balans Cronfa Gyffredinol £000	Cronfa Derbynebaw Cyfalaf wrth Gefn £000	Grantiau Cyfalaf Anghymwysedig £000	
Addasiadau rhwng Adnoddau Refeniw a Chyfalaf:				
Trosglwyddo elw gwerthiant Asedau Anghyfredol o refeniw i'r gronfa derbynebaw cyfalaf wrth gefn	-2,118	2,118	0	0
Darpariaeth statudol ar gyfer ad-dalu dyled	-2,629	0	0	2,629
Gwariant cyfalaf a ariannir o falansau refeniw	-2,846	0	0	2,846
Cyfanswm Addasiadau rhwng Adnoddau Refeniw a Chyfalaf	-7,593	2,118	0	5,475
Addasiadau i Adnoddau Cyfalaf:				
Cymhwyso grantiau cyfalaf i ariannu cyfalaf	0	0	0	0
Defnyddio'r Gronfa Derbynebaw Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd	0	-88	0	88
Taliadau arian parod o ran derbynebaw cyfalaf a ohiriwyd	0	0	0	0
Cyfanswm Addasiadau i Adnoddau Cyfalaf	0	-88	0	88
Cyfanswm Addasiadau	45,435	2,030	0	-47,465

8. Trosglwyddiadau i/o Gronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd

Mae'r nodyn hwn yn amlinellu'r symiau a neilltuwyd o falansau'r Gronfa Gyffredinol mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i roi cyllid ar gyfer cynlluniau gwariant yn y dyfodol a'r symiau a bostiwyd yn ôl o gronfeydd wrth gefn a glustnodwyd i fodloni gwariant yn 2021-2022. Y symudiad net yn 2021-2022 oedd cynnydd o £7.739m.

Cronfa wrth Gefn:	Gweddill ar 31 Mawrth 2020 £'000	Trosglwyddiadau Allan 2020-2021 £'000	Trosglwyddiadau i Mewn 2020-2021 £'000	Gweddill ar 31 Mawrth 2021 £'000	Trosglwyddiadau Allan 2021-2022 £'000	Trosglwyddiadau i Mewn 2021-2022 £'000	Gweddill ar 31 Mawrth 2022 £'000
Cronfa Gyfalaf wrth Gefn	3,002	0	0	3,002	-192	1,000	3,810
Cronfa wrth Gefn Pensiynau Afiechyd	1,115	-140	0	975	0	0	975
Cronfa wrth Gefn PFI	3,177	-71	0	3,106	-188	0	2,918
Cronfa Digwyddiadau Difrifol	2,435	0	0	2,435	0	0	2,435
Cronfa Yswiriant wrth Gefn	1,173	0	0	1,173	0	388	1,561
Diogelwch a Chynnal a Chadw Stadau	2,279	-490	103	1,892	-288	0	1,604
Cronfa Rheoli Newid wrth Gefn	5,290	-259	1,945	6,976	-653	2,104	8,427

Cronfa hyfforddi wrth gefn	100	0	500	600	0	50	650
Cronfa wrth gefn Uplift	0	0	1,577	1,577	0	2,826	4,403
Rhwydwaith Gwasanaethau Brys (ESN)	0	0	158	158	0	750	908
COVID ac Adfer o COVID	0	0	597	597	-313	0	284
PEQF	0	0	325	325	0	250	575
Cronfa Ynni	0	0	0	0	0	800	800
Cronfa wrth Gefn Plismona	0	0	0	0	0	1,282	1,282
Cymdogaethau Cronfa							
Balansau Partneriaethau wrth Gefn	674	-50	109	733	-24	243	952
FCIN	0	0	1,080	1,080	-101	636	1,615
Minerva	0	0	0	0	0	294	294
Cronfa Diogelwch Cymunedol y Comisiynydd	510	-89	87	508	0	73	581
Checkpoint (SCHTh/GPLI)	0	0	16	16	0	14	30
Cronfa Gyfreithiol wrth Gefn (SCHTh)	56	0	50	106	0	0	106
Cronfa wrth Gefn Swyddfa'r Comisiynydd	163	0	38	201	0	70	271
Heddlu a Throsedd							
	19,974	-1,099	6,585	25,460	-1,759	10,780	34,481

9. Gwariant Gweithredu Eraill

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Enillion (-)/colledion(+) ar waredu asedau anghyfredol	-6	-69
	-6	-69

10. Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Llog taladwy a chostau tebyg	943	1,027
Cost llog pensiwn a'r elw disgwylidig ar asedau pensiynau	39,436	39,171
Llog derbyniadwy ac incwm tebyg	-16	-7
	40,363	40,191

11. Trethiant ac Incwm Grant Amhenodol

	2021-2022	2020-2021
Incwm Treth Gyngor:	£000	£000
Cyngor Sir Ddinbych	-12,387	-11,704
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam	-16,363	-15,540
Cyngor Sir Ynys Môn	-9,639	-9,164
Cyngor Gwynedd	-15,854	-15,088
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	-15,576	-14,734
Cyngor Sir y Fflint	-19,869	-18,760
Incwm Cyfraddau Annomestig	-12,235	-11,548
Grantiau llywodraeth heb eu clustnodi	-71,442	-67,166
Grantiau cyfalaf a chyfraniadau	-124	-124
	-173,489	-163,828

12. Eiddo, Peiriannau ac Offer

Symudiadau yn 2021-2022	Tir ac Adeilad Inc. PFI	Mastiau a Safleoedd	Peiriannau ac Offer	Cerbydau	Cyfanswm Asedau Gweithredol	Asedau Dros Ben (Anweithredol)	Asedau wrthi'n cael eu hadeiladu	Cyfanswm Anweithredol	Cyfanswm Asedau Anghyfreddol
	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Cost neu Bris									
Ar 1 Ebrill 2021	78,554	100	22,319	9,868	110,841	711	3,311	4,022	114,863
Ychwanegiadau	24	0	1,112	650	1,786	0	2,452	2,452	4,238
Cynnydd (+)/gostyngiadau (-) adbriso a gydnabyddir yn y Gronfa Adbriso wrth Gefn	-661	0	0	0	-661	0	0	0	-661
Cynnydd (+)/gostyngiadau (-) adbriso a gydnabyddir yn y Gweddill/Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau	-1,381	0	0	0	-1,381	0	0	0	-1,381
Datgydnabod - gwarediadau	0	0	-43	-1,055	-1,098	-311	0	-311	-1,409
Datgydnabod - arall	-3	0	0	0	-3	0	0	0	-3
Symudiadau eraill mewn cost neu brisio Asedau a ailddosbarthwyd (i)/o gadwyd ar werth	1,014	0	0	572	1,586	0	-1,586	-1,586	0
Ar 31 Mawrth 2022	77,547	100	23,388	10,035	111,070	400	4,177	4,577	115,647
Dibrisio a Diffyg Cronedig									
Ar 1 Ebrill 2021	-22,390	-100	-16,600	-6,457	-45,547	0	0	0	-45,547
Cost Dibrisio	-932	0	-2,855	-1,338	-5,125	0	0	0	-5,125
Dibrisiad wedi'i ysgrifennu i'r Gronfa Adbriso wrth Gefn	436	0	0	0	436	0	0	0	436
Colledion (-)/gwrthdroadau (+) diffyg a gydnabyddir yn y Gweddill/Diffyg yn y Ddarpariaeth Gwasanaethau	432	0	0	0	432	0	0	0	432
Datgydnabod - gwarediadau	4	0	43	1,042	1,089	0	0	0	1,089
Ar 31 Mawrth 2022	-22,450	-100	-19,412	-6,753	-48,715	0	0	0	-48,715
Gwerth Llyfr Net									

Ar 31 Mawrth 2022	55,097	0	3,976	3,282	62,355	400	4,177	4,577	66,932
Ar 31 Mawrth 2021	56,164	0	5,719	3,411	65,294	711	3,311	4,022	69,316

* mae'r rhain yn cynnwys 2 Orsaf Heddlu fach nad ydynt bellach yn weithredol ond nad ydynt yn cyrraedd y meini prawf Asedau penodol a Ddelir i'w Gwerthu (Nodyn 16).

Symudiadau yn y Cronfeydd 2020/21	Tir ac Adeilad yn cynnwys PFI £000	Mastiau a Safleoedd £000	Peiriannau ac Offer £000	Cerbydau £000	Cyfanswm Asedau Gweithredol £000	Asedau Dros Ben (Anweithredol) £000	Asedau wrthi'n cael eu hadailadu £000	Cyfanswm Anweithredol £000	Cyfanswm Asedau Anghyfredol £000
Cost neu Bris									
Ar 1 Ebrill 2020	80,098	100	21,627	10,209	112,034	0	100	100	112,134
Ychwanegiadau	209	0	1,424	1,146	2,779	0	2,479	2,479	5,258
Cynnydd (+)/gostyngiadau (-) adbriso a gydnabyddir yn y Gronfa Adbriso wrth Gefn	-1,166	0	0	0	-1,166	1,345	0	1,345	179
Cynnydd (+)/gostyngiadau (-) adbriso a gydnabyddir yn y Gweddill/Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau	-86	0	0	0	-86	0	0	0	-86
Datgydnabod - gwarediadau	0	0	0	-1,487	-1,487	0	0	0	-1,487
Symudiadau eraill mewn cost neu briso	-501	0	-732	0	-1,233	501	732	1,233	0
Asedau a aiddosbarthwyd (i)/o gadwyd ar werth	0	0	0	0	0	-1,135	0	-1,135	-1,135
Ar 31 Mawrth 2021	78,554	100	22,319	9,868	110,841	711	3,311	4,022	114,863

Symudiadau yn y Cronfeydd 2020/21	Tir ac Adeilad Inc. PFI	Mastiau a Safleoedd	Peiriannau ac Offer	Cerbydau	Cyfanswm Asedau Gweithredol	Asedau Dros Ben (Anweithredol)	Asedau wrthi'n cael eu hadailadu	Cyfanswm Anweithredol	Cyfanswm Asedau Anghyfredol
parhad									
Dibrisio a Diffyg Cronedig									
Ar 1 Ebrill 2020	-22,024	-100	-13,593	-6,545	-42,262	0	0	0	-42,262
Cost Dibrisio	-978	0	-3,007	-1,312	-5,297	0	0	0	-5,297
Dibrisiad wedi'i ysgrifennu i'r Gronfa Adbriso wrth Gefn	612	0	0	0	612	0	0	0	612
Datgydnabod – gwarediadau	0	0	0	1,400	1,400	0	0	0	1,400
Ar 31 Mawrth 2021	-22,390	-100	-16,600	-6,457	-45,547	0	0	0	-45,547
Gwerth Llyfr Net									
Ar 31 Mawrth 2021	56,164	0	5,719	3,411	65,294	711	3,311	4,022	69,316
Ar 31 Mawrth 2020	58,074	0	8,034	3,664	69,772	0	100	100	69,872

Dibrisiant

Mae'r cyfraddau oesau defnyddiol canlynol wedi'u defnyddio wrth gyfrifyddu dibrisiant:

Tir ac Adeiladau Eraill 35-60 oed

Cerbydau, Peiriannau, Dodrefn ac Offer 3-10 oed

Ymrwymadau Cyfalaf

Ar 31 Mawrth 2022, roedd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi ymrwymo'n gytundebol i waith cyfalaf ar Dir ac Adeiladau a oedd yn cyfateb i £1.467 miliwn, a oedd yn ymwneud ag adnewyddu'r Ganolfan Comisiynu Cerbydau. Ar gyfer yr Uwchraddiad System Gorchymyn a Rheoli (Peiriannau ac Offer) mae ymrwymiad neilltuol o £0.725 miliwn.

Mae hefyd 60 o gerbydau sydd wedi'u harchebu'n unigol ond heb eu danfon ar ddyddiad y Fantolen.

Effeithiau Newidiadau mewn Amcangyfrifon

Nid oedd unrhyw newidiadau perthnasol i'r dull amcangyfrif.

Ailbrisi

Cafodd holl eiddo'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd eu hailbrisi ar 1 Ebrill 2014. Yn dilyn hynny, cynhelir rhaglen dreigl o brisiadau sy'n sicrhau bod pob eiddo'n cael ei ailbrisi unwaith o fewn y cylch 5 mlynedd statudol, a bod y cylch llawn cyntaf wedi'i gwblhau yn 2020-2021, gyda 2021-2022 yn flwyddyn gyntaf y cylch 5 mlynedd newydd.

Roedd eiddo gweithredol yn cael ei werthfawrogi gan ddefnyddio Gwerth Sylweddoladwy Net mewn Defnydd Presennol a Chost Amnewid wedi'i Dibrisi. Roedd eiddo anweithredol yn cael eu gwerthfawrogi gan ddefnyddio Gwerth Teg lle bo hynny ar gael. Roedd y prisiad hefyd yn cynnwys adolygiad o oes defnyddiol yr asedau. Nid yw'r newid mewn bywyd defnyddiol wedi cael unrhyw effaith ariannol berthnasol ar y cyfrifon.

Ymgwymerwyd â'r prisiad gan brisiwr annibynnol, Mr G.S.C. Harbord MA MRICS IRRV (Anrh) o Wilks Head & Eve Syrfewyr Siartredig. Gwnaeth y priswyr y sylwebaeth ganlynol yn eu hadroddiad ar gyfer 2019-2020 – 'Mae ein hadolygiad (ac unrhyw brisiadau a gwblhawyd yn ystod 2019-20) yn cael ei adrodd ar sail 'ansicrwydd prisio materol' yn unol â VPS 3 a VPGA 10 o'r RICS Red Book Global. O ganlyniad, dylai llai o sicrwydd – a lefel uwch o rybudd – fod ynghlwm wrth ein hadolygiad/prisiad nag a fyddai fel arfer yn wir. O ystyried yr effaith anhysbys y gallai COVID-19 ei chael ar y farchnad eiddo tiriog, rydym yn argymhell eich bod yn adolygu'r portffolio yn rheolaidd. Fodd bynnag, mae adroddiad 2020-2021 yn nodi 'ar y dyddiad sylwadau y mae marchnadoedd eiddo yn gweithredu'n bennaf eto, gyda chyfaint trafodion a thystiolaeth berthnasol arall ar lefelau lle mae cwantwm digonol o dystiolaeth o'r farchnad yn bodoli i seilio barn ar werth. Yn unol â hynny, ac er mwyn osgoi amheuaeth, nid adroddir bod ein sylwebaeth yn destun 'ansicrwydd prisio materol' fel y'i diffinnir gan VPS 3 a VPGA 10 o'r RICS Valuation – Safonau Byd-eang'.

13. Rhestrau Eiddo

	Storfeydd y Pencadlys		Storfeydd Eraill		Cyfanswm
	2021-2022 £000	2020-2021 £000	2021-2022 £000	2020-2021 £000	2021-2022 £000
Y balans a gedwir ar ddechrau'r flwyddyn	254	263	280	371	534
Pryniannau	529	497	224	292	753
Cydnabyddir fel cost yn y flwyddyn	-510	-504	-383	-383	-893
Balansau wedi'u dileu	0	-2	0	0	0
Y balans a gedwir ar ddiwedd y flwyddyn	273	254	121	280	394

Mae'r Adran Gofal Iechyd a Chymdeithasol wedi bod yn cyflenwi Cyfarpar Diogelu Personol yn rhad ac am ddim i bob Heddlu. Amcangyfrifwyd fod hyn werth £0.051m ar ddiwedd y flwyddyn ac nid yw wedi'i gynnwys yn ffigur y Fantolen.

14. Dyledwyr a Thaliadau Ymlaen Llaw

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Symiau'n syrthio sy'n ddyledus mewn blwyddyn –		
Symiau Masnach Derbyniadwy	7,562	7,526
Rhagdaliadau	1,332	1,158
Symiau derbyniadwy eraill	4,084	1,435

	12,978	10,119
--	--------	--------

15. Arian Parod ac Arian Parod Cyfwerth

Mae'r balans arian parod ac arian parod cyfwerth yn cynnwys yr elfennau canlynol:

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Cyfrifon Cyfredol Banc	-6	-1,220
Arian parod a gedwir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd Blaendaliadau Tymor Byr gyda Banciau / Cymdeithasau Adeiladu	40 10,246	40 17,048
	10,280	15,868

16. Asedau a Gadwyd ar Werth

Mae'r asedau a gedwir ar werth gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn eiddo gweddilliol yr heddlu. Mae'r balans a ddygwyd ymlaen o 2020-2021 yn berthnasol i werthiant tir sydd ar ddot yn safle cyfleuster Heddlu Llai.

	Presennol		Anghyfredol	
	2021-2022 £000	2020-2021 £000	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Balans sy'n weddill ar ddechrau'r flwyddyn	1,135	1,963	0	0
Asedau sydd newydd eu dosbarthu fel cadwyd ar werth:				
Eiddo, Peiriannau ac Offer	0	1,135	0	0
Enillion adbriso	0	0	0	0
Asedau a werthwyd	0	-1,963	0	0
Balans sy'n weddill ar ddiwedd y flwyddyn	1,135	1,135	0	0

17. Credydwyr ac Incwm Gohiriedig

	2021-2022 £'000	2020-2021 £'000
Symiau'n syrthio sy'n ddyledus mewn blwyddyn –		
Taliadau masnach	7,819	5,320
Dyledion eraill	11,423	12,071
Credydwyr tymor byr	19,242	17,391
Incwm Gohiriedig	0	1,282
	19,242	18,673

18. Darpariaethau

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi darparu yn y cyfrifon am ddau ddiben:

a) Darparu Hawliadau Iawndal Anafiadau a Difrod

Mae'r hawliadau iawndal anafiadau o ran anafiadau personol a ddiodefwyd lle honnir i'r Comisiynydd Heddlu a

Throsedd fod ar fai. Darperir ar gyfer yr hawliadau hynny lle ystyrir yn debygol y bydd rhaid i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wneud setliad, yn seiliedig ar brofiad o benderfyniadau'r llys yn y gorffennol ynghylch atebolrwydd a swm yr iawndal sy'n daladwy. Gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gael eu had-dalu gan eu hyswirwyr, ond hyd nes y setlir hawliadau, ni chydabyddir incwm gan y bydd yswirwyr ond yn ad-dalu symiau sydd dim ond uwchben y tâl dros ben sy'n £100,000 ar gyfer achosion cyn 1 Ebrill 2018 a £150,000 am achosion rhwng 1 Ebrill 2018 a 31 Mawrth 2019, £250,000 ar gyfer digwyddiadau rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2021. O 1 Ebrill 2021 ymlaen, y tâl dros ben ydy £400,000.

b) Darpariaethau Eraill

Mae'r Darpariaethau Eraill o ran achosion cyflogaeth a risgiau eraill a reolir. Yn ystod 2021-22, trosglwyddwyd £200,000 drwy refereniw o'r ddarpariaeth risgiau a reolir i'r gronfa yswiriant wrth gefn, gan adael gweddill o £38,000 er mwyn cwmpasu achosion cyflogaeth.

	Hawliadau Iawndal Anafiadau £000	Darpariaethau Eraill £000	Cyfanswm £000
Balans ar 1 Ebrill 2021	438	333	771
Darpariaethau Ychwanegol a wnaed yn 2021-2022	386	21	407
Symiau a ddefnyddiwyd yn 2021-2022	-134	0	-134
Symiau nas Defnyddiwyd a Gildrowyd yn 2021-2022	-74	-316	-390
Gweddill ar 31 Mawrth 2022	616	38	654

O fewn y cyfanswm o £0.654 miliwn, mae £0.031 miliwn yn berthnasol i ddarpariaethau tymor byr ac mae £0.623 miliwn yn berthnasol i ddarpariaethau tymor hir.

19. Cronfeydd Defnyddiadwy Wrth Gefn

Mae symudiadau yng nghronfeydd wrth gefn defnyddiadwy'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi'u manylu yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn a Nodiadau 7 ac 8.

20. Cronfeydd wrth Gefn Annefyddadwy

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Cronfa Adbrisiw wrth Gefn	20,513	21,155
Cyfrif Addasu Cyfalaf	19,555	19,330
Cronfa Bensiynau wrth Gefn	-1,950,063	-1,962,371
Cyfrif Absenoldebau Cronedig	-8,360	-8,431
Cyfanswm Cronfeydd wrth Gefn Annefyddadwy	-1,918,355	-1,930,317

Cronfa Adbrisiw wrth Gefn

Mae'r Gronfa Adbrisiw wrth Gefn yn cynnwys yr enillion sydd heb eu gwireddu a gofnodwyd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd sy'n codi o gynnydd yng ngwerth ei Eiddo, Peiriannau ac Offer. Lleiheir y balans pan mae asedau gydag enillion cronedig yn:

- Cael eu hadbriso ar i lawr neu os oes diffyg a cholli yr enillion
- Defnyddir wrth ddarparu gwasanaethau a defnyddir yr enillion drwy ddibrisio, neu
- Cael eu gwaredu a gwireddir yr enillion

Mae'r Gronfa wrth Gefn ond yn cynnwys enillion adbriso a gasglwyd ers 1 Ebrill 2007, sef y dyddiad y crëwyd y Gronfa wrth Gefn. Mae enillion cronedig sy'n codi cyn y dyddiad hwnnw yn cael eu cydgrynhoi i'r balans ar y Cyfrif Addasu Cyfalaf.

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Balans ar 1 Ebrill	21,155	21,449
Adbriso asedau ar i fyny	249	1,627
Adbriso asedau ar i lawr a cholledion diffyg nas codir i'r Gweddill/Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau	-475	-836
	20,929	22,240
Gweddill (-) neu ddiffyg (+) ar adbriso asedau anghyfredol nas anfonir i'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau	0	0
Gwahaniaeth rhwng dibrisiant gwerth teg a dibrisiant cost hanesyddol	-198	-220
Enillion cronedig ar asedau a werthwyd neu ddiangen	-218	-862
Swm a ddibrisiwyd i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf	0	-3
Gweddill ar 31 Mawrth	20,513	21,155

Cyfrif Addasu Cyfalaf

Mae'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn cynnwys y gwahaniaethau amseru sy'n codi o'r gwahanol drefniadau am gyfrifyddu ar gyfer defnyddio asedau amhresennol ac ar gyfer ariannu caffael, adeiladu neu wella'r asedau hynny o dan ddarpariaethau statudol. Mae'r Cyfrif mewn debyd gyda chost caffael, adeiladu neu wella. Wrth i ddibrisiant, colledion diffyg a dileu gael eu codi i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr (gyda phenodiadau cymodi o'r Gronfa Adbriso Wrth Gefn i droi ffigyrau gwerth teg i sail cost hanesyddol). Mae'r cyfrif wedi'i gredydu gyda'r symiau a osodwyd i'r naill ochr gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel cyllid ar gyfer costau caffael, adeiladu a gwella.

Mae'r Cyfrif yn cynnwys enillion a cholledion cronedig ar Eiddo Buddsoddi ac enillion a gydnabuwyd ar asedau a roddwyd sydd eto i'w defnyddio gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Mae'r Cyfrif hefyd yn cynnwys enillion adbriso a gronnwyd ar Eiddo, Peiriannau ac Offer cyn 1 Ebrill 2007, y dyddiad y crëwyd y Gronfa Adbriso wrth Gefn i gadw enillion o'r fath.

Nodyn 7 yn rhoi manylion am ffynhonnell holl drafodion a benodwyd i'r Cyfrif, oni bai am y rhai hynny sy'n cynnwys y Gronfa Adbriso wrth Gefn.

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Balans ar 1 Ebrill	19,329	19,992
Gwrthdroi eitemau sy'n berthnasol i wariant cyfalaf sy'n ddebyd neu'n gredyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr		
Costau i ddibrisio neu ddiffyg ar asedau anghyfredol	-6,074	-5,386
Mae symiau o asedau anghyfredol a ddibrisiwyd ar waredu neu werthu fel rhan o'r ennill/colled wrth wared i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr	-320	-2,049

	-6,394	-7,435
Addasu swm o'r Gronfa Adbrisiio wrth Gefn	415	1,085
Cyllid cyfalaf a gymhwyswyd yn y flwyddyn:		
Defnyddio'r Gronfa Derbynebaw Cyfalaf Wrth Gefn i ariannu gwariant cyfalaf newydd Grantiau a chyfraniadau cyfalaf sydd wedi'u credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr sydd wedi'i gymhwyso i ariannu cyfalaf	60	88
Gwariant Cyfalaf sydd wedi'i godi yn y flwyddyn hyd at y Gronfa Gyffredinol	124	124
Darpariaeth statudol ar gyfer ariannu buddsoddiad cyfalaf a godir yn erbyn balansau'r Gronfa Gyffredinol	3,284	2,846
	2,737	2,629
	6,620	6,772
Gweddill ar 31 Mawrth	19,555	19,329

Cronfa Bensiynau wrth Gefn

Mae'r Gronfa Bensiynau wrth Gefn yn cynnwys y gwahaniaethau amseru sy'n codi o'r gwahanol drefniadau am gyfrifyddu buddion ôl-gyflogaeth ac am ariannu buddion yn unol â darpariaethau statudol. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyfrif am fuddion ôl-gyflogaeth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr gan yr enillir y buddion gan weithwyr sy'n cronni blynyddoedd o wasanaeth, gan ddiweddarau'r dyledion a gydnabyddir i adlewyrchu chwyddiant, newid rhagdybiaethau ac elw buddsoddiadau ar unrhyw adnoddau a neilltuir i fodloni'r costau. Fodd bynnag, mae trefniadau statudol yn gofyn i fuddion a enillir i gael eu hariannu gan fod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gwneud cyfraniadau cyflogwyr i gronfeydd pensiwn neu yn y pen draw yn talu unrhyw bensiynau y mae'n gyfrifol yn uniongyrchol. Mae'r balans debyd ar y Gronfa Bensiynau wrth Gefn felly yn dangos diffyg sylweddol yn y buddion a enillir gan weithwyr yn y gorffennol a gweithwyr presennol a'r adnoddau mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi'u neilltuo i'w bodloni. Gwnaiff y trefniadau statudol sicrhau y bydd nawdd wedi'i neilltuo erbyn yr amser i dalu'r buddion.

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Balans ar 1 Ebrill	-1,962,371	-1,738,023
Cofiannau'r ddyled(-)/ased (+) buddion diffiniedig net	65,674	-181,762
Gwrthdroi eitemau sy'n berthnasol i fuddion ymddeoliad a ddebydir neu a gredydir i'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr	-104,188	-89,782
Cyfraniadau pensiwn cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn y flwyddyn	50,822	47,196
Gweddill ar 31 Mawrth	-1,950,063	-1,962,371

Cronfa wrth Gefn Derbynebaw Gohiriedig

Nid oes gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd dderbynebaw cyfalaf gohiriedig.

Cyfrif Absenoldebau Cronedig

Mae'r Cyfrif Absenoldebau Cronedig yn cynnwys y gwahaniaeth a fyddai fel arall yn codi ar Falans y Gronfa Gyffredinol o gronni am absenoldebau a ddigolledwyd a enillwyd ond na chymerwyd yn y flwyddyn, e.e. hawliad gwyliau blynyddol a gariwyd ymlaen ar 31 Mawrth 2022. Mae trefniadau statudol yn gofyn i'r effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol gael ei niwtraleiddio gan drafodion i ac o'r Cyfrif.

	2021-2022 £'000	2020-2021 £'000
Balans ar 1 Ebrill	-8,431	-5,301
Setliad neu ganslo croniad a wnaed ar ddiwedd y flwyddyn flaenorol.	71	0
Symiau a gronnwyd ar ddiwedd y flwyddyn bresennol	0	-3,130
	-8,360	-8,431
Mae swm y codwyd cydnabyddiaeth swyddogion i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr ar sail croniadau yn wahanol i gydnabyddiaeth a godwyd yn y flwyddyn yn unol â gofynion statudol	0	0
Gweddill ar 31 Mawrth	-8,360	-8,431

21. Datganiadau Llif Arian – Addasiad ar Ddarparu Gwasanaeth ar gyfer symudiad sydd ddim yn arian parod, gweithgarwch buddsoddi ac ariannu a chyfanswm Llif Arian Parod o Weithgarwch Gweithredu

Datganiad Llif Arian – Gweithgarwch Gweithredu

Mae llifoedd arian parod ar gyfer gweithgarwch gweithredu yn cynnwys yr eitemau canlynol:

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Llog a dderbynnir	-9	-6
Llog a delir	908	986
Cyfanswm	899	980

Addasiadau ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau am symudiadau sydd ddim yn arian parod:	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Dibrisiant, diffygion a phrasiadau disgynol	-6,074	-5,386
Cynnydd (+)/gostyngiad (-) net mewn credydwyd refeniw	-569	-4,240
Cynnydd (+)/gostyngiad (-) net mewn dyledwyr refeniw	2,859	-3,353
Cynnydd (+)/gostyngiad (-) net mewn rhestr eiddo	-140	-99
Dyled pensiwn	-53,366	-42,585
Cyfraniadau i(-)/o(+) ddarpariaethau	117	67
Cario swm o asedau anghyfredol a werthwyd (PPE, Rhestr Eiddo Pethau Anniriaethol)	-320	-2,050
Cyfanswm Symudiad sydd ddim yn Arian Parod	-57,493	-57,646

Addasiadau ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau am eitemau sy'n buddsoddi ac yn ariannu gweithgarwch:	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Grantiau Cyfalaf a gredydir i weddill(-)/diffyg (+) ar ddarparu gwasanaethau	124	124
Enillion ar werth PPE a buddsoddiadau a phethau anniriaethol	326	2,118
Cyfanswm	450	2,242
Llif Arian Net o Gyfanswm Gweithgarwch Gweithredu	-13,435	-15,683

22. Datganiad Llif Arian – Gweithgarwch Buddsoddi

2021-2022	2020-2021
-----------	-----------

	£000	£000
Prynu PPE, Eiddo Buddsoddiadau ac Asedau Anniriaethol	4,238	5,258
Enillion gwerthu PPE, Eiddo Buddsoddiadau ac Asedau Anniriaethol	-326	-2,118
Enillion o fuddsoddiadau tymor byr a hir	0	0
Prynu buddsoddiadau tymor byr	13,856	6,000
Grantiau Cyfalaf	-124	-124
Llifoedd arian parod net o Weithgarwch Buddsoddi	17,644	9,016

23. Datganiad Llif Arian - Gweithgarwch Ariannu

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Derbynebaw arian parod o fenthycy tymor byr a hir	0	0
Taliadau arian parod ar gyfer lleihau'r dyledion gweddilliol sy'n berthnasol i brydlesau cyllid a chontractau PFI ar y fantolen	877	810
Ad-dalu benthyca tymor byr a thymor hir	502	5,503
Llifoedd arian parod net o Weithgarwch Ariannu	1,379	6,313

24. Nodiadau i'r Dadansoddiad o Wariant ac Ariannu

Addasiadau rhwng Sail Ariannu a Chyfrifyddu 2021-2022				
Addasiadau o'r Gronfa Gyffredinol i gyrraedd y symiau Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Addasiadau ar gyfer Dibenion Cyfalaf (Nodyn a) £'000	Newid net ar gyfer y Pensiynau Addasiadau (Nodyn b) £'000	Addasiadau Eraill (Nodyn c) £'000	Cyfanswm Addasiadau £'000
Comisiynydd Heddlu a Throsedd	53	0	0	53
Prif Gwnstabl	0	13,930	-71	13,859
Cost Net Gwasanaeth	53	13,930	-71	13,912
Incwm a gwariant arall o'r Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu	-130	39,436	0	39,306
Gwahaniaeth rhwng gweddill/diffyg y Gronfa Gyffredinol a gweddill/diffyg Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar ddarparu gwasanaethau	-77	53,366	-71	53,218

Addasiadau rhwng Sail Ariannu a Chyfrifyddu 2020-2021				
Addasiadau o'r Gronfa Gyffredinol i gyrraedd y symiau Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr	Addasiadau ar gyfer Dibenion Cyfalaf (Nodyn a) £'000	Newid net ar gyfer y Pensiynau Addasiadau (Nodyn b) £'000	Addasiadau Eraill (Nodyn c) £'000	Cyfanswm Addasiadau £'000
Comisiynydd Heddlu a Throsedd	-89	0	0	-89
Prif Gwnstabl	0	3,414	3,131	6,545
Cost Net Gwasanaeth	-89	3,414	3,131	6,456
Incwm a gwariant arall o'r Dadansoddiad Gwariant ac Ariannu	-192	39,171	0	38,979
Gwahaniaeth rhwng gweddill/diffyg y Gronfa Gyffredinol a gweddill/diffyg Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ar ddarparu gwasanaethau	-281	42,585	3,131	45,435

Nodyn a: Addasiadau at Ddibenion Cyfalaf

Mae'r golofn yn ychwanegu enillion a cholledion dibrisiant a diffyg ac adbrisiant yn y llinell gwasanaethau, ac ar gyfer:

Gwariant gweithredu Eraill – addasiadau ar gyfer gwarediadau cyfalaf gyda throsglwyddo incwm ar waredu asedau a'r symiau a ysgrifennir a ddilëir ar gyfer yr asedau hynny

Ariannu a buddsoddi incwm a gwariant – taliadau statudol cyllido cyfalaf h.y. Darpariaeth Refeniw Sylfaenol a chyfraniadau refeniw arall wedi'u tynnu o incwm a gwariant arall gan nad ydynt yn cael eu codi o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol

Trethiant ac incwm a gwariant grant amhenodol – mae grantiau cyfalaf wedi'u haddasu ar gyfer incwm na chodir tâl o dan arferion cyfrifyddu a dderbynnir yn gyffredinol. Addasir grantiau refeniw o'r rhai a dderbynnir yn y flwyddyn i'r rhai hynny a dderbynnir heb amodau neu os bodlonir amodau drwy gydol y flwyddyn. Credydir Trethiant ac Incwm a Gwariant Grant Amhenodol gyda grantiau cyfalaf a dderbynnir yn y flwyddyn heb amodau neu a fodlonwyd amodau yn y flwyddyn.

Nodyn b: Newid net ar gyfer addasiadau pensiwn

Newid net ar gyfer tynnu cyfraniadau pensiwn ac ychwanegu gwariant ac incwm pensiwn Buddion Gweithiwr IAS 19:

O ran **gwasanaethau** mae hyn yn cynrychioli disodli'r cyfraniadau pensiwn cyflogwr a wnaed gan yr awdurdod fel y caniatwyd gan statud a'r disodliad gyda chostau gwasanaeth presennol a chostau gwasanaeth blaenorol

O ran **Ariannu a buddsoddi incwm a gwariant** – codir llog net ar y ddyled buddion diffiniedig i'r CIES.

Nodyn c: Addasiadau Eraill

Gwahaniaethau eraill rhwng symiau a ddebydwyd/credydwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr a'r symiau sy'n daladwy/derbyniadwy i'w cydnabod o dan statud:

O ran **Ariannu a buddsoddi incwm a gwariant** mae'r golofn gwahaniaethau eraill yn cydnabod addasiadau i'r Gronfa Gyffredinol am y gwahaniaethau amseru am breimymau a gostyngiadau

Mae'r codiad o dan **Trethiant ac incwm a gwariant grant amhenodol** yn dangos y gwahaniaeth rhwng yr hyn y gellir codi tâl amdano o dan reoliadau statudol am dreth gyngor a NDR a amcanestynwyd i'w dderbyn ar ddechrau'r flwyddyn a'r incwm a gydnabyddir o dan arferion cyfrifyddu sydd fel arfer yn cael eu derbyn yn y Cod. Mae hwn yn wahaniaeth amseru gan y daw unrhyw wahaniaeth ymlaen mewn Gweddill neu Ddiffyg ar y Gronfa Gyffredinol yn y dyfodol.

25. Lwfansau Aelodau

Mae costau'r Pwyllgor Archwilio wedi'u rhannu'n gyfartal rhwng y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl.

Ar ddiwedd mis Mawrth 2022 roedd cyfanswm o 5 aelod.

	2021-2022		2020-2021	
	£000	Nifer Aelodau	£000	Nifer Aelodau
Lwfansau	12	5	10	4
Treuliau	0		0	
	12		10	

Ceir gwybodaeth bellach ar lwfansau taledig ar www.northwales-pcc.gov.uk.

26. Cydnabyddiaeth Swyddogion

Mae'r tabl canlynol yn gosod y dadleniadau cydnabyddiaeth ar gyfer Swyddogion Heddlu Perthnasol (a ddiffinnir fel y Prif Gwnstabl ac unrhyw Brif Swyddogion Heddlu a staff gyda chyflog llawn amser o fwy na £150,000 y flwyddyn neu swyddogion perthnasol eraill gyda chyflog dros £60,000). O fewn y tablau isod mae costau'r Prif Gwnstabl, Dirprwy Brif Gwnstabl, Prif Gwnstabl Cynorthwyol, Cyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau a Swyddog Meddygol yr Heddlu yn gyfrifoldeb Cyfrifon y Prif Gwnstabl. Mae costau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd, Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd, Prif Swyddog Gweithredol a Phrif Swyddog Cyllid yn gyfrifoldeb Cyfrifon y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Cynhwysir Uwch Swyddogion Heddlu eraill (uwchben rheng Uwcharolygydd) ac Uwch Weithwyr (deiliad swydd dynodedig o gorff llywodraeth leol) Tabl Bandio Taliadau.

2021-2022	Nodiadau:	Cyflog (yn cynnwys ffioedd a lwfansau)	Lwfans Traul	Treuliau Eraill	Buddion mewn nwyddau	Cyfanswm cydnabyddiaeth gan eithrio cyfraniadau pensiwn	Cyfraniadau pensiwn	Cyfanswm cydnabyddiaeth yn cynnwys cyfraniadau pensiwn
Deiliad Swydd:		£	£	£	£	£	£	£
Prif Gwnstabl – C. Foulkes		157,409	0	0	7,693	165,102	48,797	213,899
Dirprwy Brif Gwnstabl		126,080	0	0	6,497	132,577	38,331	170,908
Prif Gwnstabl Cynorthwyol	1	60,232	40	0	2,792	63,064	18,068	81,132
Prif Gwnstabl Cynorthwyol	2	48,169	0	0	2,199	50,368	12,003	62,371
Prif Gwnstabl Cynorthwyol	3	13,514	0	0	795	14,309	4,189	18,498
Cyfarwyddwr Cyllid ac Adnoddau		102,961	297	0	8,143	111,401	19,563	130,964
Comisiynydd Heddlu a Throsedd	4	8,253	529	0	0	8,782	1,568	10,350
Comisiynydd Heddlu a Throsedd	5	63,147	0	0	0	63,147	11,998	75,145
Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd	6	21,727	28	0	0	21,755	4,128	25,883
Prif Swyddog Gweithredol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd		87,914	30	0	0	87,944	16,704	104,648
Prif Swyddog Cyllid y Comisiynydd Heddlu a Throsedd	7	44,325	0	0	0	44,325	8,422	52,747
<p>Nodyn 1: Roedd deiliad y swydd yn y swydd hon o 01/04/2021 tan 26/09/2021 Nodyn 2: Roedd deiliad y swydd yn y swydd hon o 13/09/2021 tan 13/02/2022 Nodyn 3: Roedd deiliad y swydd yn y swydd hon o 14/02/2022 tan 31/03/2022 Nodyn 4: Roedd deiliad y swydd yn y swydd hon o 01/04/2021 tan 12/05/2021 Nodyn 5: Roedd deiliad y swydd yn y swydd hon o 13/05/2021 tan 31/03/2022 Nodyn 6: Roedd deiliad y swydd yn y swydd hon o 27/09/2021 tan 31/03/2022 Nodyn 7: Mae'r Prif Swyddog Cyllid yn gweithio'n rhan amser, y cyflog llawn amser cyfatebol yw £73,875</p>								

2021-2022

Talwyd y symiau canlynol i weithwyr eraill y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl a oedd yn derbyn mwy o gydnabyddiaeth na £60,000 am y flwyddyn (gan eithrio cyfraniadau pensiwn y cyflogwr):

Bandiau Cydnabyddiaeth	Nifer Gweithwyr 2021-2022	Nifer Gweithwyr 2020-2021
£60,000 – £64,999	24	25
£65,000 – £69,999	15	9
£70,000 – £74,999	7	7
£75,000 – £79,999	5	4
£80,000 – £84,999	6	4
£85,000 – £89,999	5	6
£90,000 – £94,999	0	1
£95,000 – £99,999	3	2
£100,000 – £104,999	0	1

Amlinellir y nifer o becynnau ymadael gyda chyfanswm cost bob band a chyfanswm cost y diswyddiadau gorfodol a diswyddiadau eraill yn y tabl isod:

Band cost pecynnau ymadael (yn cynnwys taliadau arbennig)	Nifer o ddiswyddiadau gorfodol		Nifer o ymadawiadau eraill a gytunwyd		Cyfanswm nifer o becynnau ymadael yn ôl band cost		Cyfanswm cost pecynnau ymadael ym mhob band	
	2020-2021 Rhif	2021-2022 Rhif	2020-2021 Rhif	2021-2022 Rhif	2020-2021 Rhif	2021-2022 Rhif	2020-2021 £000	2021-2022 £000
£ 0 – £20,000	2	2	6	11	8	13	45	64
£ 20,001 – £40,000	0	2	0	0	0	2	0	50
£ 40,001 – £60,000	1	0	0	0	1	0	53	0
£ 60,001 – £80,000	0	0	1	3	1	3	75	220
£ 80,001 ac uwch	0	0	8	4	8	4	707	371

Cymhareb Tâl Canolrifol

Mae cymhareb tâl canolrifol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cymharu cydnabyddiaeth sy'n cyfateb i lawn amser y Prif Weithredwr i gydnabyddiaeth canolrifol cyfatebol i lawn amser y staff a gyflogir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae cymhareb tâl canolrifol y Prif Gwnstabl yn cymharu cydnabyddiaeth y Prif Gwnstabl i gydnabyddiaeth canolrifol sy'n gyfatebol i lawn amser y staff a gyflogir gan y Prif Gwnstabl.

	2021-2022	2020-2021
Cyflog y Prif Weithredwr	87,914	87,021
Cyflog canolrifol staff Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd	36,369	35,999
Cymhareb Tâl Canolrifol:	2.4	2.4
Cyflog y Prif Gwnstabl	165,102	169,218
Cyflog canolrifol staff y Prif Gwnstabl	33,611	33,388
Cymhareb Tâl Canolrifol:	4.9	5.1

27. Costau Archwilio Allanol

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi cael y costau canlynol ran archwiliad y Datganiad Cyfrifon a thystysgrif hawliadau grant:

	2021-2022			2020-2021		
	Grŵp	CHTH	PG	Grŵp	CHTH	PG
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Ffioedd sy'n daladwy i Swyddfa Archwilio Cymru o ran gwasanaethau archwilio allanol a gynhelir gan yr archwilydd penodedig	83	41.5	41.5	84	42	42
Cyfanswm	83	41.5	41.5	84	42	42

Mae'r uchod yn dangos taliadau a wnaed o fewn y flwyddyn ariannol 2021-2022. Y ffi strategaeth a gytunwyd ar gyfer blwyddyn archwiliad mis Tachwedd 2021 hyd at fis Hydref 2022 oedd £86,933 ar gyfer 2021-2022.

28. Incwm Grant

Gwnaeth y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gredydu'r grantiau, cyfraniadau a rhoddion canlynol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yn 2021-2022.

	2021-2022	2020-2021
Wedi credydu i Drethiant ac Incwm Grant Amhenodol	£000	£000
Grant Cyfalaf y Swyddfa Gartref	124	124
Grant yr Heddlu a Grant Llawr y Swyddfa Gartref	61,154	56,100
Grant Cymorth Refeniw	10,288	11,066
Cyfran o Grant Cyfraddau Annomestig	12,235	11,548
Cyfanswm	83,801	78,838

Wedi credydu i Wasanaethau	2021-2022	2020-2021
	£000	£000
Cofnodion Troseddol Swyddfa Cofnodion Troseddol	761	698
Gostyngiad Cyflymder	1,338	1,014
Swyddogion Cefnogi Cymunedol Llywodraeth Cymru	3,891	3,530
Rhaglen Cyswllt Ysgolion	397	389
Grant PFI	1,192	1,245
Grant Seiber	158	180
Deddfau Enillion Trosedd	306	154
Grantiau Diogelwch	2,323	2,424
Grant Strydoedd Diogelach y CHTH	1,065	993
Rhaglen Atal Cyffuriau (DIP)	478	511
Comisiynu/Gwasanaethau Dioddefwyr	2,815	2,410
Grant Uplift Swyddogion	1,114	1,731
Grant Pensiwn	1,582	1,582
Grant Prentisiaeth yr Heddlu	204	205
Grant Plismona Cymdogaethau -	1,282	0
Grant PPE Covid	0	422
Grant Ymchwydd Covid Ot	0	309
Cynllun Adennill Colled Incwm	0	140
Grant Ymchwydd Covid	0	598
Grant ESN HO	0	158
Grant Taser	0	103
Grantiau Eraill	266	224
O fewn cost gwasanaethau mewn Incwm Cynhwysfawr a Datganiad Gwariant	19,172	19,020

29. Partïon Perthnasol

Nid oes buddiannau neu gysylltiadau perthnasol o'r Prif Swyddogion neu eu teuluoedd uniongyrchol, a allai ddylanwadu neu reoli'r gwneud penderfyniadau, polisiau neu drafodion ariannol Heddlu Gogledd Cymru/Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae proses gadarn hefyd mewn lle i gymeradwyo a chofrestru buddiannau busnes staff a swyddogion heddlu.

Mae mab y Prif Swyddog Cyllid yn cael ei gyflogi fel Prentis Archwilio gan Archwilio Cymru. Mae Archwilio Cymru wedi penderfynu sicrhau nad ydy hyn yn peri gwrthdaro buddiannau i Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd neu Archwilio Cymru.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn yn codi ar Gyngor Sir Ddinbych, Cyngor Tref Abergele, Cyd-fwrdd Cangen Gogledd Cymru, Gwasanaethau Twneli a Rhwydweithiau a Chymorth Dioddefwyr o ran deiliadaeth adeiladau ar y cyd.

Mae'r Prif Gwnstabl yn ymddiriedolwr PACT (Ymddiriedolaeth Heddlu a Chymuned Gogledd Cymru) a Phentref Peryglon. Mae'r Heddlu'n dyrannu cyllid o incwm a dderbynnir drwy Gyfrif Cronfa Eiddo'r Heddlu i gefnogi prosiectau PACT sydd â'r nod o godi proffil diogelwch cymunedol, lleihau ofn troseddu'n sylweddol ac felly gwella ansawdd bywyd ledled Gogledd Cymru. Ar gyfer 2021-2022, roedd hyn yn cyfateb i £45,5000 a roddwyd o'r gronfa i PACT gan gyfrannu tuag at dalu costau gweinyddu'r Gronfa o £47,259.39.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn cymryd rhan mewn partneriaeth â HMPPS ac yn darparu cyllid i gefnogi prosiect 'Dechrau Newydd' yng Ngogledd Cymru.

Gwnaeth aelodau'r Cydbwyllgor Archwilio ddatgan eu holl fuddiannau ariannol sy'n berthnasol i gytundebau a busnesau ar benodiad gan arwyddo cytundeb i lynu at Saith Egwyddor Bywyd Nolan a datgan unrhyw fuddiannau diwygiedig i'r Prif Weithredwr. Ceir datganiadau o ddiddordeb aelodau'r Cydbwyllgor Archwilio ar wefan Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd www.northwales-pcc.gov.uk

30. Gwariant a Chyllido Cyfalaf

Dangosir cyfanswm swm y gwariant cyfalaf a gafwyd yn y flwyddyn yn y tabl isod (gan gynnwys gwerth asedau a gafwyd o dan brydlesau cyllid a'r cytundeb PFI), ynghyd â'r adnoddau sydd wedi'u defnyddio i'w ariannu. Os yw gwariant cyfalaf i'w ariannu yn y dyfodol gan gostau i refeniw fel asedau a gedwir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, mae'r gwariant yn arwain at gynnydd yn y Gofyniad Cyllido Cyfalaf (GCC), mesur o'r gwariant cyfalaf a godir yn hanesyddol gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd sydd eto i'w ariannu. Mae'r GCC i'w ddadansoddi yn ail ran y nodyn hwn.

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Gofyniad Cyllido Cyfalaf Agoriadol	29,966	30,395
Buddsoddiad Cyfalaf		
Eiddo, Peiriannau ac Offer	4,239	5,258
Asedau Anniriaethol	0	0
Gwariant Refeniw a ariannwyd o Gyfalaf o dan Statud	0	0
Ffynonellau Cyllid		
Derbynebaw Cyfalaf	-60	-88
Grantiau Llywodraeth a chyfraniadau eraill	-124	-123
Symiau a neilltuir o refeniw	-564	0
Cyfraniadau refeniw uniongyrchol	-2,720	-2,846
Egwyddor MRP	-2,737	-2,630
Gofyniad Clo Cyllido Cyfalaf	28,000	29,966

Eglurhad o Symudiadau mewn blwyddyn

	2021-2022 £000	2020-2021 £000
Cynnydd (+)/gostyngiad (-) mewn angen sylfaenol i fenthyg (nas cynorthwyr gan gymorth ariannol y llywodraeth)	-1,089	381
Asedau a gafwyd o dan brydlesi cyllid	0	0
Asedau a gafwyd o dan gytundebau PFI/PPP	-877	-810
Cynnydd (+)/gostyngiad (-) mewn Gofyniad Cyllido Cyfalaf	-1,966	-429

31. Prydlesi

Prydles Cyllid yn cynnwys Menter Cyllid Preifat (PFI)

Llofnodwyd y cytundeb PFI ym mis Medi 2002. Mae'r cytundeb yn darparu cyfleuster a wasanaethir sy'n cynnwys Pencadlys Rhanbarthol, Gorsaf Heddlu, Dalfa a Chymorth Gwyddonol a bloc Digwyddiadau Difrifol ym Mharc Busnes Llanelwy. Dechreuodd y cyfleuster fod ar waith ym mis Mawrth 2004. Mae'r cytundeb yn parhau am 25 mlynedd, ac mae opsiynau ar gael i gymryd perchnogaeth o'r adeilad pan mae'r cytundeb yn dod i ben am ddim cost ychwanegol. Mae'r cytundeb yn darparu ar gyfer adolygiad o brisio o ran yr elfen o bris gwasanaeth i'w gynnal mewn cyfnodau o 5 mlynedd. Mae trafodaethau wedi arwain at ostyngiad y cytunwyd arno o £0.113 miliwn mewn tâl gwasanaeth o 1 Ebrill 2019. Derbyniodd yr Heddlu gymeradwyaeth credyd cyflawn o £19.623 miliwn ar gyfer y cynllun, sy'n cyfateb i £36.7 miliwn o nawdd refeniw ychwanegol dros oes y cytundeb. Mae'r ymrwymiad cytundebol ar yr hyn sy'n weddill o'r cytundeb yn £20.738 miliwn (2020-2021 £21.407 miliwn).

Gwerth ased a gedwir ar gyfer PFI

Mae'r Ased PFI wedi'i asesu o dan y gofynion Cyfrifyddu presennol ac mae wedi'i gynnwys fel rhan o bortffolio Asedau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar y Fantolen (gweler Nodyn 12). Adbrisiwyd yr ased ar 31 Mawrth 2019 fel rhan o'r Portffolio Asedau. Mae'r tabl isod yn crynhoi'r symudiad yng ngwerth yr ased PFI.

PFI	£000
Gwerth Gros ar 31 Mawrth 2021	18,454
Dibrisiant Cronnol hyd at 31.3.2021	-2,669
Dibrisiant 2021-2022	-335
Cyfanswm Dibrisiant hyd at 31.3.2022	-3,004
Gwerth Llyfr Net ar 31 Mawrth 2022	15,450

Gwerth Dyled

PFI	£000
Gwerth ar 31 Mawrth 2021	9,103
Ad-daliad Cyfalaf	-877
Gwerth Net ar 31 Mawrth 2022	8,226

Cyfanswm taliadau i'w gwneud dros oes y cytundeb

PFI	£000
Swm sy'n ddyledus o fewn 1 flwyddyn	3,009
Yn ddyledus o fewn 2 i 5 mlynedd	12,252
Yn ddyledus o fewn 6 i 10 mlynedd	5,477
Cyfanswm	20,738

Prydlesi Gweithredol

Cyfanswm y rhenti a dalwyd o dan gytundebau ar gyfer eiddo rhent oedd £0.280m yn 2021-22. Y taliadau prydles gofynnol yn y dyfodol sy'n ddyledus o dan brydlesi na ellir eu canslo yn y dyfodol yw:

Cytundebau Rhentu	£000
Swm sy'n ddyledus o fewn 1 flwyddyn	112
Yn ddyledus o fewn 2 i 5 mlynedd	217
Yn ddyledus o fewn 6 i 10 mlynedd	7
Cyfanswm	336

32. Colledion Diffyg

Mae'r Cod yn gofyn am ddadleniad yn ôl dosbarthiad asedau o'r symiau am golledion diffyg a gwrthdroi diffyg a godir i'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr. Cydgrynoir y dadleniadau hyn yn Nodyn 12 gan gysoni'r symudiad dros y flwyddyn yn y balansau Eiddo, Peiriannau ac Offer ac Asedau Anghyfyrdadwy.

33. Buddion Terfynu

Defnyddiodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd y rheoliadau canlynol o ran buddion terfynu:

- Rheoliadau Llywodraeth Leol (Terfynu Cyflogaeth yn Gynnar) (Iawndal yn ôl Disgresiwn) (Cymru a Lloegr) 2006 (fel y'i diwygiwyd) a
- Rheoliadau Llywodraeth Leol (Terfynu Cyflogaeth yn Gynnar) (Iawndal yn ôl Disgresiwn) (Cymru a Lloegr) 2000 (fel y'i diwygiwyd)

a therfynwyd cytundebau nifer o weithwyr yn 2021-2022 gan achosi costau o £0.705 miliwn (2020-2021 £0.880 miliwn) fel y dadlennir yn nodyn 26.

34. Cynlluniau Pensiwn Buddion Diffiniedig

Fel rhan o delerau ac amodau cyflogaeth ei swyddogion a gweithwyr eraill, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cynnig buddion ymddeoliad. Er na fydd y buddion hyn mewn gwirionedd yn daladwy hyd nes y bydd gweithwyr yn ymddeol, mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ymrwymiad i wneud y taliadau (ar gyfer y buddion hynny) ac i'w dadlennu pryd mae'r gweithwyr yn ennill eu hawliad yn y dyfodol.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyfranogi mewn dau gynllun pensiwn:

- Gweinyddir y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ar gyfer Staff yr Heddlu a Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gan Gyngor Gwynedd. Mae hwn yn gynllun cyflog terfynol budd diffiniedig a ariennir, sy'n golygu bod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a gweithwyr yn talu cyfraniadau i gronfa, wedi'i chyfrifyddu ar lefel sydd â'r bwriad i fantoli'r dyledion pensiwn i asedau buddsoddiad. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn un corff rhestredig o fewn y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol ac nid ydynt wedi'u rhannu yn y cyfrifon.

Gweithredir Cronfa Bensiwn Gwynedd o dan fframwaith rheoleiddiol y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol a chyfrifoldeb Pwyllgor Pensiynau Cyngor Gwynedd yw Llywodraethu'r cynllun. Penderfynir ar bolisi yn unol â rheoliadau'r Gronfa Bensiynau. Penodir rheolwyr buddsoddiadau'r gronfa gan y pwyllgor.

Y prif risgiau i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd am y cynllun yw'r rhagdybiaethau hirhoedledd, newidiadau statudol i'r cynllun, newidiadau strwythurol i'r cynllun (e.e. tyniadau ar raddfa fawr o'r cynllun), newidiadau i chwyddiant, arenillion bondiau a chyflawniad buddsoddiadau ecwiti a gedwir gan y cynllun. Lleiheir y rhain i ryw raddau gan y gofyniadau statudol i godi'r symiau sy'n ofynnol gan statud i'r Gronfa Gyffredinol fel y disgrifir yn y nodyn polisïau cyfrifyddu.

Trefniadau ar gyfer dyfarnu buddion ôl-ymddeoliad dewisol ar ymddeoliad cynnar – mae hwn yn drefniant buddion diffiniedig nas ariennir, lle cydnabyddir dyledion pan wneir dyfarniadau.

- Cynllun Pensiwn yr Heddlu i Swyddogion Heddlu. Mae hwn yn gynllun cyflog terfynol budd diffiniedig nas ariennir. Mae'n golygu nad oes asedau buddsoddiad wedi'u casglu i fodloni'r dyledion pensiwn. Mae angen i arian parod gael ei greu er mwyn bodloni taliadau pensiwn presennol oherwydd eu bod yn gostwng yn ddyledus yn y pen draw. O dan Reoliadau Cronfa Bensiwn yr Heddlu 2007, os yw'r symiau sy'n dderbyniadwy gan y gronfa bensiwn am y flwyddyn yn llai na'r symiau sy'n daladwy, rhaid i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd drosglwyddo swm sy'n ofynnol i fodloni'r diffyg i'r gronfa bensiwn bob blwyddyn. Yn amodol ar graffu a chymeradwyaeth seneddol, bodlonir hyd at 100% o'r gost hon gan grant ychwanegiad pensiwn llywodraeth ganolog. Fodd bynnag, os yw'r gronfa bensiwn mewn gwaged am y flwyddyn, mae angen i'r gweddill gael ei drosglwyddo o'r gronfa bensiwn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd sydd yna'n gorfod ad-dalu'r swm i lywodraeth ganolog.

Trafodion sy'n Berthnasol i Fuddion Ôl-Gyflogaeth:

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cydnabod cost buddion ymddeoliad yn y gost gwasanaethau a hysbyswyd pan enillir hwy gan weithwyr yn hytrach na phan delir y buddion yn y pen draw fel pensiynau. Fodd bynnag, mae'r gost mae angen i ni ei wneud yn erbyn y dreth gyngor yn seiliedig ar yr arian parod sy'n daladwy yn y flwyddyn. Felly caiff cost wirioneddol buddion cyflogaeth/ymddeoliad o'r Gronfa Gyffredinol drwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn eu gwrthdroi.

Ar hyn o bryd, mae gan Brif Gwnstabl Gogledd Cymru, ynghyd â Phrif Gwnstabiliaid eraill a'r Swyddfa Gartref, nifer o hawliadau mewn perthynas â gwahaniaethu anghyfreithlon sy'n deillio o ddarpariaethau trosiannol yn Rheoliadau Pensiwn yr Heddlu 2015. Roedd yr hawliadau hyn yn erbyn cynllun pensiwn yr Heddlu (achos Aarons) wedi'u cadw y tu ôl i ddyfarniad McCloud/Sargeant o'r blaen, ond cynhaliwyd gwrandawriad rheoli achos ym mis Hydref 2019, gyda'r Gorchymyn dilynol yn cynnwys datganiad interim bod hawl gan yr hawlwr i gael eu trin fel pe baent wedi cael

gwarchodaeth drosiannol lawn ac wedi aros yn eu cynllun presennol ar ôl 1 Ebrill 2015. Er bod y datganiad dros dro yn berthnasol i hawlwr yn unig, eglurodd y Llywodraeth drwy Ddatganiad Gweinidogol Ysgrifenedig ar 25 Mawrth 2020 y byddai pobl nad oeddent yn hawlio budd-daliadau yn cael eu trin yn yr un modd. Ers hynny, mae'r Swyddfa Gartref wedi derbyn atebolrwydd am bob hawliad llwyddiannus.

Mesurir effaith cynnydd mewn dyledion cynllun sy'n codi o ddyfarniad McCloud / Sargeant drwy'r broses prisio pensiwn, sy'n penderfynu cyfraddau cyfraniad cyflogwr a gweithiwr. Disgwylir i brisiad pensiwn nesaf yr Heddlu gael ei adrodd yn 2023-2024, er bod yr amserlen hon yn agored i newid.

Penderfynir ar effaith cynnydd mewn taliadau pensiwn cynyddol sy'n codi o McCloud / Sargeant drwy Reoliadau Cronfa Bensiwn yr Heddlu 2007. Mae'r rhain angen awdurdod yr heddlu i gynnal cronfa pensiwn yr heddlu lle mae telir cyfraniadau swyddogion a chyflogwyr ac o le y daw taliadau pensiwn i swyddogion sydd wedi ymddeol. Os nad oes gan gronfa pensiwn yr heddlu ddigon o arian i fodloni cost pensiynau mewn blwyddyn, mae'r swm angenrheidiol i fodloni'r diffyg yn cael ei dalu gan yr Ysgrifennydd Gwladol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar ffurf grant ychwanegiad o lywodraeth ganolog.

O ran y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, pan ddiwygiwyd y strwythur buddion yn 2014, cymhwyswyd amddiffynfeydd trosiannol i aelodau hynach penodol a oedd yn agos i oedran ymddeol arferol. Mae'r buddion a gronwyd o 1 Ebrill 2014 gan yr aelodau hyn yn amodol ar 'danategiad' sy'n sicrhau nad yw'r aelodau hyn yn colli allan o gyflwyno'r cynllun newydd, drwy mewn gwirionedd roi'r buddion gwell iddynt o'r cynlluniau hen a newydd.

Amcangyfrifwyd bod addasiad i'r dyledion ar gyfer McCloud wedi'i gofnodi o ddata prisio 2019, ac fe'i cofnodwyd o fewn ffigyrau Mantolen 2019-2020 ac ar wahân fel Cost Gwasanaeth yn y Gorffennol yn natganiad Elw a Cholled 2019-2020. Nid oes addasiad pellach wedi'i wneud. Mae'r swm blaenorol o fewn y fantolen wedi'i gyflwyno ac felly wedi'i gynnwys yn y safle cau ar ddyddiad y fantolen. Nid oes unrhyw addasiad ychwanegol penodol ar gyfer McCloud wedi'i ychwanegu at gost y gwasanaeth cyfredol ar gyfer 2021-2022.

Mae'r trafodion canlynol wedi'u gwneud yn y Cyfrif Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr a'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn yn ystod y flwyddyn:

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu		Cyfanswm
	2021-2022 £000	2020-2021 £000	2021-2022 £000	2020-2021 £000	2021-2022 £000
Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr					
<i>Cost Gwasanaethau:</i>					
<i>Cost gwasanaeth yn cynnwys:</i>					
Cost Gwasanaeth Presennol	-19,680	-11,900	-45,070	-38,710	-64,750
Enillion (-)/Colledion (+) Gwasanaeth Blaenorol	-2	-1	0	0	-2
<i>Ariannu a buddsoddi incwm a gwariant</i>					
Traul llog net	-2,146	-1,291	-37,290	-37,880	-39,436
Cyfanswm Budd Ôl-gyflogaeth a godwyd i'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau #	-21,828	-13,192	-82,360	-76,590	-104,188

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu		Cyfanswm
	2021-2022 £000	2020-2021 £000	2021-2022 £000	2020-2021 £000	2021-2022 £000
<i>Budd Ôl-gyflogaeth Arall a Godwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr</i>					
Cyfraniadau Buddion nas Ariannwyd	110	116	0	0	110
Trosglwyddiadau i Mewn	0	0	-340	-530	-340
Grant ychwanegiad Pensiwn Heddlu derbyniadwy	0	0	21,763	18,992	21,763
<i>Swm a godwyd mewn gwirionedd yn erbyn balansau'r Gronfa Gyffredinol ar gyfer pensiynau yn y flwyddyn:</i>					

Cyfraniadau cyflogwr sy'n daladwy i'r cynllun	7,102	6,810	0	0	7,102
Buddion ymddeoliad sy'n daladwy i bensiynwyr	0	0	22,187	21,809	22,187
Cyfraniadau pensiwn cyflogwr a thaliadau uniongyrchol i bensiynwyr sy'n daladwy yn y flwyddyn #	7,212	6,926	43,610	40,271	50,822
Ail-fesur y ddyled budd diffiniedig net sy'n cynnwys:					
Elw ar asedau cynllun (gan eithrio'r swm a geir yn y gost llog net)	18,579	53,820	0	0	18,579
Enillion (+) a cholledion (-) actiwaraidd yn codi ar newidiadau mewn rhagdybiaethau demograffig	1,834	-4,831	0	0	1,834
Enillion (+) a cholledion (-) actiwaraidd yn codi ar newidiadau mewn rhagdybiaethau ariannol	31,383	-89,898	24,410	-197,930	55,793
Enillion (+) a cholledion (-) profiad eraill	-652	2,297	-9,880	54,780	-10,532
Cyfanswm Budd Ôl-gyflogaeth a godwyd i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr	51,144	-38,612	-14,530	-143,150	65,674
Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn					
Gwrthdroi costau net a wnaed i'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth o fuddion ôl-gyflogaeth #	14,616	-6,266	-38,750	-36,319	-53,366

Asedau a Dyledion Pensiynau a Gydnyddir yn y Fantolen.

Mae'r swm a geir yn y fantolen sy'n codi o ddyled y Comisiynydd Heddlu a Throsedd o ran ei gynlluniau buddion diffiniedig fel a ganlyn:

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu		Cyfanswm
	31 Mawrth 2022 £000	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2022 £000	31 Mawrth 2021 £000	31 Mawrth 2022 £000
Gwerth presennol y ddyled budd ddiffiniedig	352,010	359,671	1,888,020	1,863,800	2,240,030
Gwerth teg o asedau cynllun	-289,967	-261,100	0	0	-289,967
Is-gyfanswm	62,043	98,571	1,888,020	1,863,800	1,950,063
Symudiad arall yn y ddyled (+)/ased (-) (os yn berthnasol)	0	0	0	0	0
Dyled net yn codi o'r ddyled budd diffiniedig	62,043	98,571	1,888,020	1,863,800	1,950,063

Cymodi'r Symudiad yng Ngwerth Teg Asedau'r Cynllun

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol	
	31 Mawrth 2022 £000	31 Mawrth 2021 £000
Gwerth teg agoriadol asedau'r cynllun	261,100	197,812
Incwm llog	5,399	4,602
Elw (+)/colled (-) aifesuriad:		
- yr elw ar asedau cynllun, gan eithrio'r swm a geir yn y gost llog net	18,579	53,820
Cyfraniad gan gyflogwyr	7,102	6,810
Cyfraniadau gan weithwyr	2,478	2,375
Buddion a dalwyd	-4,691	-4,319
Gwerth teg clo asedau'r cynllun	289,967	261,100

Cysoni Gwerth Presennol Dyledion y Cynllun (Dyled Budd Ddiffiniedig)

	Dyledion a Ariannwyd: Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Dyledion nas Ariannwyd: Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth	31 Mawrth
	2022 £000	2021 £000	2022 £000	2021 £000

Balans agoriadol ar 1 Ebrill	359,671	251,505	1,863,800	1,684,330
Cost gwasanaeth presennol	19,680	11,900	45,070	38,710
Cost llog	7,545	5,893	37,290	37,880
Cyfraniadau gan gyfranogwyr y cynllun	2,478	2,375	7,960	7,770
Enillion (+) a cholledion (-) profiad eraill				
- Enillion/colledion actiwaraidd yn codi o newidiadau mewn rhagdybiaethau demograffig	-1,834	4,831	0	0
- Enillion/colledion actiwaraidd yn codi o newidiadau mewn rhagdybiaethau ariannol	-31,383	89,898	-24,410	197,930
- Enillion/colledion profiad eraill	652	-2,297	9,880	-54,780
Costau gwasanaeth blaenorol	2	1	0	0
Trosglwyddiadau i Mewn	0	0	340	530
Buddion a dalwyd	-4,691	-4,319	-51,910	-48,570
Dyledion a ddilëwyd ar setliadau (lle bo'n berthnasol)	-110	-116	0	0
Balans clo ar 31 Mawrth	352,010	359,671	1,888,020	1,863,800

Roedd asedau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn cynnwys:

	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2021-2022			Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2020-2021		
	Dyfnbrisiau mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau nas dyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm	Dyfnbrisiau mewn Marchnadoedd Gweithredol	Prisiau nas dyfynnwyd mewn Marchnadoedd Gweithredol	Cyfanswm
	£000	£000	£000	£000	£000	£000
Arian parod ac arian parod cyfwerth	904	0	904	1,507	0	1,507
Is-gyfanswm	904	0	904	1,507	0	1,507
Diogelwch Ecwiti: Arall	0	0	0	0	0	0
Is-gyfanswm	0	0	0	0	0	0
Diogelwch Dyledion: Arall	0	0	0	0	0	0
Is-gyfanswm	0	0	0	0	0	0
Eiddo: <i>Yn ôl math:</i> Eiddo'r DU	0	24,869	24,869	0	20,708	20,708
Eiddo Tramor	0	0	0	0	0	0
Is-gyfanswm	0	24,869	24,869	0	20,708	20,708
Ecwiti Preifat: Y DU a thramor	0	16,341	16,341	0	16,235	16,235
Is-gyfanswm	0	16,341	16,341	0	16,235	16,235
Cronfeydd Buddsoddi Eraill ac ymddiriedolaethau uned: Ecwitiau	0	184,282	184,282	0	167,288	167,288
Seilwaith	0	5,668	5,668	0	4,603	4,603
Arall	0	57,903	57,903	0	50,759	50,759
Is-gyfanswm	0	247,853	247,853	0	222,650	222,650
Cyfansymiau	904	289,063	289,967	1,507	259,593	261,100

Sail am amcangyfrif Asedau a Dyledion

Mae dyledion wedi'u hasesu ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio'r dull credyd uned amcanestynol, sef amcangyfrif o'r pensiynau a fydd yn daladwy yn y dyfodol gan ddibynnu ar ragdybiaethau am gyfraddau marwoldeb, lefelau cyflog ayyb.

Mae dyledion y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Cymru wedi'u hamcangyfrif gan Hymans Robertson ac mae dyledion Cynllun Pensiwn yr Heddlu wedi'u hamcangyfrif gan Adran Actwari'r Llywodraeth. Mae'r ddau yn sefydliad actwari annibynnol. Mae amcangyfrifon y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn seiliedig ar werth llawn diweddaraf y cynllun ar 31 Mawrth 2019.

Mae amcangyfrif y dyledion budd diffiniedig yn sensitif i'r tybiaethau actiwaraidd a ddefnyddir. Mae'r dadansoddiad sensitifrwydd isod wedi'i benderfynu yn seiliedig ar newidiadau posibl rhesymol o'r rhagdybiaethau sy'n digwydd ar ddiwedd y cyfnod adrodd. Mae hyn yn tybio os newidia un tybiaeth, bydd y gweddill yn parhau'n gyson. Mae'r amcangyfrif yn y dadansoddiad sensitifrwydd wedi dilyn y polisïau cyfrifyddu am y cynllun h.y. ar sail actiwaraidd gan ddefnyddio dull credyd uned amcanol. Ni wnaeth y dulliau a'r mathau o ragdybiaethau a ddefnyddir wrth baratoi'r dadansoddiad sensitifrwydd isod o'r rhai hynny a ddefnyddiwyd yn y cyfnod blaenorol.

2021-2022	Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol		Cynllun Pensiwn yr Heddlu	
	Cynnydd mewn rhagdybiaeth £000	Lleihad mewn rhagdybiaeth £000	Cynnydd mewn rhagdybiaeth £000	Lleihad mewn rhagdybiaeth £000
Hirhoedledd (cynnydd (+) neu ostyngiad (-) mewn 1 flwyddyn)	14,080	-14,080	63,000	-63,000
Cyfradd chwyddiant (cynnydd (+) neu ostyngiad (-) o 0.5%)	36,880	-36,880	182,000	-182,000
Cyfradd cynnydd mewn cyflogau (cynnydd (+) neu ostyngiad (-) o 0.5%)	5,545	-5,545	16,000	-16,000
Cyfradd cynnydd mewn pensiynau (cynnydd (+) neu ostyngiad (-) o 0.5%)	36,880	-36,880	167,000	-167,000
Cyfradd ar gyfer gostwng dyledion cynllun (cynnydd (+) neu ostyngiad (-) o 0.5%)	-42,725	42,725	-182,000	182,000

Strategaeth Cyfateb Asedau a Dyledion (ALM)

Nid oes gan bwyllgor pensiynau Cyngor Gwynedd strategaeth cyfateb asedau a dyledion (ALM). Cyfrifoldeb y pwyllgor pensiynau yw strategaeth rheoli risgiau'r Gronfa. Mae rhaglen rheoli risg cyffredinol y Gronfa Bensiwn yn canolbwyntio ar natur anrhagweladwy marchnadoedd ariannol ac yn ceisio lleihau effeithiau andwyol posibl ar yr adnoddau sydd ar gael i dalu pensiynau. Mae'r Awdurdod Gweinyddu wedi creu Datganiad Strategaeth Ariannu ar y cyd ac Actiwarïaid y Gronfa, sy'n dweud sut y rheolir diddyledrwydd a risg o ran dyledion. Adolygwyd a diweddarwyd y Strategaeth yn dilyn y priso actiwaraidd yn 2019. Mae wedi cymryd safbwynt cyffredinol o'r lefel o risg sy'n gynhenid yn y polisi buddsoddi a amlinellir yn y Datganiad Strategaeth Buddsoddiadau a gyhoeddir o dan Reoliad 12 Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016, (y rheoliadau buddsoddi) a'r polisi ariannu a amlinellwyd yn y Datganiad. Mae'r dogfennau hyn yn parhau i gael eu hadolygu i sicrhau fod y proffil risg cyffredinol yn parhau'n briodol.

Effaith ar Lif Arian Parod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Amcanion y cynllun yw cadw cyfraniadau cyflogwyr ar gyfradd mor gyson â phosibl. Mae Cyngor Gwynedd wedi cytuno ar strategaeth gydag actwari'r cynllun i gyflawni lefel ariannu o 100% dros yr 20 mlynedd nesaf. Monitrir lefelau ariannu'n flynyddol. Cwblheir y priso bob tair blynedd nesaf yn 2022-23 i'w weithredu o fis Ebrill 2023.

Bydd angen i'r cynllun ystyried y newidiadau cenedlaethol i'r cynllun o dan Ddeddf Gwasanaethau Pensiynau Cyhoeddus 2013. O dan y Ddeddf, gall y Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yng Nghymru a Lloegr a'r prif gynlluniau gwasanaeth cyhoeddus presennol eraill beidio â darparu buddion o ran gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014 (neu wasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2015 ar gyfer prif gynlluniau pensiwn gwasanaeth cyhoeddus eraill yng Nghymru a Lloegr).

Mae'r Ddeddf yn darparu rheoliadau cynllun i gael eu gwneud o fewn fframwaith cyffredin, sefydlu cynlluniau enillion cyfartalog gyrfu newydd wedi'u hadbriso i dalu pensiynau a buddion eraill i weision cyhoeddus penodol.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn disgwyl talu £7.083 miliwn o gyfraniadau i'r cynllun yn 2022-2023.

Hyd cyfartalog cymhwysol y ddyled budd ddiffiniedig i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yw 26.0 mlynedd, 2021-2022, (26.0 mlynedd 2020-2021). Y cyfartaledd cymhwysol ar gyfer Cynllun Pensiwn yr Heddlu yw 21.0 mlynedd, 2021-2022, (20.0 mlynedd 2020-2021).

35. Dyledion wrth Gefn

Adolygwyd y swm a gadwyd yn y Gronfa Yswiriant wrth Gefn (£1.561m Nodyn 8), ynghyd a'r Darpariaethau Yswiriant (£0.654m Nodyn 18), yn annibynnol yn ystod 2021-2022. Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gyfanswm o £2.215 miliwn wrth gefn fel yswiriant (£1.944m yn flaenorol). Mae £0.117 miliwn yn berthnasol i'r dyledion ychwanegol posibl o ran y Cynllun Trefniant ar gyfer Municipal Mutual Assurance a £1.444 miliwn ar gyfer meysydd yswiriant ychwanegol o ran hawliadau, 'A gafwyd ond heb ei hysbysu amdano' (IBNR), 'Cronfeydd wrth gefn a gafwyd ond na hysbyswyd ddigon (darpariaethau)' IBNER a symiau ychwanegol a argymhellir.

Nid oes dyledion wrth gefn hysbys eraill ar 31.3.2022.

36. Offerynnau Ariannol yn cynnwys Natur a Graddau'r Risgiau sy'n Codi

(a) Offerynnau Ariannol - Dosbarthiadau

Offeryn ariannol yw cytundeb sy'n esgor ar ased ariannol un endid a dyled ariannol neu offeryn ecwiti endid arall. Nid yw trafodion na ellir eu cyfnewid, fel y rhai hynny sy'n berthnasol i drethi a grantiau llywodraeth, yn esgor offerynnau ariannol.

Dyledion Ariannol

Dyled ariannol ydy rhwymedigaeth i drosglwyddo buddion economaidd a reolir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a gynrychiolir gan rwymedigaeth gytundebol i gyflwyno arian parod neu asedau ariannol neu rwymedigaeth i gyfnewid asedau a dyledion ariannol gydag endid arall sydd o bosibl yn anffafriol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae holl ddyledion ariannol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a gadwyd yn ystod y flwyddyn yn cael eu mesur ar gost ohiriedig ac yn cynnwys:

- benthyciadau tymor hir gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus a benthycwyr masnachol,
- benthyciadau tymor byr gan awdurdodau lleol eraill,
- gorddrafft gyda banc HSBC,
- prydles daladwy gan gynnwys contractau Menter Gyllid Breifat a fanylir yn nodyn 31, a
- masnach daladwy am nwyddau a gwasanaethau a dderbyniwyd

Asedau Ariannol

Ased ariannol yw hawl i fuddion economaidd yn y dyfodol a reolir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a gynrychiolir gan arian parod, offerynnau ecwiti neu hawl cytundebol i dderbyn arian parod neu asedau ariannol eraill neu hawl i gyfnewid asedau a dyledion ariannol gydag endid arall sydd o bosibl yn ffafriol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae holl asedau ariannol a gedwir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ystod y flwyddyn yn cael eu mesur ar gost ohiriedig (lle mae llifoedd arian parod yn daliadau cyfalaf a llog. Model busnes y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw casglu'r llifoedd arian parod hynny) sy'n cynnwys:

- arian parod mewn llaw,
- cyfrifon cyfredol a blaendaliadau banc gyda banc HSBC,
- blaendaliadau tymor sefydlog gyda banciau a chymdeithasau adeiladu,
- derbyniadau masnach am y nwyddau a'r gwasanaethau a ddarparwyd.

Mae asedau ariannol a gadwyd ar gost ohiriedig yn cael eu dangos gyda net o lwfans colled (lle mae'n sylweddol) sy'n adlewyrchu'r tebygolrwydd ystadegol y bydd y gwrthbarti yn methu bodloni eu hymrwymadau i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

(b) Offerynnau Ariannol – Gweddill

Mae'r dyledion ariannol a ddadlennir yn y Fantolen wedi'u dadansoddi ledled y categorïau canlynol:

Dyledion Ariannol	Tymor Hir		Tymor Byr	
	31.3.2022 £000	31.3.2021 £000	31.3.2022 £000	31.3.2021 £000
Benthyciadau ar gost ohiriedig:				
- Prif swm a fenthycwyd	8,375	8,875	500	500
- Llog cronodig	0	0	33	35
Cyfanswm Benthycia *	8,375	8,875	533	535
Benthyciadau ar gost ohiriedig:				
- Gorddrafft banc	0	0	0	0
Cyfanswm Arian Parod Dyledus	0	0	0	0
Dyledion ar gost ohiriedig:				
- Trefniadau PFI	7,275	8,226	951	877
Cyfanswm Dyledion Tymor Hir Arall:	7,275	8,226	951	877
Dyledion ar gost ohiriedig:				
- Taliadau masnach	0	0	20,524	18,673
Cynhwysir mewn Credydwy	0	0	20,524	18,673
Cyfanswm Dyledion Ariannol	15,650	17,101	22,008	20,085

* Mae cyfanswm y benthycia tymor byr yn cynnwys prif ad-daliadau sy'n ddyledus o fewn 12 mis ar fenthycia tymor hir.

Mae'r asedau ariannol a ddadlennir yn y Fantolen wedi'u dadansoddi ledled y categorïau canlynol:

Asedau Ariannol	Tymor Hir		Tymor Byr	
	31.3.2022 £000	31.3.2021 £000	31.3.2022 £000	31.3.2021 £000
<i>Ar gost ohiriedig:</i>				
- Prif swm	0	0	19,850	6,000
- Llog cronodig	0	0	6	0
- Lwfans colled	0	0	0	0
Cyfanswm Buddsoddiadau	0	0	19,856	6,000
<i>Ar gost ohiriedig:</i>				
- Prif swm	0	0	10,280	15,868
- Llog cronodig	0	0	0	0
- Lwfans colled	0	0	0	0
Cyfanswm Arian parod ac arian parod cyfwerth	0	0	10,280	15,868
<i>Ar gost ohiriedig:</i>				
- Derbyniadau Masnach	0	0	12,993	10,132
- Lwfans colled	0	0	-15	-13
Cynhwysir mewn Dyledwyr	0	0	12,978	10,119
Cyfanswm Asedau Ariannol	0	0	43,114	31,987

Gwrthbwysio Asedau a Dyledion Ariannol

Mae asedau a dyledion ariannol yn cael eu gosod yn erbyn ei gilydd lle mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd hawl wedi'i gorfodi'n gyfreithiol i osod. Mae'n bwriadu un ai i setlo ar sail net, neu wireddu'r ased a setlo'r ddyled ar yr un pryd.

Mae'r tabl isod yn dangos yr offerynnau hynny sydd wedi'u gosod ar y fantolen.

	31.3.2022			31.3.2021		
	Asedau gros (dyledion) £000	(Dyledion) asedau a osodir £000	Sefyllfa net ar mantolen £000	Asedau gros (dyledion) £000	(Dyledion) asedau a osodir £000	Sefyllfa net ar mantolen £000
Derbyniadau masnach	12,978	0	12,978	10,119	0	10,119
Cyfrifon banc mewn credyd	10,287	-7	10,280	17,088	-1,220	15,868
Cyfanswm asedau ariannol	23,265	-7	23,258	27,207	-1,220	25,987
Taliadau masnach	-20,524	0	-20,524	-18,673	0	-18,673
Cyfrifon banc mewn debyd	-7	7	0	-1,220	1,220	0
Benthyciadau	-8,908	0	-8,908	-9,410	0	-9,410
Trefniadau PFI	-8,226	0	-8,226	-9,103	0	-9,103
Cyfanswm dyledion ariannol	-37,665	7	-37,658	-38,406	1,220	-37,186

(c) Offerynnau Ariannol – Enillion a Cholledion

Mae'r enillion a'r colledion a gydnabyddir yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr o ran offerynnau ariannol yn cynnwys y canlynol:

	Dyledion Ariannol	Asedau Ariannol		
	Cost ohiriedig	Cost ohiriedig	Cyfanswm 2021-2022	Cyfanswm 2020-2021
	£000	£000	£000	£000
Traul llog	940	0	940	1,021
Colledion diffyg	3	0	3	6
Colledion o newidiadau mewn gwerth teg	39,436	0	39,436	37,830
Ffioedd a dalwyd	0	0	0	0
Llog taladwy a chostau tebyg	40,379	0	40,379	38,857
Incwm llog	0	-16	-16	-7
Incwm llog a buddsoddiad	0	-16	-16	-7
Effaith net ar warged/diffyg ar ddarparu gwasanaethau	40,379	-16	40,363	38,850

(d) Offerynnau Ariannol – Gwerthoedd Teg

Mae offerynnau ariannol a ddsbarthwyd ar gost ohiriedig yn cael eu trosglwyddo yn y Fantolen ar gost ohiriedig. Mae eu gwerthoedd teg wedi'u hamcangyfrif drwy gyfrifyddu'r gwerth presennol net o'r llifoedd arian cytundebol sy'n weddill ar 31 Mawrth 2022, gan ddefnyddio'r dulliau a rhagdybiaethau canlynol:

- Mae benthyciadau a fenthycwyd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi'u priso drwy ostwng y llifoedd arian parod cytundebol dros oes gyfan yr offeryn ar y gyfradd farchnad briodol ar gyfer benthyciadau awdurdod lleol.
- Mae gwerthoedd teg benthyciadau tymor hir a buddsoddiadau eraill wedi'u gostwng ar y cyfraddau marchnad am offerynnau tebyg gyda thelerau tebyg yn weddill i aeddfedrwydd ar 31 Mawrth.
- Mae gwerthoedd teg dyledion cynllun PDF wedi'u cyfrifyddu drwy ostwng y llifoedd arian parod cytundebol (gan eithrio elfennau tâl gwasanaeth a tâl llog) ar yr arenillion bond corfforaethol gradd AA- priodol.
- Ni chydabyddir ad-daliad cynnar neu ddiffyg am unrhyw offeryn ariannol.

- Tybir fod gwerth teg offerynnau tymor byr, gan gynnwys taliadau a derbyniadau masnach, yn oddeutu'r swm trosglwyddo o ystyried yr amgylchfyd cyfradd llog isel a sefydlog.

Gwelir gwerthoedd teg yn y tabl isod, wedi'u rhannu gan eu lefel yn yr hierarchaeth gwerth teg:

- Lefel 1 – mae gwerth teg ond yn tarddu o ddyfynbrisiau mewn marchnadoedd gweithredol am asedau neu ddyledion yr union yr un fath, e.e. prisiau bond
- Lefel 2 – cyfrifir gwerth teg o fewnbynau oni bai am ddyfynbrisiau sy'n weladwy ar gyfer yr ased neu'r ddyled, e.e. cyfraddau llog neu arenillion am offerynnau tebyg
- Lefel 3 – penderfynir ar werth teg gan ddefnyddio mewnbynau nas gwelir, e.e. data di-farchnad fel rhagolygon llif arian parod neu deilyngdod credyd amcangyfrifedig

	Teg Gwerth Lefel	Balans		Balans	
		Taflen 31.3.2022 £000	Gwerth Teg 31.3.2022 £000	Taflen 31.3.2021 £000	Gwerth Teg 31.3.2021 £000
Dyledion ariannol a gadwyd ar gost ohiriedig:					
Benthyciadau tymor hir o'r Bwrdd					
Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus	2	8,875	7,963	9,375	9,141
Taliadau prydles a dyledion PFI	2	8,226	7,452	9,103	8,699
Cyfanswm		17,101	15,415	18,478	17,840
Dyledion lle na ddadlennir gwerth teg *		20,557		18,708	
Cyfanswm Dyledion Ariannol		37,658		37,186	
<i>Cofnodwyd ar y fantolen fel:</i>					
Credydwyr tymor byr		20,524		18,673	
Benthyciadau tymor byr		533		535	
Dyledion tymor hir eraill		951		877	
Benthyciadau tymor hir		8,375		8,875	
Dyledion tymor hir eraill		7,275		8,226	
Cyfanswm Dyledion Ariannol		37,658		37,186	

* Tybir bod gwerth teg rhwymedigaethau ariannol tymor byr a ddelir ar gost amortedig, gan gynnwys symiau masnach taladwy, yn cyfateb i'r swm cario.

Mae gwerth teg y rhwymedigaethau ariannol a ddelir ar gost amortedig yn is na'u mantolen sy'n cario swm gan fod y gyfradd llog gynhenid o fewn y tâl unedol PFI yn uwch na'r cyfraddau marchnad presennol sydd ar gael ar ddyddiad y Fantolen

	Teg Gwerth Lefel	Balans		Balans	
		Taflen 31.3.2022 £000	Gwerth Teg 31.3.2022 £000	Taflen 31.3.2021 £000	Gwerth Teg 31.3.2021 £000
Asedau ariannol a gadwyd ar gost ohiriedig:					
Bond Corfforaethol	1	0	0	0	0
Cyfanswm		0	0	0	0
Asedau lle na ddadlennir gwerth teg *		43,114		31,987	
Cyfanswm Asedau Ariannol		43,114		31,987	
<i>Cofnodwyd ar y fantolen fel:</i>					
Dyledwyr tymor byr		12,978		10,119	

Buddsoddiadau tymor byr	19,856		0
Arian parod ac arian parod cyfwerth	10,280		21,868
Cyfanswm Asedau Ariannol	43,114		31,987

* Tybir fod gwerth teg asedau ariannol tymor byr a gadwyd ar gost ohiriedig, yn cynnwys derbyniadau masnach, i fod oddeutu'r swm trosglwyddo.

e) Offerynnau Ariannol – Risgiau

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cydymffurfio gyda Chod Ymarfer ar Reoli'r Trysorlys a Chod Darbodus Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol CIPFA. Diwygiwyd y ddau ym mis Rhagfyr 2017.

Yn unol â Chod Rheoli'r Trysorlys, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cymeradwyo Strategaeth Rheoli'r Trysorlys cyn cychwyn bob blwyddyn ariannol. Mae'r Strategaeth yn amlinellu'r ffiniau ar gyfer rheoli risgiau sy'n gysylltiedig ag offerynnau ariannol. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd hefyd yn cymeradwyo Arferion Rheoli'r Trysorlys sy'n manylu'r trefniadau arferol i'w dilyn i reoli'r risgiau hyn.

Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn cynnwys Strategaeth Fuddsoddi mewn cydymffurfiaeth gyda Chanllaw Llywodraeth Cymru ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol. Mae'r Canllawiau hyn yn pwysleisio y dylid rhoi blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd, yn hytrach na chynnyrch.

Y prif risgiau a ofelir amdanynt yw:

- *Risg Credyd:* Y posibilrwydd y bydd gwrthbarti i ased ariannol yn methu â bodloni ei rwymedigaethau cytundebol, gan achosi colled i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.
- *Risg Hylifedd:* Y posibilrwydd na all y Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru fod â'r arian parod ar gael i wneud taliadau cytundebol ar amser.
- *Risg Marchnad:* Y posibilrwydd y gall colled ariannol heb ei chynllunio ddwyn ffrwyth oherwydd newidiadau mewn amrywiadau marchnad fel cyfraddau llog neu brisiau ecwiti.

Risg Credyd: Buddsoddiadau'r Trysorlys

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn rheoli risg credyd drwy sicrhau fod buddsoddiadau'r trysorlys ond yn cael eu lleoli gyda sefydliadau o ansawdd credyd uchel fel yr amlinellwyd yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys. Mae'r rhain yn cynnwys endidau masnachol gyda gradd gredyd tymor hir sylfaenol o A-, Llywodraeth y DU, awdurdodau lleol eraill, a sefydliadau heb raddau credyd y mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi derbyn cyngor buddsoddi annibynnol.

Gall cyfyngiad o £10m o'r portffolio cyfan gael ei fuddsoddi gyda HSBC fel bancwyr cytundebol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Gosodir cyfyngiad o £4m ar y swm o arian a ellir ei fuddsoddi gyda gwrthbartion unigol eraill (heblaw am lywodraeth y DU). Ni ellir buddsoddi mwy na chyfanswm o £5m am gyfnod hirach na blwyddyn.

Mae'r tabl isod yn crynhoi datguddiadau risg credyd portffolio buddsoddi'r trysorlys y Comisiynydd Heddlu a Throsedd drwy radd gredyd ac amser sy'n weddill i aeddfedu:

Statws Credyd *	31.3.2022		31.3.2021	
	Tymor Hir	Tymor Byr	Tymor Hir	Tymor Byr
	£000	£000	£000	£000
Llywodraeth y DU	0	19,850	0	6,000
AAA	0	0	0	0
AA+	0	0	0	0
AA	0	0	0	0
AA-	0	5,387	0	9,048
A+	0	4,858	0	8,000
A	0	0	0	0
A-	0	0	0	0

Cyfanswm Buddsoddiadau	0	30,095	0	23,048
-------------------------------	----------	---------------	----------	---------------

* yn unol â gradd tymor hir cyhoeddedig ar 31.3.2022

Mae'r cyfrif cyfredol yn HSBC sydd â gradd AA-

Risg Credyd: Symiau Masnach Derbyniadwy

Mae'r dadansoddiad canlynol yn crynhoi symiau masnach y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, erbyn y dyddiad dyledus. Dim ond y symiau derbyniadwy hynny sy'n bodloni'r diffiniad o ased ariannol sydd wedi'u cynnwys.

	31.3.2022		31.3.2021	
	Derbyniadau masnach	Symiau derbyniadwy prydles	Derbyniadau masnach	Symiau derbyniadwy prydles
	£000	£000	£000	£000
Heb ddarford na'i amharu	6,161	0	6,623	0
I ddarford < 3 mis	1,144	0	775	0
I ddarford > 3 mis	241	0	115	0
Amhariad unigol	16	0	13	0
Cyfanswm Symiau Derbyniadwy	7,562	0	7,526	0

Cyfrifwyd lwfansau colli ar symiau masnach derbyniadwy drwy gyfeirio at brofiad hanesyddol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd o ddiodyn. Penderfynir bod nam ar gredyd yn cael ei benderfynu os ydynt 90 diwrnod neu fwy yn ddyledus. Yn y pen draw, caiff lwfansau colled eu dileu i'r Gwarged neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau

Risg Hylifedd

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fynediad parod at fenthycia ar gyfraddau ffafriol gan y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus ac awdurdodau lleol eraill, ac ar gyfraddau uwch gan fanciau a chymdeithasau adeiladu. Nid oes unrhyw risg canfyddedig na fydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gallu codi cyllid i gyflawni ei ymrwymadau. Fodd bynnag, mae perygl y bydd angen mireinio cyfran sylweddol o fenthycia ar adeg o gyfraddau llog anffafriol uchel. Mae'r dadansoddiad aeddfedrwydd o offerynnau ariannol fel a ganlyn:

Amser i aeddfedrwydd (blynyddoedd)	Rhwymedigaethau £000	31.3.2022		31.3.2021		
		Asedau £000	Net £000	Rhwymedigaethau £000	Asedau £000	Net £000
Dim dros 1	-22,008	43,114	21,106	-20,085	31,987	11,902
Dros 1 ond nid dros 2	-1,531	0	-1,531	-1,451	0	-1,451
Dros 2 ond nid dros 5	-5,149	0	-5,149	-4,863	0	-4,863
Dros 5 ond nid dros 10	-5,095	0	-5,095	-6,412	0	-6,412
Dros 10 ond nid dros 20	-3,875	0	-3,875	-4,375	0	-4,375
Cyfanswm	-37,658	43,114	5,456	-37,186	31,987	-5,199

Risgiau'r Farchnad: Risg Cyfradd Llog

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn agored i risg o ran ei amlygiad i symudiadau cyfradd llog ar fenthyciadau a buddsoddiadau. Mae symudiadau mewn cyfraddau llog yn cael effaith gymhleth ar y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Er enghraifft, byddai cynnydd mewn cyfraddau llog yn cael yr effeithiau canlynol:

- benthyciadau ar gyfraddau amrywiol – bydd y gost llog yn codi
- benthyciadau ar gyfraddau sefydlog – bydd gwerth teg y rhwymedigaethau yn gostwng
- buddsoddiadau ar gyfraddau amrywiol - bydd cost y llog yn codi
- buddsoddiadau ar gyfraddau sefydlog - bydd gwerth teg y dyledion yn gostwng

Nid yw buddsoddiadau yn cael eu mesur ar gost ohiriedig ac nid yw benthyciadau yn cael eu trosglwyddo ar werth teg. Felly ni fydd newidiadau yn eu gwerth teg yn effeithio ar y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr. Fodd bynnag, mae newidiadau mewn llog sy'n daladwy neu'n dderbyniol ar fenthyciadau a buddsoddiadau ar gyfraddau amrywiol yn cael eu rhoi ar y Gweddill neu Ddiffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau. Mae symudiadau yng ngwerth teg buddsoddiadau cyfradd sefydlog a fesurir ar werth teg yn cael eu hadlewyrchu mewn Incwm Hollgynhwysfawr Arall neu'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaethau Gwasanaethau fel sy'n briodol.

Mae Strategaeth Rheoli'r Trysorlys yn anelu i liniaru'r risgiau hyn drwy osod terfynau uchaf ar ei ddadleniadau net i gyfraddau llog sefydlog ac amrywiol. Ar 31 Mawrth 2022, cafodd 100% (2021: 100%) o egwyddor net a fenthyciwyd (h.y., net benthycia buddsoddiadau) roi ar gyfraddau sefydlog a 0% (2021: 0%) i gyfraddau amrywiol.

Risgiau'r Farchnad: Risg Prisiau

Nid yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn buddsoddi mewn cyfraddau ecwiti ac nid ydynt felly'n amodol ar unrhyw risg prisiau (h.y. y risg y bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn dioddef colled o ganlyniad i symudiadau andwyol ym mhris yr offeryn ariannol).

Risgiau'r Farchnad: Risg Cyfnewidfa Dramor

Nid oes gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd asedau na dyledion ariannol mewn arian cyfred tramor. Felly nid oes dadleniad i golled yn codi o ganlyniad i symudiadau andwyol mewn cyfraddau cyfnewid.

37. Cynlluniau Partneriaeth

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ynghlwm mewn gwaith partneriaeth gyda DangerPoint Ltd ac Ymddiriedolaeth yr Heddlu a'r Gymuned (PACT). Mae manylion am gyfrifon PACT a DangerPoint ar gael ar gais.

38. Cronfeydd

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gweinyddu'r cronfeydd canlynol at y dibenion a ddywedir -

	31.3.2022 £000	31.3.2021 £000
Cronfa Deddf Eiddo'r Heddlu (Enillion o eiddo a atafaelwyd i'w dyrannu i elusennau)	10	1
Cronfa Camddefnyddio Cyffuriau (Arian a atafaelwyd o ymholiadau Cyffuriau a ddefnyddiwyd i ariannu gwariant mewn atal cyffuriau)	134	134
	144	135

39. Gweithrediadau/Cydweithrediad a Reolir ar y Cyd

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn rhan o nifer o gydweithrediadau (yn rhanbarthol a chenedlaethol) yn ystod 2021-22. Mae canllaw CIPFA ar gyfrifyddu ar gyfer cydweithrediad wedi'i ystyried wrth benderfynu ar natur y cysylltiadau. Gan fod y mwyaf o drefniadau â rheolaeth ar y cyd drwy fwrdd rheoli strategol, ystyrir fod y mwyafrif

wedi'u dosbarthu'n gywir fel gweithrediadau ar y cyd. Mae rhai trefniadau o natur gydweithredol ond wedi'u dosbarthu fel taliadau trydydd parti. Mae eraill yn cynnwys swyddogion o heddluoedd unigol yn cynnal dyletswyddau'n rheolaidd ond yn cael eu hariannu gan brif heddlu o grantiau a wnaed gan y Swyddfa Gartref, asiantaethau eraill neu sy'n cael eu hunan ariannu gan ffioedd a chostau.

Mae'r canlynol yn crynhoi'r trefniadau i:

- a) Cydweithrediad – Gweithrediadau ar y Cyd
- b) Cydweithrediad – Taliadau Trydydd Parti
- c) Cydweithrediad – Grant/Hunan-ariannwyd

a) Cydweithrediad – Gweithrediadau ar y Cyd

Minerva

Crëwyd y Rhaglen Minerva yn 2013 fel cydweithrediad o 10 heddlu yn y DU ar sail eu defnydd cyffredin o System Rheoli Cofnodion Niche (NicheRMS365). Nodwyd bod yr RMS yn hynod ffurfweddadwy yn lleol. Fel y cyfryw, nid oedd safonau data cyffredin ar gyfer ei ddefnyddio. Ar ben hyn, roedd heddluoedd y DU yn aml yn gwneud ceisiadau gwrthwynebol am newid i'r system, gweithgarwch a oedd wedi creu seilos o ddata a oedd â chyfleoedd wedi lleihau'n aruthrol am rannu data rhwng heddluoedd a chyda systemau cenedlaethol fel PND a systemau eraill. Nod cychwynnol y Rhaglen Minerva oedd hyrwyddo arfer gorau rhwng heddluoedd sy'n aelodau a chreu ymdriniaeth a gytunwyd er mwyn defnyddio'r RMS.

Yn 2017, gwnaeth y 23 heddlu a oedd yn aelodau o Minerva gymeradwyo cynnydd yn y lefel adnoddau. Gwnaethant ymroi i strategaeth newydd er mwyn datblygu/rheoli swyddogaeth NicheRMS365 newydd a chymell cydgyfeiriad ymhellach er mwyn galluogi rhannu data. Dechreuodd y Tîm Cyflawni Minerva newydd (MDT – 10 o staff a secondiwyd o heddluoedd sy'n aelodau) y gwaith hwn yn 2018.

Mae 27 o heddluoedd bellach yn aelodau gan fod pob heddlu yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon yn defnyddio NicheRMS365 wedi dewis dod yn aelodau o Minerva. Yng Nghyfarfod Cyffredinol Blynyddol Minerva ym mis Medi 2021, cymeradwywyd Cynllun Strategol Minerva 2021-26 gan heddluoedd sy'n aelodau. Mae'r strategaeth honno'n cynorthwyo cymhellwyr cenedlaethol a gytunwyd (e.e., Strategaeth Ddigidol Plismona Genedlaethol 2020-2030) ac yn anelu sicrhau gallu rhannu data yn effeithiol wrth i heddluoedd Minerva ystyried mudo i wasanaethau cwmwl.

Trosglwyddwyd cyfrifoldeb am Minerva o CHTh Sussex i CHTh Gogledd Cymru ar 1 Ebrill 2021. Fel rhan o'r trosglwyddiad, trosglwyddwyd cronfa wrth gefn o £0.331m.

Y gwariant a gyllidwyd y cytunwyd arno ar gyfer 2021-22 gan Fwrdd Rheoli Minerva oedd £0.620m gyda'r cyllid yn cael ei dalu gan gyfrifiad o gyfraniad heddluoedd o £0.575m i'r heddluoedd hynny sy'n cytuno i Gytundeb Cydweithredu Adran 22A gyda £0.049m i'w dynnu o gronfeydd wrth gefn. Roedd y gyllideb yn cynnwys costau fel staff, ymgynghorwyr, teithio, costau TG, a chostau pethau nad oedd yn staff.

Mae gwariant presennol ychydig yn is ar £0.609m yn erbyn y gyllideb gyffredinol, yn bennaf oherwydd costau staff is na'r disgwyl, sy'n peri symudiad o £0.037m yn unig o gronfeydd wrth gefn.

O ganlyniad, mae gweddill y gronfa wrth gefn wedi gostwng i £0.294m. Mae'r rhaglen wedi ymroi i ostwng y gronfa wrth gefn dros y 3 blynedd nesaf. Mae cyfraniadau'r Heddlu i barhau'n gyson tra rhagolygir costau cynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol nesaf oherwydd staff ychwanegol a chynnydd disgwylidig yng nghostau staff.

Mae'r holl wariant ac incwm sy'n gysylltiedig â gweithgareddau Minerva wedi'u codio ar wahân ar ein cyfriflyfr sydd wedi'u datgynabod sy'n adlewyrchu ein cyfran o incwm a gwariant, gyda chyfraniad cyllid Heddlu Gogledd Cymru ar gyfer 2021-2022 yn £0.020m (£0.020m yn 2020-21).

2020-21		2021-22		
Gwariant Net	Swyddogaethau	Gwariant	Incwm	Gwariant Net
£'000		£'000	£'000	£'000
20	Minerva	20	0	20
20	Cyfanswm	20	0	20

Rhwydwaith Ymchwilio Gwrthdrawiadau Fforensig (FCIN)

Mae Ymchwiliad Gwrthdrawiadau Fforensig yn faes plismona arbenigol iawn, sy'n cynnwys nifer fach o staff gwyddonol a thechnegol sy'n darparu gwasanaeth cyhoeddus sylweddol drwy ymchwilio i farwolaeth ac anafiadau difrifol sy'n aml yn newid bywydau ar ein ffyrdd.

Yn 2020-2021 trosglwyddwyd y cyfrifoldeb am y Rhwydwaith Ymchwilio i Wrthdrawiadau Fforensig (FCIN) o Heddlu Gorllewin Mercia i Heddlu Gogledd Cymru. Symudodd yr FCIN allan o'r Rhaglen Galluoedd Arbenigol i'r model 'Heddlu'n Cynnal' a'r prif amcan yw bod yr holl weithgareddau ymchwilio i wrthdrawiadau yn cydymffurfio â safonau fforensig cenedlaethol. Penderfynodd gwasanaeth yr heddlu y dylid cyflawni hyn drwy ddull rhwydweithiol a ategir gan Gytundeb Cydweithredu Adran 22a.

Ar ddiwedd Blwyddyn Ariannol 2020-21 roedd gan yr Heddlu gyfanswm o £1,080k mewn cronfa wrth gefn wedi'i chlustnodi ar ran yr FCIN.

Y gwariant a gyllidwyd y cytunwyd arno ar gyfer 2021-22 gan Fwrdd Rheoli'r FCIN oedd £4.305m gyda'r cyllid yn cael ei dalu gan gyfuniad o gyfraniad heddluoedd o £3.288m i'r heddluoedd hynny sy'n cytuno i Gytundeb Cydweithredu Adran 22a gyda £1.017m i'w dynnu o gronfeydd wrth gefn. Roedd y gyllideb wedi ei osod i ateb costau datblygiad gwyddonol a chyflwyniad rhwydwaith yr FCIN i ateb terfyn amser achredu wedi ei osod gan y Rheolydd Gwyddoniaeth Fforensig. Roedd y gyllideb yn cynnwys costau fel staff, ymgynghorwyr, dilyswyr gwyddonol, profi cymhwysedd, a chostau eraill nad ydynt yn staff.

Mae pandemig Covid-19 yn parhau i effeithio ar weithgarwch a llinellau amser datblygiad gwyddonol a chyflwyno'r rhwydwaith. Mae tîm yr FCIN wedi gweithio'n helaeth er mwyn deall, datod a llunio arbrofion dilysu ynghylch y cydrannau amrywiol o fewn yr ymchwiliad. Hyd yn oed mewn grŵp o gynrychiolwyr gydag oddeutu 140 mlynedd o brofiad ar y cyd rhyngddynt, ni ddisgwyliwyd yr anhawster wrth ddilysu gweithgarwch gwyddonol amlddisgyblaeth a deongliadol yn bennaf yn y senarios dynamig o fewn y maes gwaith hwn.

Mae'r ffactorau hyn wedi cyfrannu at danwariant o £1.552m yn erbyn y gyllideb gyffredinol nad oedd angen symud £1.017m o'r cronfeydd wrth gefn. Mae tanwariant o £0.535m ar sail cyfraniadau'r heddlu yn unig. Mae'n bennaf yn cynnwys staff a chostau staff ynghyd a llinellau amser Dilysu a Digwyddiadau Maes yn cael eu heffeithio gan gyfuniad o'r pandemig Covid-19 a chymhlethdod o ran cyflawni achrediad mewn cysylltiad â ffiseg, mathemateg, seilwaith, technoleg, mecaneg a ffactorau dynol drwy ymdriniaeth rhwydwaith.

O ystyried y cymhlethdodau a amlygwyd, mae'r rhaglen yn mynd drwy gyfnod o ail-werthuso gyda'r cynnig fod y tanwariant o £0.535m i'w neilltuo mewn cronfeydd wrth gefn wedi'u neilltuo fel Trosglwyddiadau Nodyn 8 i/o Gronfeydd wrth Gefn wedi'u Clustnodi, gan fynd a'r lefel gyffredinol o gronfeydd wrth gefn i £1.615m. Mae'r gronfa wrth gefn hon wedi ei chlustnodi i ateb gofynion yr FCIN i gyflawni terfyn amser achredu ac yn fwy penodol o gwmpas costau fel costau adnoddau, gweithgareddau achredu a phrofi cymhwysedd.

Mae'r holl wariant ac incwm sy'n gysylltiedig â gweithgareddau'r FCIN wedi'u codio ar wahân ar ein cyfrifyfr sydd wedi'u datgydnabod. Mae hyn yn adlewyrchu ein cyfran o incwm a gwariant, gyda chyfraniad cyllid Heddlu Gogledd Cymru ar gyfer 2021-2022 yn £0.042m (£0.027m yn 2020-21).

2020-2021		2021-2022		
Gwariant Net	Swyddogaethau	Gwariant	Incwm	Gwariant Net
£'000		£'000	£'000	£'000
27	Rhwydwaith Ymchwilio Gwrthdrawiadau Fforensig	42	0	42
27	Cyfanswm	42	0	42

Trefniadau

Cydweithredol y Gogledd Orllewin

Sefydlwyd Uned Trosedd Trefnedig Rhanbarthol y Gogledd Orllewin (NWROCU) ym mis Ebrill 2009 gan ddwyn ynghyd y chwe heddlu rhanbarthol mewn cydweithrediad i fynd i'r afael â throsedd trefnedig a difrifol ar draws y Gogledd Orllewin. Mae cwmpasu gwaith nifer o dimau gyda Glannau Mersi fel y prif heddlu. Mae'r swm a adlewyrchir yng nghyfrifon Heddlu Gogledd Cymru yn 2021-2022 yn £0.893m (£0.851m yn 2020-2021) gyda'r dadansoddiad yn ôl swyddogaeth fel a ganlyn:

2020-2021		2021-2022		
Gwariant Net £'000	Swyddogaethau	Gwariant £'000	Incwm £'000	Gwariant Net £'000
223	Uned Drosedd Ranbarthol	209	0	209
38	Cudd-wybodaeth Carcharorion	80	-31	49
16	Uned Gudd-wybodaeth Ranbarthol	29	-16	13
204	Uned Gudd-wybodaeth Dechnegol	215	-18	197
168	Uned Gyfrinachol	174	-4	170
7	Swyddog Diogelwch Gweithredol	13	-7	6
117	UCA	238	-120	118
0	Blwyddyn Uplift 1	56	0	56
78	Cymorth Busnes	104	-29	75
851	Cyfanswm	1,118	-225	893

Mae'r ymgyrchoedd ar y cyd canlynol gyda Swydd Gaer yn brif heddlu:

Mae Uned Chwilio Tanddwr Ar y Cyd y Gogledd Orllewin yn gwasanaethu ardaloedd Swydd Gaer, Manceinion Fwyaf, Glannau Mersi, Sir Gaerhirfryn, Cumbria a Gogledd Cymru gyda'r gwariant cyffredinol yn cael ei dalu gan yr heddluoedd hynny.

Ffurfiwyd Cydweithrediad Plismona Arfog y Gogledd Orllewin yn 2012 gyda chwe heddlu'n aelod. Ers hynny, mae'r rhanbarth wedi bod yn gweithredu o dan un Drwydded Hyfforddi Drylliau Tanio dros dro gan y Coleg Plismona (CoP) ar ôl gweithredu o dan chwe thrwydded hyfforddi lawn yn flaenorol. Gadawodd Sir Gaerhirfryn y Cydweithrediad ar 31 Mawrth 2018.

Mae'r Gynghrair Plismona Arfog yn darparu swyddogion arfog i Swydd Gaer a Gogledd Cymru mewn tîm cyd-heddlu cwbl integredig ers ei sefydlu yn 2014. Mae'n gynghrair plismona arfog yn gwasanaethu ardaloedd Swydd Gaer a Gogledd Cymru ac mae'n cael ei staffio gan swyddogion yr heddlu a staff cymorth o'r ddau heddlu cyfansoddol gyda'r gwariant cyffredinol yn cael ei dalu gan yr heddluoedd hynny.

Mae'r Gynghrair Cŵn yn darparu trinwyr cŵn i Swydd Gaer a Gogledd Cymru. Aeth y peilot yn fyw yn weithredol ym mis Ebrill 2016 ac mae'n darparu ystod o sgiliau cŵn yr heddlu i Swydd Gaer a Gogledd Cymru ac mae'n cael ei staffio gan swyddogion yr heddlu a staff cymorth o'r ddau heddlu cyfansoddol gyda'r gwariant cyffredinol yn cael ei dalu gan yr heddluoedd hynny.

2020-2021 Gwariant Net £'000	Swyddogaethau	2021-2022		
		Gwariant £'000	Incwm £'000	Gwariant Net £'000
74	Uned Chwilio Tanddwr ar y Cyd	74	-6	68
60	Plismona Arfog y Gogledd Orllewin	108	-49	59
3,145	Cynghrair Plismona Arfog	3,333	-77	3,256
689	Cynghrair Gŵn	715	-2	713
10	ANPR	0	0	0
3,978	Cyfanswm	4,230	-134	4,096

Cydweithrediad Pwynt Cyswllt Unigol Telathrebu

Cytundeb ar y cyd pwynt cyswllt unigol Telathrebu rhwng Heddlu Gogledd Cymru a Heddlu Swydd Gaer ar gyfer gwasanaeth pwynt cyswllt unigol telathrebu dydd a nos ar gyfer caffael data cyfathrebu o dan Ddeddf Grymoedd Ymchwilio 2016. Heddlu Gogledd Cymru ydy'r Heddlu Arweiniol.

Ar 1 Hydref 2021 gwnaeth y Cydweithrediad Pwynt Cyswllt Unigol Telathrebu symud ymlaen i gyfnod tri gyda sefydlu uned unigol ledled yr heddluoedd priodol gyda chydarddoldeb ar y graddau cyflog.

2020-2021 Gwariant Net £'000	Swyddogaeth	2021-2022		
		Gwariant £'000	Incwm £'000	Gwariant Net £'000
0	Pwynt cyswllt unigol Telathrebu	147	0	147
0	Cyfanswm	147	0	147

Trefniadau Cydweithredol Cymru Gyfan

Mae'r ymgyrchoedd canlynol yn gydweithrediadau gyda heddluoedd eraill yng Nghymru. Mae cyfran dybiannol o'r gwariant a'r incwm wedi'i adlewyrchu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr a ddyrannwyd yn ôl canran poblogaeth ledled Cymru.

CYFRAN CYDWEITHREDIAD GWASANAETH 2021-2022		Uned Cudd- wybodaeth Gwrth Derfysgaeth	Ymgyngorwyr Arbenigol Gwrth Derfysgaeth
Gwariant Gros	Poblogaeth %	£000	£000

De Cymru	42.44%	3,114	241
Dyfed Powys	16.49%	1,210	94
Gwent	18.87%	1,385	107
Gogledd Cymru	22.19%	1,628	126
Cyfanswm:	100.00%	7,337	568
Cyfanswm Incwm a Grantiau	Poblogaeth %	£000	£000
De Cymru	42.44%	-3,114	-241
Dyfed Powys	16.49%	-1,210	-94
Gwent	18.87%	-1,385	-107
Gogledd Cymru	22.19%	-1,628	-126
Cyfanswm:	100.00%	-7,337	-568

CYFRAN O GYDWEITHREDIAD GWASANAETH 2020-2021		Uned Cudd-wybodaeth Gwrth Derfysgaeth	Ymgynghorwyr Arbenigol Gwrth Derfysgaeth
Gwariant Gros	Poblogaeth %	£000	£000
De Cymru	42.48%	2,839	229
Dyfed Powys	16.48%	1,102	89
Gwent	18.85%	1,260	101
Gogledd Cymru	22.19%	1,483	120
Cyfanswm:	100.00%	6,684	539
Cyfanswm Incwm a Grantiau	Poblogaeth %	£000	£000
De Cymru	42.48%	-2,839	-229
Dyfed Powys	16.48%	-1,102	-89
Gwent	18.85%	-1,260	-101
Gogledd Cymru	22.19%	-1,483	-120
Cyfanswm:	100.00%	-6,684	-539

Yn 2017-2018 sefydlwyd Tîm Cydweithredu Cymru Gyfan er mwyn cydlynu gweithgarwch presennol a nodi cyfleoedd newydd ar gyfer cydweithrediad ledled pedwar heddlu Cymru. Yn ystod 2019-2020 cytunwyd y byddai'r tîm yn cael ei arwain gan Brif Gwnstabl Cynorthwyol gyda chostau'r rôl arweiniol hon yn cael eu talu'n llawn gan yr heddlu cartref. Roedd cyfanswm costau'r tîm yn 2021-2022 yn £0.110M (2020-21 – £0.161m) ac roedd cyfraniad Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru i'r costau hyn yn £0.028m yn 2021-22 (2020-21 – £0.040m).

Yn ystod 2020-21, Prif Gwnstabl Cynorthwyol Heddlu Gogledd Cymru oedd arweinydd Tîm Cydweithredu Cymru Gyfan, ar gyfer y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2020 a 17 Ionawr 2021 a arweiniodd at gydnabyddiaeth ariannol o £110,147 yn unol â Nodyn 26 Cydnabyddiaeth Swyddogion, gyda'r costau'n cael eu talu'n llawn gan Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.

Mae dyledwyr a chredydwyr o ran y trefniadau uchod wedi parhau ym mantolenni'r prif heddluoedd drwy gytundeb ar y ddwy ochr ar sail perthnasedd.

b) Cydweithrediad – Taliadau Trydydd Parti

Yr unig drefniant arwyddocaol o'r math hwn yw'r taliad a wnaed tuag at y Gwasanaeth Awyr Heddlu Cenedlaethol (NPAS) a oedd yn £0.384m yn 2021-2022 (£0.561m yn 2020-2021).

c) Cydweithrediad – Grant/Hunan-ariannu

Mewn nifer o drefniadau cydweithredu gwnaeth Gogledd Cymru ddarparu swyddogion ar secondiad i gynorthwyo'r trefniadau. Cafodd ei ad-dalu gan heddluoedd neu asiantaethau eraill a dderbyniodd arian grant gan y Swyddfa Gartref neu Lywodraeth Cymru i ofalu am gostau gwariant.

Cyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu

Fel o 2006-2007 telir Pensiynau Swyddogion Heddlu ar wahân i'r prif gyfrif refeniw. Telir cyfraniadau cyflogwyr a gweithwyr ac incwm pensiynau eraill i gyfrif Cronfa Bensiwn yr Heddlu a'r holl wariant Pensiynau'r Heddlu allan o'r cyfrif. Mae Cynllun Pensiwn yr Heddlu yn gynllun nas ariennir ac fel y cyfryw, nid oes ganddo asedau buddsoddi. Mae angen i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn ôl deddfwriaeth weithredu Cronfa Bensiwn ac mae'r symiau i'w talu i mewn ac allan o'r Gronfa Bensiwn i'w manylu yn ôl rheoliad. Mae Rheoliadau Cronfa Bensiwn Heddlu 2007 yn darparu fod unrhyw ddiffyg ar y cyfrif yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i gydbwyso'r gronfa i ddim. Ad-delir y diffyg hwn gan y Swyddfa Gartref ac fe'u ceir o fewn cyfrifon y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Yn yr un modd, mae unrhyw weddill sy'n codi o'r gwariant sy'n llai na'r incwm sy'n ofynnol i'w had-dalu i'r Swyddfa Gartref gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae lefelau cyfraniad gweithiwr a chyflogwyr yn seiliedig ar ganrannau tâl pensiynadwy a osodir yn genedlaethol gan y Swyddfa Gartref ac yn amodol ar adbriso bob tair blynedd gan Adran Actwari'r Llywodraeth. Mae rhwymedigaethau pensiwn tymor hir wedi'u manylu o fewn Buddion Ymddeoliad nodyn 34.

Mae'r cyfrif Pensiwn wedi'i lunio i ryddhau dyledion i dalu dyledion wrth iddynt fod yn ddyledus. Nid ydynt yn ystyried pensiynau a dyledion eraill ar ôl diwedd y cyfnod. Trinnir holl drafodion y gronfa yn unol â Pholisïau Cyfrifyddu'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel yr amlinellir ar dudalennau 64 i 78. Gweinyddir y Gronfa Bensiwn drwy gytundeb trydydd parti.

2020-2021 £000	Cyfrif Cronfa	2021-2022 £000
	Cyfraniadau sy'n dderbyniadwy	
	Gan Gyflogwr:-	
17,980	- Arferol	18,361
0	- Ymddeoliadau cynnar	0
673	- Cost Gyfalaf am Ymddeoliad Afiechyd	545
7,776	Cyfraniadau Aelodau	7,956
529	Gwerthoedd Trosglwyddo a dderbyniwyd	353
26,958	Cyfanswm Incwm	27,215
	Buddion Taladwy	
38,841	Pensiynau	39,611
6,930	Buddion wedi cyfnewid a chyfandaliad o fuddion ymddeoliad	9,328
168	Cyfandaliad o Fuddion Marwolaeth	0
	Taliadau i ac ar gyfrif ymadawyr	
0	Trosglwyddiad allan i gynlluniau eraill	2
11	Ad-daliad Cyfraniadau	37
45,950	Cyfanswm y symiau sy'n daladwy	48,978
18,991	Swm Net sy'n Daladwy am y flwyddyn cyn trosglwyddiad o'r Gronfa Heddlu	21,763
-18,991	Cyfraniad Ychwanegol o'r Gronfa Heddlu (yn ôl grant)	-21,763
0	Swm net sy'n daladwy/derbyniadwy am y flwyddyn	0
	Datganiad Ased Net:	
60	Cyfraniadau'n ddyledus gan gyflogwr	60
3	Buddion pensiwn di-dâl	3

-63	Asedau a dyledion presennol eraill (oni bai am ddyledion i dalu pensiynau a buddion eraill yn y dyfodol)	-63
0	Cyfanswm Dyledion	0

Grŵp Datganiad o Bolisiau Cyfrifyddu

1. Cyffredinol

Mae'r Datganiad Cyfrifon Grŵp yn crynhoi trafodion y Comisiynydd Heddlu a Throsedd am y flwyddyn ariannol 2021-2022 a'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn ar 31 Mawrth 2022. Mae gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd baratoi Datganiad o Gyfrifon blyneddol gan Reoliadau Cyfrifon ac Archwiliad (Cymru) 2014. Mae'r Rheoliadau angen i'r cyfrifon gael eu paratoi yn unol ag arferion cyfrifyddu iawn. Mae'r arferion hyn yn bennaf yn cynnwys y Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdod Lleol yn y Deyrnas Unedig 2021-2022, a gefnogir gan Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS) a chanllaw statudol a roddir o dan adran 12 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003. Mae'r cod yn manylu'r egwyddorion ac arferion angenrheidiol i baratoi Datganiad o Gyfrifon Grŵp sy'n cyflwyno safbwynt 'gwir a theg' o sefyllfa ariannol, cyflawniad ariannol a llifoedd arian parod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, gan gynnwys datganiadau ariannol y grŵp.

Mae'r confensiwn cyfrifyddu a fabwysiadwyd yn gost hanesyddol, a ddiwygir gan adbriso categorïau penodol o asedau ac offerynnau ariannol anghyfredol.

2. Croniadau Incwm a Gwariant

Adroddir am weithgarwch yn y flwyddyn mae'n digwydd, nid yn unig pan wneir a derbynnir taliadau arian parod. Yn benodol:

- Cydnabyddir refeniw o werthiant nwyddau pan mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn trosglwyddo'r risgiau sylweddol a dyfarniadau perchnogaeth i'r prynwr. Mae'n debyg y bydd buddion economaidd neu bosibilrwydd gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodiad yn llifo at y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.
- Cydnabyddir refeniw o ddarparu gwasanaethau i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd pan gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fesur canran cwblhad y trafodiad yn ddibynadwy. Mae'n debygol y gwnaiff buddion economaidd neu bosibilrwydd gwasanaeth sy'n gysylltiedig â'r trafodiad llifo at y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.
- Cofnodir cyflenwadau fel gwariant pan y'i defnyddir. Pan mae bwlch rhwng y dyddiad y derbynnir cyflenwadau a phryd y defnyddir nhw, cant eu trosglwyddo fel rhestr eiddo ar y Fantolen.
- Cofnodir costau o ran gwasanaethau a roddwyd (yn cynnwys gwasanaethau a ddarparwyd gan weithwyr) fel gwariant pan dderbynnir y gwasanaethau yn hytrach na phan wneir taliadau.
- Cyfrifir llog sy'n dderbyniadwy ar fuddsoddiadau ac yn daladwy ar fenthyciadau yn y drefn honno fel incwm a gwariant ar sail y gyfradd log go iawn ar gyfer yr offeryn ariannol perthnasol, yn hytrach na'r llifoedd arian parod a oedd wedi'u gosod neu eu penderfynu gan y cytundeb.
- Pan mae refeniw a gwariant wedi'u cydnabod ond nid yw arian parod wedi'i dderbyn neu ei fod wedi talu dyledwr neu gredydwr am y swm perthnasol yn cael ei gofnodi yn y Fantolen. Gosodir y lefel isaf o £3k i'w osod am y trafodion hyn. Os na setlir dyledion, ysgrifennir balans y dyledwyr i lawr a gwneir cost i refeniw am yr incwm na fydd efallai'n cael ei gasglu.

3. Arian Parod ac Arian Parod Cyfwerth

Cynrychiolir arian parod gan arian parod mewn llaw a blaendaliadau gyda sefydliadau ariannol sy'n ad-daladwy heb gosb gyda hysbysiad o ddim mwy na 24 awr. Mae cyfwerth ag arian parod yn fuddsoddiadau a ellir aeddfedu ar unwaith o ddyddiad caffael ac sy'n barod yn drosadwy i symiau o arian parod hysbys gyda risg ansylweddol o newid mewn gwerth.

Yn y Datganiad Llif Arian Parod, mae arian parod a'r hyn sydd gyfwerth ag arian parod yn cael eu dangos mewn net o orddrafftiau banc sy'n ad-daladwy ar alw ac yn ffurfio rhan hanfodol o reoli arian parod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

4. Eitemau eithriadol

Pan mae eitemau incwm a gwariant yn sylweddol, dadlennir eu natur a'u swm ar wahân, un ai ar flaen y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr neu yn y nodiadau i'r cyfrifon, gan ddibynnu ar ba mor sylweddol yw'r eitemau i ddeall perfformiad ariannol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

5. Addasiadau Cyfnod Blaenorol, Newidiadau mewn Polisiâu Cyfrifyddu, Amcangyfrifon a Gwallau

Gall addasiadau cyfnod blaenorol godi o ganlyniad i newid mewn polisiâu cyfrifyddu neu i gywiro gwall sylweddol. Mae newidiadau yn yr amcangyfrifon cyfrifyddu wedi'u cyfrifyddu'n rhagolygol, h.y. yn y blynyddoedd presennol ac yn y dyfodol a effeithir gan y newid ac nad ydynt yn esgor ar addasiad o'r cyfnod blaenorol.

Gwneir newidiadau mewn polisiâu cyfrifyddu ond pan mae angen gan arferion cyfrifyddu priodol neu mae'r newid yn rhoi gwybodaeth fwy dibynadwy neu berthnasol ynghylch effaith trafodion, digwyddiadau eraill a chyflyrau ar sefyllfa ariannol neu berfformiad ariannol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Pan wneir newid, oni bai y dywedir fel arall, fe'i cymhwysir yn ôl-weithredol drwy addasu balansau agoriadol a'r symiau cymharol am y cyfnod blaenorol fel petai bod y polisi newydd wedi bod yn gymwys erioed.

Cywirir gwallau sylweddol a ddarganfyddir mewn ffigyrau cyfnod blaenorol yn ôl-weithredol drwy ddiwygio balansau agoriadol a symiau cymharol am y cyfnod blaenorol.

6. Costau i Refeniw Asedau Anghyfredol

Nid yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn codi dibrisiant, adbrisiad a diffyg neu ddilead ar wahân i wasanaethau, gwasanaethau cymorth neu gyfrifon masnachu.

Nid yw'n ofynnol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd godi'r dreth gyngor i ariannu colledion a dileadau dibrisiant, adbrisiad neu ddiffyg. Fodd bynnag, mae'n ofynnol iddo wneud cyfraniad blynyddol o refeniw tuag at y gostyngiad yn ei ofyniad benthyca cyffredinol sydd gyfwerth i swm sy'n cael ei gyfrif ar sail ddarbodus a benderfynir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn unol â chanllaw statudol.

Mae colledion a dileadau dibrisiant, adbrisiad a diffyg felly'n cael eu disodli gan y cyfraniad ym Malans y Gronfa Gyffredinol (Darpariaeth Refeniw), a thrwy addasu trafodiad gyda'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn am y gwahaniaeth rhwng y ddau.

7. Buddion Gweithwyr

Buddion Taladwy yn ystod Cyflogaeth

Buddion gweithwyr tymor byr yw'r rhai hynny sydd i fod i'w setlo o fewn 12 mis o ddiwedd y flwyddyn. Maent yn cynnwys buddion fel cyflogau, gwyliau blynyddol taladwy ac absenoldeb salwch taladwy, bonysau a buddion anariannol (e.e. ceir) i weithwyr presennol. Maent yn cael eu cydnabod fel cost am wasanaethau yn y flwyddyn lle mae gweithwyr yn gwneud cymwynas â'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Gwneir cronriad am gost absenoldeb sy'n codi o hawliadau gwyliau neu amser i ffwrdd yn lle a enillir gan weithwyr ond na chymerir cyn diwedd y flwyddyn y gall gweithwyr eu cario drosodd i'r flwyddyn ariannol nesaf. Gwneir y cronriad ar y cyfraddau cyflog sy'n

berthnasol yn y flwyddyn gyfrifyddu ganlynol, gan fod yn y cyfnod lle mae'r gweithiwr yn cymryd y budd. Codir y cronniad i'r Gweddill neu'r Diffyg ar Ddarpariaeth Gwasanaeth, ond yna mae'n gwrthdroi drwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn fel y gall buddion gwyliau gael eu codi i referniw yn y flwyddyn ariannol y mae'r absenoldeb gwyliau'n digwydd.

Buddion Terfynu

Buddion terfynu yw symiau sy'n daladwy o ganlyniad i benderfyniad gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i derfynu cyflogaeth gweithiwr cyn y dyddiad ymddeoliad arferol neu benderfyniad gweithiwr i dderbyn diswyddiad gwirfoddol. Maent yn cael eu codi ar sail cronniadau i'r llinell Costau Heb eu Dosbarthu yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yn ar y cynharaf: pan na all y Comisiynydd Heddlu a Throsedd dynnu'r cynnig o'r buddion hynny bellach; neu pan mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cydnabod costau ailstrwythuro.

Pan mae buddion terfynu'n cynnwys gwella pensiynau, mae darpariaethau statudol yn gofyn i weddill y Gronfa Gyffredinol gael ei godi gyda'r swm sy'n daladwy gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i'r gronfa bensiwn neu'r pensiwnwr yn y flwyddyn, nid y swm sy'n cael ei gyfrif yn unol â'r safonau cyfrifyddu perthnasol. Yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn, mae angen neilltuad arian i ac o'r Gronfa Bensiwn wrth Gefn i ddisodli'r debydau a chredydau tybiannol ar gyfer buddion terfynu gwella pensiwn a'u disodli gyda'r debydau am yr arian parod a delir i'r gronfa bensiwn a phensiwnwyr ynghyd ag unrhyw symiau tebyg sy'n daladwy ond yn ddi-dâl ar ddiwedd y flwyddyn.

Buddion Ôl-Gyflogaeth

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyfranogi mewn dau gynllun pensiwn gwahanol. Mae'r ddau gynllun yn darparu buddion diffiniedig sy'n berthnasol i dâl a gwasanaethau.

Staff sy'n gyflogedig yn Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Staff yr Heddlu

Mae'r gweithwyr yn gymwys i ymuno â'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol, a weinyddir gan Gyngor Gwynedd. Dywedodd yr asesiad actiwaraid bob tair blynedd yn 2016 fod angen i gyfraniad y cyflogwr angen cael ei osod o leiaf 16.3% y flwyddyn ynghyd â chyfandaliad o £0.8m i fodloni dyledion y gronfa. Roedd yr asesiad tair blynedd a gynhaliwyd yn 2019 yn gosod isafswm cyfradd o 19% o fis Ebrill 2020 heb gyfandaliad.

Swyddogion Heddlu

Tan 2005-2006 cafodd cost cynllun pensiynau'r heddlu, a oedd yn gynllun buddion diffiniedig nas ariannwyd, ei fodloni gan Gyfrif Incwm a Gwariant yr Awdurdod Heddlu blaenorol. Yn 2006-2007 roedd newid yn y ffordd yr oedd pensiynau'r heddlu yn cael eu cyfrif. Crëwyd cronfa ganolog gan y Swyddfa Gartref i fodloni cost pensiynau a thaliadau cyfnewid. Mae Comisiynwyr Heddlu a Throsedd yn talu canran o gyflogau swyddogion i'r gronfa (31.0% ar hyn o bryd). Mae pensiynau anaf yn parhau i fod yn gyfrifoldeb y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a chânt eu bodloni o Gyfrif Incwm a Gwariant y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol

Mae'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol yn gynllun buddion diffiniedig:

- mae dyledion Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd wedi'u priodoli i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cael eu cynnwys yn y Fantolen ar sail actiwaraid gan ddefnyddio'r dull uned a amcanir. Hynny yw, asesiad o daliadau'r dyfodol a wneir o ran buddion ymddeoliad a enillwyd hyd yma gan weithwyr, yn seiliedig ar dybiaethau ynghylch cyfraddau marwolaeth, cyfraddau trosiant gweithwyr ayyb, ac amcangyfrifon enillion amcanol gweithwyr presennol.
- mae'r dyledion yn cael eu gostwng i'w gwerth ar brisiau cyfredol, gan ddefnyddio cyfradd ostyngiad yn seiliedig ar gyfradd ddangosol o elw ar fondiau Llywodraeth a addasir ar gyfer arenillion ychwanegol o fondiau corfforaethol ansawdd uchel (iBoxx Sterling Corporates AA).

- mae asedau Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd wedi'u priodoli i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cael eu cynnwys y Fantolen ar eu gwerth teg:
Sicrhad sydd â dyfynbris ar bris cynnig presennol
Sicrhad sydd â dim dyfynbris ar amcangyfrif proffesiynol
Sicrhad unedol ar bris cynnig presennol
Eiddo ar werth y farchnad.
- dadansoddir y newid yn y ddyled bensiynau net i'r cydrannau canlynol:

Cost gwasanaeth yn cynnwys:

- (i) Cost Gwasanaeth Presennol - y cynnydd yng ngwerth presennol y ddyled budd ddiffiniedig sy'n arwain o wasanaeth gweithwyr yn y cyfnod presennol sydd wedi'i ddyrannu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr.
- (ii) Cost Gwasanaeth Blaenorol - y cynnydd mewn dyledion o ganlyniad i ddiwygiad neu gwtogiad cynllun y mae eu heffaith yn berthnasol i flynyddoedd o wasanaeth a enillwyd mewn blynyddoedd cynharach sydd wedi'u debydu i'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr fel rhan o Gostau Heb eu Dosbarthu.
- (iii) Llog net ar y ddyled budd ddiffiniedig net (ased) – y gost llog net i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd o'r newid yn ystod y cyfnod yn y ddyled ddiffiniedig net (ased) sy'n codi o dreigl amser. Caiff ei godi i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr. Cyfrifir hyn drwy gymhwyso'r gyfradd ostyngiad a ddefnyddir i fesur y ddyled budd ddiffiniedig ar ddechrau'r cyfnod i'r ddyled budd ddiffiniedig net (ased) ar ddiwedd y cyfnod gan ystyried unrhyw newidiadau yn y ddyled budd ddiffiniedig net (ased) yn ystod y cyfnod o ganlyniad i gyfraniad a thaliadau budd.

Cofiannau sy'n cynnwys:

- (i) Elw ar asedau cynllun – gan eithrio symiau a geir yn y llog net ar y ddyled budd ddiffiniedig net (ased) a chodir y Gronfa Bensiynau wrth Gefn fel Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr Arall.
- (ii) Enillion neu golledion actiwaraid – newidiadau yn y ddyled pensiynau net sy'n codi oherwydd nad yw digwyddiadau'n cyd-fynd â thybjaethau a wnaed yn y prisiad actiwaraid diwethaf neu oherwydd fod yr actwariaid wedi diweddarau eu tybjaethau a godir i'r Gronfa Bensiynau wrth Gefn fel Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr Arall.

Cyfraniadau a dalwyd i Gronfa Bensiwn Gwynedd – arian parod a delir fel cyfraniadau cyflogwyr i'r gronfa bensiwn wrth setlo dyledion; nid chyfrifir hyn fel cost.

Mewn perthynas â buddion ymddeoliad, mae darpariaethau statudol angen balans y Gronfa Gyffredinol i'w godi gyda'r symiau sy'n daladwy gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i'r gronfa bensiwn neu'n uniongyrchol i bensiynwyr yn y flwyddyn, nid y swm a gyfrifir yn unol â'r safonau cyfrifyddu perthnasol. Yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn, mae hyn yn golygu fod trosglwyddiadau i ac o'r Gronfa Bensiynau wrth Gefn yn disodli debydau a chredydau tybiannol ymddeoliad a'u disodli â'r debydau am arian parod a delir i'r gronfa bensiwn a phensiynwyr ac ynghyd ag unrhyw symiau eraill sy'n daladwy ond na thalwyd ar ddiwedd y flwyddyn. Mae'r gweddill negyddol sy'n codi ar y Gronfa Bensiynau wrth Gefn felly'n mesur yr effaith fuddiannol ar y Gronfa Gyffredinol o fod angen cyfrif am fuddion ymddeoliad ar sail llifoedd arian yn hytrach nag fel buddion sy'n cael eu hennill gan weithwyr.

Buddion Diamod

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd rymoedd cyfyngedig i wneud dyfarniadau diamod o fuddion ymddeoliad pan geir ymddeoliadau cynnar. Cronnir unrhyw ddyledion a amcangyfrifir i godi o ganlyniad unrhyw ddyfarniad i unrhyw aelod o staff ym mlwyddyn y penderfyniad i wneud y dyfarniad. Cânt eu cyfrifyddu am ddefnyddio'r un polisiâu fel sy'n gymwysedig i'r Cynllun Pensiynau Llywodraeth Leol ac yn unol â phroses ymddeoliad cynnar y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

8. Digwyddiadau ar ôl y Cyfnod Adrodd

Digwyddiadau ar ôl dyddiad y Fantolen yw'r digwyddiadau hynny, sy'n ffafriol ac anffafriol, sy'n digwydd rhwng diwedd y cyfnod adrodd a'r dyddiad pan awdurdodir y Datganiad Cyfrifon i'w gyhoeddi. Gellir nodi dau fath o ddigwyddiad:

- y rhai hynny sy'n rhoi tystiolaeth o amodau a fodolodd ar ddiwedd y cyfnod adrodd, sydd angen i'r Datganiad o Gyfrifon gael ei addasu i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath.
- y rhai hynny sy'n dangos amodau a gododd ar ôl y cyfnod adrodd, sydd ddim angen addasu'r Datganiad o Gyfrifon i adlewyrchu digwyddiadau o'r fath, ond lle mae categori o ddigwyddiadau yn cael effaith sylweddol, gwneir dadleniad yn y nodiadau o natur y digwyddiadau ac amcan o'u heffaith ariannol.

Ni adlewyrchir pethau sy'n digwydd ar ôl dyddiad awdurdodi eu cyhoeddi yn y Datganiad o Gyfrifon.

9. Offerynnau Ariannol

Dyledion Ariannol

Cydnabyddir Dyledion Ariannol ar y Fantolen pan mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn dod yn barti i ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac sy'n cael eu mesur yn gychwynnol ar werth teg ac o ganlyniad yn cael eu cario ar eu cost gohiriedig. Mae costau blynyddol i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr am log taladwy yn seiliedig ar swm cario ymlaen y ddyled, wedi lluosu gan gyfradd log go iawn am yr offeryn. Y gyfradd log go iawn yw'r gyfradd sy'n union yn gostwng y taliadau arian parod amcanol yn y dyfodol dros oes yr offeryn i'r swm y cydnabuwyd yn wreiddiol.

Y swm a gyflwynir yn y fantolen o ran benthycia tymor hir a byr yw'r prif swm gweddilliol sy'n ad-daladwy (ynghyd â llog cronodig). Llog a godir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yw'r swm sy'n daladwy yn y flwyddyn yn ôl y cytundeb benthyciad.

Credydur a debydir enillion a cholledion adbryniad neu setliad cynnar benthycia i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yn y flwyddyn adbrynu/setliad. Fodd bynnag, lle mae adbrynu wedi digwydd fel rhan o ailstrwythuro'r portffolio benthyciad sy'n cynnwys diwygio neu gyfnewid offerynnau presennol, mae'r premiwm neu'r gostyngiad yn cael ei ddiwynnu neu ei hychwanegu yn y drefn honno i gost ohiriedig y benthyciad newydd neu ddiwygiol. Mae'r dibrisiant i'r Datganiad Incwm a Gwariant yn cael ei wasgaru dros oes y benthyciad gan addasiad i'r gyfradd log go iawn.

Pan mae premiymau neu ostyngiadau wedi'u codi i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr, mae rheoliadau'n caniatáu'r effaith ar Falans y Gronfa Gyffredinol i gael ei ledaenu yn y dyfodol. Polisi'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw lledaenu'r elw neu'r golled dros y tymor a oedd yn weddill ar y benthyciad yr oedd y premiwm yn daladwy neu gellid derbyn gostyngiad pan gafodd ei ad-dalu. Rheolir y cysoni symiau a godir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr i'r gost net sy'n ofynnol i gwrdd â Balans y Gronfa Gyffredinol gan y trosglwyddiad i neu o'r Cyfrif Addasu Offerynnau Ariannol yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Asedau Ariannol

Dosberthir asedau ariannol i ddau fath:

- benthyciadau a derbyniadau sy'n asedau sydd ag ad-daliadau sefydlog neu bendant ond nas dyfynnir mewn marchnad weithredol
- asedau ar gael i'w gwerthu sy'n asedau sydd â phris marchnad dyfynedig a/neu sydd ddim â thaliadau sefydlog neu bendant

Benthyciadau a Derbyniadau

Cydnabyddir benthyciadau a derbyniadau ar y Fantolen pan mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn dod yn barti i ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac sy'n cael eu mesur yn gychwynnol ar werth teg. O ganlyniad, cânt eu mesur ar eu cost ohiriedig. Mae credydau blynyddol i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr am log derbyniadwy yn seiliedig ar swm cario ymlaen yr ased, wedi lluosu gan gyfradd log go iawn am yr offeryn. Am y mwyafrif o'r benthyciadau mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi'i wneud, mae hyn yn golygu mai'r swm a gyflwynir yn y Fantolen yw'r prif swm sy'n weddill sy'n dderbyniol (ynghyd â llog cronedig) a llog a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yw'r swm derbyniadwy am y flwyddyn yn y cytundeb benthyciad.

Pan nodir asedau fel rhai diffygiol oherwydd y tebygolrwydd yn codi o ddigwyddiad blaenorol na wneir taliadau sy'n ddyledus o dan gytundeb, dibrisir yr ased a chodir cost i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant holl gynhwysfawr. Mesurir y golled diffyg fel y gwahaniaeth rhwng y swm cario ymlaen a gwerth presennol y llifoedd arian parod diwygiedig y dyfodol a ostyngir ar gyfradd log go iawn wreiddiol yr ased.

Credydir a debydir unrhyw enillion a cholledion wrth ddatgydnabod ased i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr.

Asedau sydd ar gael i'w gwerthu

Cydnabyddir asedau ar gael i'w gwerthu ar y Fantolen pan mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn dod yn barti i ddarpariaethau cytundebol offeryn ariannol ac sy'n cael eu mesur yn gychwynnol a'u cario ymlaen ar werth teg. Pan mae'r ased â thaliadau sefydlog neu bendant, mae credydau blynyddol i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr am log derbyniadwy yn seiliedig ar gost ohiriedig yr ased wedi'i lluosu â'r gyfradd log go iawn am yr offeryn. Pan nad oes taliadau sefydlog neu bendant, credydir incwm (e.e. rhandaliadau) i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr pan dderbynnir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Cynhelir asedau yn y Fantolen ar werth teg. Mae gwerthoedd yn seiliedig ar y technegau canlynol:

- offerynnau gyda dyfynbrisiau marchnad – y pris marchnad
- offerynnau eraill gyda thaliadau sefydlog neu bendant – dadansoddiad llif arian gostyngol
- cyfrannau ecwiti gyda dim dyfynbrisiau marchnad – cymeradwyaeth annibynnol o brisiadau cwmni.

Dosberthir y mewnbynnau i'r technegau mesur yn unol â'r tri lefel canlynol:

- Mewnbynnau Lefel 1 – dyfynbrisiau (heb addasu) mewn marchnadoedd gweithredoedd am asedau unfath y gall y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gael mynediad ar y dyddiad mesur.
- Mewnbynnau Lefel 2 – mewnbynnau oni bai am ddyfynbrisiau a geir o fewn Lefel 1 sy'n weladwy ar gyfer yr ased, un ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol.
- Mewnbynnau Lefel 3 – mewnbynnau anweladwy am yr ased.

Cloriannir newidiadau mewn gwerth teg gan fynediad yn y Gronfa Ar Gael i'w Gwerthu wrth Gefn a chydabyddir yr elw/colled yn y Gweddill neu'r Diffyg ar Adbriso Asedau Ariannol Ar Gael i'w Gwerthu. Yr eithriad yw lle mae colledion diffyg wedi'u hachosi. Debydir y rhain i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr, ynghyd ag unrhyw elw neu golled net am yr ased a gronnwyd yn y Gronfa Ar Gael i'w Gwerthu wrth Gefn.

Pan nodir asedau fel rhai diffygiol oherwydd y tebygolrwydd yn codi o ddigwyddiad blaenorol na wneir taliadau sy'n ddyledus o dan gytundeb (taliadau sefydlog neu bendant) neu mae'r gwerth teg yn syrthio o dan gost, dibrisir yr ased a chodir cost i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr. Os oes gan yr ased daliadau sefydlog neu bendant, mesurir y golled diffyg fel y gwahaniaeth rhwng y swm cario ymlaen a gwerth presennol y llifoedd arian parod diwygiedig y dyfodol a ostyngir ar gyfradd log go iawn wreiddiol yr ased. Fel arall, mesurir y golled diffyg fel unrhyw ddiffyg o werth teg o'i gymharu â chost caffael yr offeryn (net unrhyw brif ad-daliad a dilead). Mae asedau ariannol a gadwyd ar gost ohiriedig yn cael eu dangos gyda net o lwfans colled (lle mae'n sylweddol) sy'n adlewyrchu'r tebygolrwydd ystadegol y bydd y benthyciwr neu'r dyledwr yn methu bodloni eu hymrwymiaidau cytundebol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Credydur a debydir unrhyw enillion a cholledion sy'n codi wrth ddatgydnabod yr ased i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr, ynghyd ag unrhyw enillion neu golledion cronedig a gydnabuwyd yn flaenorol yn y Gronfa Ar Gael ac Ar Werth wrth Gefn. Os na ellir mesur y gwerth teg yn ddibynadwy, caiff yr offeryn ei gario ymlaen ar gost (namyn unrhyw golledion diffyg).

10. Grantiau a Chyfraniadau Llywodraeth

P'un ai'n daladwy ar gyfrif, mewn rhandaliadau neu mewn ôl-ddyledion, mae cyfraniadau a rhoddion grant llywodraeth a thrydydd parti yn cael eu cydnabod fel dyledion gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd pan mae sicrwydd rhesymol y gwnaiff:

- y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gydymffurfio gyda'r amodau sydd ynghlwm i'r taliadau, ac
- y derbynnir y grantiau neu gyfraniadau.

Nid yw symiau a gydnabyddir fel dyledion i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi'u credydu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr hyd nes y bodlonir amodau sydd ynghlwm i'r grant neu gyfraniad. Mae amodau yn manylu fod angen i fuddion economaidd yn y dyfodol neu bosiblirwydd gwasanaeth a ymgorfforir yn yr ased a gafwyd gan ddefnyddio'r grant neu gyfraniad gael eu defnyddio gan y derbynnwyd fel y manylir. Fel arall, rhaid i fuddion economaidd y dyfodol neu bosiblirwydd gwasanaeth gael eu dychwelyd at y trosglwyddwr.

Mae arian a fenthycwyd fel grantiau a chyfraniadau nad yw amodau wedi'u bodloni yn cael eu cario yn Fantolen fel credydwr. Pan fodlonir amodau, credydur y grant neu'r cyfraniad i'r gwasanaeth perthnasol (grantiau a chyfraniadau refeniw priodol) neu Drethiant ac Incwm Grant Amhenodol (grantiau refeniw heb ei glustnodi a holl grantiau cyfalaf) yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr.

Pan gredydur grantiau cyfalaf i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr, cânt eu gwrthdroi allan o Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn. Os yw grant eto i'w ddefnyddio i ariannu gwariant cyfalaf, fe'i trosglwyddir i Gronfa Grantiau Cyfalaf heb eu Cymhwyso wrth Gefn. Bydd yn cael ei anfon at y Cyfrif Addasu Cyfalaf lle mae wedi'i gymhwyso. Trosglwyddir symiau yn y Gronfa Grantiau Cyfalaf heb eu Cymhwyso i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf unwaith maent wedi'u cymhwyso i ariannu gwariant cyfalaf.

11. Llog mewn endidau eraill

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fuddiannau sylweddol mewn endidau eraill sydd â natur is-gwmni, cyswllt ac endidau a reolir ar y cyd. Mae angen paratoi cyfrifon grŵp oherwydd hyn. Mae llogau cyfrifon endid unigol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd mewn endidau eraill yn cael eu cofnodi yn unol ag arfer cyfrifyddu iawn.

O ran cyfrifon grŵp Heddlu Gogledd Cymru a Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd, ystyrir Prif Gwnstabl Gogledd Cymru yn is-gwmni sy'n eiddo 100% i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

12. Rhestr eiddo a Chytundebau tymor hir

Ceir rhestr eiddo yn y Fantolen ar y gost isaf a'r gwerth net dichonadwy. Neilltuir cost rhestr eiddo gan ddefnyddio'r fformiwla costio cyntaf i mewn – cyntaf allan (FIFO). Cyfrifir cytundebau tymor hir ar y sail o godi'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth Gwasanaethau gyda'r gwerth gwaith neu wasanaethau a dderbynnir o dan y cytundeb yn ystod y flwyddyn ariannol.

13. Gweithrediadau ac Asedau a Reolir ar y Cyd

Mae gweithrediadau a reolir ar y cyd yn weithgarwch a ymglymerir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar y cyd â mentrwyr eraill sy'n cynnwys defnyddio asedau ac adnoddau'r mentrwyr yn hytrach na sefydlu endid ar wahân. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cydnabod ar y Fantolen yr asedau mae'r Comisiynydd yn eu rheoli, yn cynnwys ei gyfran o unrhyw asedau a gedwir ar y cyd a'r dyledion mae'r Comisiynydd yn eu cael gan gynnwys ei gyfran o unrhyw ddyledion sydd ganddo ar y cyd. Mae'n debydu ac yn credydu'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr gyda'r gwariant ac unrhyw gyfran o wariant a gafwyd ar y cyd a'r gyfran o incwm a enillir o weithgarwch y gweithrediad.

Mae asedau a reolir ar y cyd yn eiddo, peiriannau neu offer a reolir ar y cyd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a mentrwyr eraill, gyda'r asedau'n cael eu defnyddio i gael buddion am y mentrwyr. Nid yw'r fenter ar y cyd yn cynnwys sefydlu endid ar wahân. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyfrif am ond ei gyfran ef o'r asedau a reolir ar y cyd, y dyledion a'r treuliau mae'n ei gael ar ei ran ef ei hun neu ar y cyd ag eraill o ran ei ddiddordeb yn y fenter ar y cyd a'r incwm a enillir o'r fenter. Gellir gweld manylion unrhyw weithrediadau a reolir ar y cyd yn Nodyn 39 i'r Cyfrifon.

14. Prydlesi

Mae prydlesi cyllid yn trosglwyddo'n sylweddol yr holl risgiau a'r dyfarniadau sy'n gysylltiedig â pherchnogaeth yr eiddo, peiriannau neu offer o'r prydleswr i'r daliwr prydles. Dosberthir holl brydlesi eraill fel prydlesi gweithredol.

Pan mae prydles yn gofalu am dir ac adeiladau, ystyrir yr elfennau tir ac adeiladau fel rhai ar wahân wrth ddsbarthu.

Mae trefniadau nad oes gan statws cyfreithiol prydles ond yn cyfleu'r hawl i ddefnyddio ased yn gyfnewid am daliad wedi'u cyfrif o dan y polisi hwn lle mae cwblhau'r trefniant yn dibynnu ar ddefnyddio asedau penodol.

Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel Daliwr Prydles

Prydlesi Cyllid

Cydnabyddir eiddo, peiriannau ac offer a gedwir o dan brydlesi cyllid ar y Fantolen ar ddechrau'r brydles ar ei werth teg sydd wedi'i fesur ar ddechrau'r brydles (neu werth presennol y taliadau prydles sylfaenol, os yn is). Cyfatebir yr ased a gydnabyddir gan y ddyled am y rhwymedigaeth i dalu'r prydleswr. Ychwanegir costau uniongyrchol cychwynnol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd i swm cario ymlaen yr ased. Mae premiymau a delir wrth ddod i'r brydles yn cael eu cymhwyso i ddibrisio dyled y brydles. Codir rhenti wrth gefn fel treuliau yn y cyfnodau y ceir hwy.

Rhennir taliadau prydles rhwng:

- cost am gaffael y llog yn yr eiddo, peiriannau neu offer a gymhwysir i ddibrisio dyled y brydles, a
- cost gyllid (a ddebydir i'r llinell Incwm a Gwariant Ariannu a Buddsoddi yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr).

Mae eiddo, peiriannau ac offer a gydnabyddir o dan brydlesi cyllid yn cael eu cyfrif gan ddefnyddio'r polisïau a gymhwysir yn gyffredinol i asedau o'r fath, yn amodol ar ddibrisiant sy'n cael eu codi dros gyfnod y brydles os yw hyn yn fyrrach nag oes ddefnyddiol amcanol yr ased (lle nad yw perchnogaeth yr ased yn trosglwyddo i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar ddiwedd cyfnod y brydles).

Nid yw'n ofynnol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd godi'r dreth gyngor i ofalu am ddibrisio neu adbriso a cholledion diffyg sy'n codi o asedau sy'n cael eu prydlesu. Yn hytrach, gwneir cyfraniad blynyddol darbodus o gronfeydd refeniw tuag at y buddsoddiad cyfalaf tybiedig yn unol â gofynion statudol. Mae dibrisio ac adbriso a cholledion diffyg felly'n cael eu disodli gan gyfraniad refeniw ym Malans y Gronfa Gyffredinol, drwy addasu trafodiad gyda'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn am y gwahaniaeth rhwng y ddau.

Prydlesi Gweithredol

Codir rhenti a delir o dan brydlesi gweithredol i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr fel traul am ddefnyddio eiddo, peiriannau ac offer a brydleswyd. Mae costau ar sail llinell union dros oes y brydles hyd yn oed os nad yw hyn yn cyfateb i'r patrwm o daliadau (e.e. mae cyfnod rhydd o rent ar ddechrau'r brydles).

Y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel Prydleswr

Mae prydleswr yn prydlesu eiddo, peiriannau neu offer o dan drefniant prydles i bobl eraill.

Prydlesi Cyllid

Os yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn caniatáu prydles gyllid ynghylch eiddo neu beiriant neu offer, dibrisir yr ased perthnasol o'r fantolen fel gwarediad. Ar ddechrau'r brydles mae swm cario ymlaen yr ased yn y fantolen, (boed yn eiddo, peiriannau neu offer neu asedau a gadwyd i'w gwerthu) yn cael eu dibrisio i'r llinell wariant gweithredu arall yn y datganiad incwm a gwariant hollgynhwysfawr fel rhan o'r elw neu'r golled ar waredu. Mae elw sy'n cynrychioli buddsoddiad net y Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn y brydles, yn cael ei chredydu i'r un llinell yn y datganiad incwm a gwariant hollgynhwysfawr hefyd fel rhan o'r elw neu'r golled ar waredu (h.y. wedi'i ddebydu yn erbyn gwerth cario ymlaen yr ased ar adeg y gwarediad), a gyfatebir gan ased prydles (dyledwr tymor hir) ar y fantolen.

Rhennir derbyniadau rhenti prydles rhwng:

- cost am gaffael y llog yn yr eiddo – wedi cymhwyso i nodi dyledwr y brydles (ynghyd ag unrhyw breimymau a dderbynnir), ac
- incwm cyllid (a gredydir i'r llinell incwm a gwariant ariannu a buddsoddi yn y datganiad incwm a gwariant hollgynhwysfawr).

Nid yw'r elw a gredydir i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr ar warediad i'w ganiatáu gan statud i gynyddu Balans y Gronfa Gyffredinol ac mae gofyn ei drin fel derbynneb gyfalaf. Pan mae premiwm wedi'i dderbyn, anfonir hyn allan o falans y gronfa gyffredinol i'r gronfa derbynebau cyfalaf wrth gefn yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn. Pan setlir y swm dyledus o ran ased y brydles gan dalu rhenti mewn blynyddoedd ariannol yn y dyfodol, anfonir hyn allan o falans y gronfa gyffredinol i'r gronfa derbynebau cyfalaf gohiriedig wrth gefn yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Pan dderbynnir rhenti'r dyfodol, defnyddir yr elfen am y dderbynneb gyfalaf am waredu'r ased i nodi dyledwr y brydles. Ar y pwynt hwn trosglwyddir y derbynebau cyfalaf gohiriedig i'r gronfa derbynebau cyfalaf wrth gefn. Nid yw gwerth dibrisiad gwarediadau yn gost yn erbyn y dreth gyngor, gan fod cost asedau anghyfredol wedi'u darparu'n llawn ar gyfer trefniadau ar wahân o dan gyllido cyfalaf. Priodolir symiau felly i'r cyfrif addasu cyfalaf o falans y gronfa gyffredinol drwy'r Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Prydlesi Gweithredol

Os yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn caniatáu prydles weithredol dros eiddo neu beiriant neu offer, cedwir yr ased yn y fantolen. Credydir incwm rhentu i'r llinell gwariant gweithredu arall yn y datganiad incwm a gwariant hollgynhwysfawr. Gwneir credydau ar sail llinell union dros oes y brydles hyd yn oed os nad yw hyn yn cyfateb i'r patrwm o daliadau (e.e. telir premiwm ar ddechrau'r brydles). Ychwanegir costau uniongyrchol cychwynnol wrth drafod neu drefnu'r brydles i swm cario ymlaen yr ased berthnasol a'i chodi fel cost dros gyfnod y brydles ar yr un sail ag incwm rhentu.

15. Gorbenion a Gwasanaethau Cymorth

Codir costau gorbenion a gwasanaethau cymorth i segmentau gwasanaeth yn unol â threfniadau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd am atebolrwydd a chyflawniad ariannol

16. Eiddo, Peiriannau ac Offer

Mae asedau sy'n gorfforol ac a gedwir i'w defnyddio wrth gynhyrchu neu gyflenwi nwyddau neu wasanaethau, i'w rhentu i bobl eraill, neu at ddibenion gweinyddol ac mae disgwyl iddynt gael eu defnyddio yn ystod mwy nag un flwyddyn ariannol yn cael eu dosbarthu fel Eiddo, Peiriannau ac Offer.

Cydnabyddiaeth

Mae gwariant ar gaffael, creu neu wella Eiddo, Peiriannau ac Offer yn cael eu cyfalafu ar sail croniadau, ar yr amod ei fod yn debyg fod buddion economaidd y dyfodol neu bosibilrwydd gwasanaeth sy'n gysylltiedig y bydd yr eitem yn llifo at y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Gall cost yr eitem gael ei mesur yn ddibynadwy. Codir gwariant sy'n cynnal ond nid yw'n ychwanegu at bosibilrwydd ased i gyflawni buddion economaidd yn y dyfodol neu bosibilrwydd gwasanaeth (h.y. atgyweiriadau a chynnal a chadw) fel cost pan dynnir.

Mesur

Mesurir asedau ar gost i ddechrau, sy'n cynnwys:

- y pris prynu
- unrhyw gostau sydd i'w briodoli â dod â'r ased i'r lleoliad a'r amod sy'n angenrheidiol iddo allu gweithredu yn y modd a fwriadwyd gan reolwyr
- os yw'n berthnasol, amcangyfrif cychwynnol costau datgymalu a symud yr eitem ac yna adfer y safle lle roedd.

Nid yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyfalafu costau benthyca a dynnir pan mae asedau'n cael eu hadeiladu.

Ystyrir cost arall heblaw drwy bryniad i fod ei werth teg, oni bai nad oes gan y caffael sylwedd masnachol (h.y. ni wnaiff arwain at amrywiad yn y llifoedd arian parod i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd). Yn yr achos olaf, lle ceir ased drwy gyfnewidiad, cost y caffael yw swm yr ased a garir ymlaen a ildir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Mesurir asedau a roddir ar werth teg i ddechrau. Mae'r gwahaniaeth rhwng gwerth teg ac unrhyw ystyriaeth a delir wedi'i gredydu i'r llinell Incwm Trethiant a Grant Amhenodol y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr, (oni bai fod y rhodd wedi'i wneud yn amodol); hyd nes y bodlonir amodau, cedwir yr elw yn y Cyfrif Asedau Rhoddedig. Pan gredydir elw i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr, cânt eu gwrthdroi allan o Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd wrth Gefn.

Carir asedau yna yn y Fantolen gan ddefnyddio'r sail mesur canlynol:

- Seilwaith, asedau cymunedol ac asedau'n cael eu hadeiladu - cost hanesyddol dibrisiol

- Preswylfeydd a holl asedau eraill - gwerth teg wedi'i benderfynu fel y swm a fyddai'n cael ei dalu am yr ased yn ei ddefnydd presennol (h.y. gwerth defnydd presennol neu EUV).

Os nad oes tystiolaeth marchnad o werth presennol oherwydd natur arbenigol yr ased, defnyddir cost amnewid dibrisiedig yn lle gwerth teg.

Os yw asedau sydd ddim yn eiddo ag oesau defnyddiol byr neu werthoedd isel (neu'r ddau), defnyddir sail cost hanesyddol dibrisiedig yn lle gwerth presennol.

Mae asedau a geir yn y Fantolen ar werth presennol yn cael eu hadbriso'n ddigonol ac yn rheolaidd i sicrhau nad yw eu swm cario ymlaen yn sylweddol wahanol i'w gwerth teg ar ddiwedd y flwyddyn, o leiaf bob pum mlynedd. Cyfatebir cynnydd yn y prisiau gan gredydau i'r Gronfa Adbriso wrth Gefn i gydnabod elw heb ei wireddu. Yn eithriadol, gall elw gael ei greddu i'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr lle maent yn codi o wrthdroi colled a godwyd yn flaenorol.

Pryd nodir gostyngiadau mewn gwerth, cânt eu cyfrif fel a ganlyn:

- lle mae balans o elw adbriso am yr ased yn y Gronfa Adbriso wrth Gefn, nodir swm cario ymlaen yr ased yn erbyn y balans (hyd at swm yr elw cronedig)
- lle nad oes balans yn y gronfa adbriso wrth gefn neu falans annigonol, nodir swm cario ymlaen yr ased yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr.

Mae'r Gronfa Adbriso wrth Gefn yn cynnwys elw adbriso a gydnabyddir ers 1 Ebrill 2007 yn unig, sef dyddiad ei weithrediad ffurfiol. Mae enillion sy'n codi cyn y dyddiad hwn yn cael eu cydgrynhai i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Diffyg

Asesir asedau ar bob diwedd blwyddyn ynghylch a oes unrhyw arwydd fod ased yn ddiffygiol. Cydnabyddir colled diffyg am y diffyg pan mae arwyddion yn bodoli ac yr amcangyfrifir unrhyw wahaniaethau posibl i fod yn sylweddol, pan amcangyfrifir swm adferadwy'r ased a, phan mae hyn yn llai nai swm cario ymlaen yr ased.

Pan nodir colledion diffyg, fe'u cyfrifir fel a ganlyn:

- lle mae balans o elw adbriso am yr ased yn y Gronfa Adbriso wrth Gefn, nodir swm cario ymlaen yr ased yn erbyn y balans (hyd at swm yr elw cronedig)
- lle nad oes balans yn y Gronfa Adbriso wrth gefn neu falans annigonol, nodir swm cario ymlaen yr ased yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr.

Os yw colled diffyg yn cael ei gwrthdroi wedi hynny, credydir y gwrthdro yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr, hyd at swm y golled wreiddiol, wedi'i haddasu ar gyfer dibrisiant a fyddai wedi'i godi pe na bai'r golled wedi'i chydabod.

Dibrisiant

Darperir dibrisiant ar holl asedau Eiddo, Peiriannau ac Offer gan ddyraniad systematig eu symiau dibrisiol dros eu bywydau defnyddiol. Gwneir eithriad ar gyfer asedau heb unrhyw fywyd defnyddiol y gellir ei neilltuo (h.y. tir rhydd-ddaliadol) ac asedau nad ydynt ar gael i'w defnyddio eto (asedau sy'n cael eu hadeiladu).

Os oes gan ased gydrannau sylweddol gyda gwerth sylweddol, dibrisir y cydrannau ar wahân. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi cymhwyso'r cyfyngiadau dibwys iawn canlynol a chydabyddir cydrannau ar wahân dim ond pan:

- (i) Mae gweddill oes y gydran rhwng 0 a 10 mlynedd a gwerth y gydran dros £500k

- (ii) Mae gweddill oes y gydran rhwng 10 a 15 mlynedd a gwerth y gydran dros £750k
- (iii) Mae gweddill oes y gydran rhwng 15 ac 20 mlynedd a gwerth y gydran dros £1000k
- (iii) Mae gweddill oes y gydran rhwng 20 a 30 mlynedd a gwerth y gydran dros £1250k
- (v) Mae gweddill oes y gydran rhwng 30 a 40 mlynedd a gwerth y gydran dros £1500k
- (vi) Mae gweddill oes y gydran rhwng 40 a 50 mlynedd a gwerth y gydran dros £2000k
- (vii) Mae gweddill oes y gydran rhwng 50 a 60 mlynedd a gwerth y gydran dros £4000k

Math o Ased:	Polisi Dibrisiad:
Adeiladau	Wedi dibrisio dros yr oes disgwylidig fel y dywedodd y prisiwr ar drefn llinell syth a'u hailbriso o leiaf pob 5 mlynedd
Offer Cyfrifiadurol	Llinell syth dros 3 i 5 mlynedd yn dechrau yn y flwyddyn ar ôl eu prynu.
Offer Cyffredinol, Dodrefn a Ffitiadau ac Offer Radio	Llinell syth dros 7 i 10 mlynedd yn dechrau yn y flwyddyn ar ôl eu prynu.
Cerbydau	Llinell syth dros 3-8 mlynedd yn dechrau yn y flwyddyn ar ôl eu prynu.
Tir	Nid oes dibrisiant ar dir heb ei ddatblygu.

Mae enillion ailbriso hefyd yn dibrisio. Mae swm sy'n hafal i'r gwahaniaeth rhwng dibrisiant werth cyfredol a godir ar asedau a'r dibrisiant a fyddai wedi cael ei godi ar sail eu cost hanesyddol yn cael ei drosglwyddo bob blwyddyn o'r Gronfa Adbriso wrth Gefn i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf.

Gwaredu ac Asedau Anghyfredol sy'n cael eu dal i'w Gwerthu

Pan fydd yn dod yn debygol y bydd swm cario ased yn cael ei adennill yn bennaf drwy drafodiad gwerthiant yn hytrach na thrwy ei ddefnyddio'n barhaus, caiff ei ailddosbarthu fel Ased wedi'u dal i'w Gwerthu. Mae'r ased yn cael ei adbriso yn union cyn iddo gael ei ailddosbarthu ac yna yn cael ei gario ar y gwerth isaf rhwng y swm hwn a'r gwerth teg llai'r costau i'w werthu. Pan fydd gostyngiad dilynol yn y gwerth teg llai'r costau i'w werthu, mae'r golled yn cael ei gynnwys yn y llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr. Mae enillion gwerth teg yn cael eu cydnabod yn unig hyd at swm unrhyw golledion blaenorol a gydnabyddir yn y Gweddill neu Ddiffyg ar Ddarparu Gwasanaethau. Nid yw dibrisiant yn cael ei godi ar Asedau sy'n cael eu Dal i'w Gwerthu.

Os nad yw asedau yn diwallu'r meini prawf bellach i gael eu dosbarthu'n Asedau wedi'u dal i'w Gwerthu, byddant yn cael eu hailddosbarthu'n asedau anghyfredol. Byddant yn cael eu prisio ar begwn isaf eu swm cario cyn iddynt gael eu dosbarthu fel asedau i'w gwerthu (wedi'i addasu ar gyfer dibrisiad, amorteiddiad neu ailbrisiadau a fyddent wedi'u cydnabod pe na baent wedi'u dosbarthu fel Wedi'u dal i'w Gwerthu). Cânt eu prisio hefyd ar eu swm adferadwy ar ddyddiad y penderfyniad i beidio â gwerthu.

Fe ddatgelir manylion unrhyw eiddo sydd wedi'u clustnodi fel Asedau sy'n cael eu Dal i'w Gwerthu yn y Fantolen a'r nodiadau perthnasol.

Nid yw asedau sydd i gael eu gadael neu eu sgrapio yn cael eu dosbarthu fel Asedau sy'n cael eu Dal i'w Gwerthu.

Pan fydd ased yn cael ei waredu neu ei ddigomisiynu, mae swm cario'r ased yn y Fantolen (boed yn Eiddo, Cyfarpar, Offer neu'n Asedau sy'n cael eu Dal i'w Gwerthu) yn cael ei ddileu ar y llinell Gwariant Gweithredol Arall yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr fel rhan o'r enillion neu'r colledion ar waredu. Credydir derbyniadau o warediadau (os oes rhai) i'r un llinell yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr hefyd fel rhan o'r enillion

neu'r colledion ar waredu (h.y. net yn erbyn gwerth cario'r ased adeg y gwarediad). Mae unrhyw enillion ailbriso cronedig ar gyfer yr ased sydd yn y Gronfa Ailbriso yn cael ei drosglwyddo i'r Cyfrif Addasiad Cyfalaf.

Mae symiau a dderbyniwyd ar gyfer gwarediadau sy'n fwy na £10,000 yn cael eu categoreiddio fel derbyniadau cyfalaf. Mae'r balans o'r derbyniadau yn cael ei gredydu i'r Gronfa Derbyniadau Cyfalaf ac wedyn gellir ond ei ddefnyddio ar gyfer buddsoddiad cyfalaf newydd (neu ei neilltuo er mwyn lleihau angen sylfaenol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd i fenthyca - y gofyniad cyllido cyfalaf). Mae derbyniadau yn cael eu neilltuo i'r Gronfa wrth Gefn o Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad o'r Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn.

Nid yw gwerth dileu gwaredion yn cael eu rhoi yn erbyn y dreth cyngor, gan fod cost asedau sefydlog yn cael ei ddarparu yn llawn ar ei gyfer o dan drefniadau ar wahân ar gyfer ariannu cyfalaf. Caiff y symiau eu neilltuo i'r Cyfrif Addasiadau Cyfalaf o Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad o'r Symudiadau yn y Cronfeydd wrth Gefn.

17. Menter Cyllid Preifat (PFI)

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi cytuno ar un cytundeb Menter Cyllid Preifat (PFI) tymor hir lle mae'r contractwr yn gyfrifol am gynllunio, adeiladu, cyllido a chynnal y Ddalfa, y Cyfleuster Digwyddiadau Sylweddol, y Cyfleuster Cefnogaeth Wyddonol a'r swyddfeydd yn Llanelwy. Gan mai'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw rheolwr tybiedig y gwasanaethau sy'n cael eu darparu o dan y cynllun Menter Cyllid Preifat mae'n rhaid i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gynnwys yr asedau sefydlog a ddefnyddir o dan y contractau ar y Fantolen.

Mae'r gydnabyddiaeth wreiddiol am yr asedau sefydlog hyn wedi ei fantoli gan ddyled gyfatebol am y symiau sy'n ddyledus i weithredwr y cynllun.

18. Darpariaethau, Dyledion wrth Gefn ac Asedau wrth Gefn

Gwneir darpariaethau pan fydd digwyddiad wedi bod sy'n rhoi gofyniad cyfreithiol neu adeiladol ar y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Mae hyn yn ei gwneud yn ofynnol yn ôl pob tebyg i setlo drwy drosglwyddo buddion economaidd neu botensial y gwasanaeth, ac mae modd gwneud amcangyfrif dibynadwy o swm y ddyled.

Mae darpariaethau yn cael eu codi fel traul yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yn y flwyddyn y mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn dod yn ymwybodol o'r ddyled. Maent yn cael eu mesur ar yr amcangyfrif gorau ar ddyddiad y fantolen ar y gwariant sydd ei angen i setlo'r ddyled, gan gymryd i ystyriaeth y risgiau perthnasol a'r ansicrwydd.

Pan fydd taliadau'n cael eu gwneud yn y pen draw, maent yn cael eu rhoi yn erbyn y ddarpariaeth yn y Fantolen. Bydd y setliadau sydd wedi cael eu hamcangyfrif yn cael eu hadolygu ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol a ble mae'r ddarpariaeth yn cael ei wrthdroi a'i gredydu yn ôl i'r gwasanaeth perthnasol.

Pan ddisgwylir y bydd rhan neu'r taliad cyfan sy'n ofynnol i setlo darpariaeth yn cael ei adennill oddi wrth barti arall (e.e. o hawliad yswiriant), cydnabyddir hwn fel incwm ar gyfer y gwasanaeth perthnasol. Mae hyn dim ond os yw hi bron yn sicr y bydd ad-daliad yn cael ei dderbyn pe bai'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn setlo'r ddyled.

Mae'r yswiriant yn cwmpasu dyled yswiriant ar gyfer y risgiau hynny na yswirir yn allanol ac mae'r yswiriant hefyd yn cynnwys unrhyw dâl dros ben ar bolisiâu yswiriant allanol. Mae'r ddarpariaeth yn cynnwys risgiau cyhoeddus a chyflogwr. Mae yna hefyd rwymedigaethau digwyddiadol i'w talu o'r ddarpariaeth hon.

Mae'r ddarpariaeth ar gyfer dyledion amheus, a elwir bellach yn lwfansau colled, wedi'i chynnwys o fewn Dyledwyr mewn Asedau Cyfredol.

Ymrwymiad i Leihau Carbon (CRC), Cynllun Effeithlonrwydd Ynni – mae hwn yn gynllun gorfodol ar gyfer sefydliadau mawr yn y sector cyhoeddus a phreifat ac mae wedi ei gynllunio i wella effeithiolrwydd ynni ac i leihau allyriadau. Mae'n ofynnol ar y sefydliadau sy'n gymwys i brynu ac ildio lwfansau carbon ar sail eu gollyngiadau a dylent

gynnwys unrhyw ddyledion yn eu cyfrifon. Ar hyn o bryd nid oes rhaid i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd gymryd rhan yn y cynllun oherwydd bod ei allyriadau presennol yn is na'r trothwy cymhwyster.

Dyledion wrth Gefn

Mae dyled wrth gefn yn codi pan fydd rhywbeth wedi digwydd sydd o bosibl yn rhoi gofyniad ar y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ond ni ellir cadarnhau ei fodolaeth oni bai i bethau eraill ddigwydd neu beidio digwydd yn y dyfodol a hynny efallai allan o reolaeth y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Gallant godi mewn amgylchiadau lle y byddai darpariaeth fel arall yn cael ei wneud ond naill ai nid yw'n debygol y bydd all-lif o adnoddau neu ni ellir mesur natur y rhwymedigaeth yn ddibynadwy.

Nid yw dyledion wrth gefn yn cael eu cydnabod yn y Fantolen, ond maent yn cael eu cynnwys mewn nodyn i'r cyfrifon.

Asedau wrth Gefn

Mae ased wrth gefn yn codi pan fydd rhywbeth wedi digwydd sydd o bosibl yn rhoi gofyniad ar y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ond ni ellir cadarnhau ei fodolaeth oni bai i bethau eraill ddigwydd neu beidio digwydd yn y dyfodol a hynny efallai allan o reolaeth y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Nid yw asedau wrth gefn yn cael eu cydnabod yn y Fantolen, ond maent yn cael eu cynnwys mewn nodyn i'r cyfrifon lle mae'n debygol y bydd mewnlif o fuddion economaidd neu bosibilrwydd o wasanaeth.

19. Cronfeydd wrth gefn

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn neilltuo symiau penodol o gronfeydd wrth gefn at ddibenion polisi yn y dyfodol neu ar gyfer argyfyngau. Mae cronfeydd wrth gefn yn cael eu creu trwy briodoli symiau allan o Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad o'r Symudiadau yn y Cronfeydd. Pan fydd gwariant sydd angen ei dynnu o'r gronfa wrth gefn, bydd yn cael ei dalu yn y flwyddyn honno i'r Gweddill neu'r Diffyg ar y Ddarpariaeth o Wasanaethau yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr. Mae'r gronfa wrth gefn wedyn yn cael ei neilltuo yn ôl i mewn i Falans y Gronfa Gyffredinol yn y Datganiad o'r Symudiadau yn y Cronfeydd fel nad oes tâl net i dreth y cyngor am y gwariant yn ystod y cyfnod cyfrifyddu.

Cronfeydd Annefyddadwy - cedwir rhai cronfeydd wrth gefn ar gyfer rheoli'r prosesau cyfrifyddu asedau anghyfredol, offerynnau ariannol, buddion ymddeol a buddion y gweithwyr ac nid ydynt yn adnoddau y gellir eu defnyddio gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Eglurir mwy am y cronfeydd wrth gefn yn y polisiâu perthnasol o fewn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

20. Gwariant Refeniw a Ariannwyd o Gyfalaf o dan Statud

Mae gwariant y flwyddyn y gellir ei gyfalafu o dan ddarpariaethau statudol ond nad yw'n arwain at greu ased anghyfredol yn cael ei drin fel gwariant yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yn y flwyddyn. Pan fydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi penderfynu talu cost y gwariant hwn o adnoddau cyfalaf presennol neu drwy fenthycu, mae trosglwyddiad yn y Datganiad Symudiadau yn y Cronfeydd o Falans y Gronfa Gyffredinol i'r Cyfrif Addasu Cyfalaf yn gwrthdroi'r symiau a godir fel nad oes unrhyw effaith ar lefel y gwariant refeniw.

21. Cydnabod Refeniw o'r Trafodion Digyfnwid

Mae asedau a refeniw sy'n deillio o drafodion digyfnwid sy'n cael eu cydnabod yn unol â gofynion IAS 20 – Cyfrifyddu ar gyfer Grantiau'r Llywodraeth a Datgelu Cymorth y Llywodraeth, ac eithrio lle y dehonglir neu addasir ef i gyd-fynd â'r sector cyhoeddus, yn cael eu nodi yn y Cod a / neu IPSAS 23, "Refeniw o Drafodion Digyfnwid (Trethi a Throsglwyddiadau)."

Trafodion trethiant - Mae asedau a refeniw sy'n deillio o drafodion trethiant yn cael eu cydnabod yn y cyfnod y digwyddodd y digwyddiad trethadwy. Mae hyn ar yr amod bod yr asedau yn bodloni'r diffiniad o ased ac yn cwrdd â'r meini prawf ar gyfer eu cydnabod fel ased.

Heb fod yn drafodion trethiant – Asedau a refeniw sy'n deillio o drafodion trosglwyddo sy'n cael eu cydnabod yn y cyfnod y mae'r trefniant trosglwyddo yn gyfrwymol. Nid yw gwasanaethau o fath arall yn cael eu cydnabod. Nid yw gwasanaethau mewn nwyddau yn cael eu cydnabod. Pan fydd trosglwyddiad yn ddarostyngedig i amodau, os heb eu cyflawni, y bydd yn ofynnol dychwelyd yr adnoddau trosglwyddo, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cydnabod ei ymrwymiad nes bod yr amod yn cael ei gyflawni.

Sail y Mesur o Ddosbarthiadau Mawr o Refeniw o'r Trafodion Digyfnawid – Mae trethiant refeniw yn cael ei fesur ar y gwerth nominal o arian parod ac arian parod cyfatebol. Mae asedau a refeniw a gydnabuwyd o ganlyniad i drosglwyddo yn cael eu mesur yn ôl gwerth teg yr asedau a gydnabuwyd ar ddyddiad y gydnabyddiaeth:

- Mae asedau ariannol yn cael eu mesur yn ôl eu gwerth nominal oni bai bod gwerth arian yr amser yn berthnasol, ac yn yr achos yma mae gwerth presennol yn cael ei ddefnyddio, a gyfrifir gan ddefnyddio cyfradd ddisgownt sy'n adlewyrchu risg gynhenid dal yr ased; ac
- Os nad ydynt yn asedau ariannol maent yn cael eu mesur yn ôl eu gwerth teg, sy'n cael ei bennu drwy gyfeirio at werthoedd y farchnad weladwy neu drwy werthusiad annibynnol gan aelod o'r proffesiwn prisio. Mae derbyniadau yn cael eu cydnabod pan fydd trefniant trosglwyddo rhwymol yn ei le ond nid yw arian parod neu asedau eraill wedi eu derbyn.

22. TAW

Yn gyffredinol, nid yw'r Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr yn cynnwys TAW gan fod unrhyw dreth a gesglir yn cael ei dalu i Gyllid a Thollau EM ac mae unrhyw TAW sydd wedi ei dalu yn cael ei hawlio'n ôl ganddynt. Ceir treth gyda gwerth yn y Datganiad Incwm a Gwariant Hollgynhwysfawr dim ond os gellir ei gasglu.

23. Gwerth Teg

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn mesur rhai o'i offerynnau ariannol yn ôl eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Gwerth teg yw'r pris a fyddai'n cael ei dderbyn o ganlyniad i werthu ased neu'n cael ei dalu i drosglwyddo ymrwymiad mewn trafodyn trefnus rhwng y rhai sy'n cymryd rhan yn y farchnad a'r dyddiad mesur. Mae'r mesuriad gwerth teg yn cymryd bod y trafodyn i werthu'r ased neu drosglwyddo'r ddyled yn cymryd lle naill ai, yn y brif farchnad ar gyfer yr ased neu'r ddyled, neu yn absenoldeb prif farchnad, yn y farchnad fwyaf manteisiol ar gyfer yr ased neu'r ddyled. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn mesur gwerth teg ased neu ddyled gan ddefnyddio'r tybiaethau y byddai'r rhai sy'n ymwneud â'r farchnad yn eu defnyddio wrth brisio'r ased neu'r ddyled. Mae hyn gan gymryd bod y rhai sy'n ymwneud â'r farchnad yn gweithredu yn y modd mwyaf economaidd.

Rhestr Termau

Polisiâu Cyfrifyddu

Dyma'r rheolau a'r codau ymarfer yr ydym yn eu defnyddio wrth baratoi'r cyfrifon.

Croniad a Blaendaliad

Swm sy'n cael ei gynnwys yn y cyfrifon terfynol ar gyfer incwm a gwariant sy'n berthnasol i'r cyfnod cyfrifo ond a fydd yn/sydd wedi cael ei dalu/ei dderbyn mewn cyfnod cyfrifyddu gwahanol.

Cyllideb

Datganiad o gynlluniau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd mewn termau ariannol. Bydd y gyllideb yn cael ei pharatoi a'i chymeradwyo gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd cyn dechrau pob blwyddyn ariannol ac fe'i defnyddir i fonitro'r gwir wariant yn ystod y flwyddyn.

Gwariant Cyfalaf

Gwariant ar asedau newydd neu ar wella asedau sydd eisoes yn bodoli er mwyn ymestyn eu bywydau defnyddiol neu fwyhau eu gwerth ar y farchnad.

Derbynebau Cyfalaf

Enillion dim llai na £10,000 o werthu asedau sefydlog. Gellir eu defnyddio i ariannu gwariant cyfalaf newydd neu i dalu dyledion. Ni ellir eu defnyddio ar gyfer ariannu gwariant refeniw o ddydd i ddydd.

Dyledion/Asedau wrth Gefn

Mae'r rhain yn deillio o ddigwyddiadau yn y gorffennol sy'n ddibynol ar ddigwyddiadau ansicr yn y dyfodol a'u hamseriad cyn y gellir eu cynnwys yn y cyfrifon.

Credydwyr

Symiau sy'n ddyledus gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar 31 Mawrth am nwyddau a dderbyniwyd neu wasanaethau a roddwyd ond sydd heb gael eu talu.

Dyledwyr

Symiau sy'n ddyledus i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd sydd i'w casglu neu sydd heb eu talu ar 31 Mawrth.

Dibrisiant

Dyma'r golled yng ngwerth yr ased oherwydd oed, traul, dirywiad a diffyg defnydd.

Ariannu'r Cyfalaf yn Uniongyrchol o'r Refeniw

Cyfraniadau o'r refeniw i ariannu gwariant cyfalaf a thrwy hynny lleihau'r angen i fenthg arian.

Cronfeydd wrth Gefn a Glustnodwyd

Dyma'r symiau a gedwir wrth gefn ar gyfer pwrpas penodol i dalu am ymrwymadau yn y dyfodol.

Gwerth Teg

Y swm y gallai'r ased gael ei gyfnewid amdano, neu gallai rhwymedigaeth gael ei setlo, rhwng cyfranogwyr y farchnad ar ddyddiad penodol.

Offerynnau Ariannol

Unrhyw gontract sy'n creu ased ariannol i un endid ac ymrwymadau ariannol, neu offeryn ecwiti i endid arall.

Safon Cyfrifyddu Ryngwladol (IAS)

Y Safonau ar gyfer paratoi a chyflwyno datganiadau ariannol a grëwyd gan y Pwyllgor Safonau Cyfrifyddu Rhyngwladol.

Safon Adrodd Ariannol Rhyngwladol (IFRS)

Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol, fel y'i cytunwyd gan broffesiwn cyfrifo'r DU a'r Bwrdd Safonau Cyfrifo. Mae'r rhain yn cynnwys Datganiadau o Arferion Cyfrifo'r Safonau (SSAPs).

Diffyg

Gostyngiad yng ngwerth ased sefydlog sy'n is na'r hyn a nodwyd ar y pryd ar y fantolen (gweler y polisiâu cyfrifyddu).

Adnoddau Hylifol

Buddsoddiadau ased cyfredol sydd ar gael i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd heb amharu ar ei fusnes ac y gellir naill ai eu trosi'n rhwydd i symiau penodol o arian parod neu sy'n agos at y swm cario, neu sy'n masnachu mewn marchnad weithredol.

Darpariaeth Refeniw Sylfaenol

Y swm darbodus a ddarparwyd wedi ei osod yn erbyn benthyciadau dan y fframwaith ariannol.

Dyled Net

Benthyciadau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd llai arian ac adnoddau hylifol.

Asedau Anghyfredol

Asedau diriaethol sydd o fudd i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'i wasanaethau dros gyfnod o flwyddyn neu fwy.

Cyfraddau Annomestig (NDR)

Dyma'r tâl a godir ar ddeiliaid adeiladau busnes i ariannu cyfran o wariant refeniw lleol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Heddlu. Mae'r swm yn cael ei osod gan y Llywodraeth ganolog trwy ddefnyddio'r lluosydd sy'n berthnasol i'r gwerthoedd trethiannol. Mae'r lluosydd yn gyson trwy Gymru a rhennir y cyfanswm a gesglir gan y Llywodraeth ganolog.

Asedau Anweithredol

Asedau sefydlog sydd gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ond sydd ddim yn cael eu meddiannu'n uniongyrchol na'u defnyddio na'u wrth gyflawni gwasanaethau.

Asedau Gweithredol

Asedau sefydlog sy'n cael eu dal a'u meddiannu neu eu defnyddio gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wrth i'r gwasanaethau hynny y mae ganddo gyfrifoldeb statudol neu ddewisol amdanynt gael eu cyflwyno'n uniongyrchol.

Alldro

Incwm a gwariant presennol yn ystod y flwyddyn ariannol (yn hytrach na'r hyn oedd wedi'i gynnwys yn y gyllideb).

Menter Cyllid Breifat (PFI)

Cytundeb rhwng y sector preifat a'r sector cyhoeddus i ddarparu gwasanaethau cyhoeddus ar y cyd.

Praesept

Arian a godir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd drwy dreth y cyngor i dalu am wasanaethau.

Darpariaeth

Dyled lle rhoddir arian i'r neilltu pan gydnabyddir fod rhwymedigaeth i dalu ond gall yr amseru neu'r swm fod yn ansicr.

Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLb) (rhan o Swyddfa Rheoli Dyledion y DU)

Asiantaeth y llywodraeth sy'n cynnig benthyciadau tymor hir i awdurdodau lleol ar gyfraddau llog sydd ond fymryn yn uwch na'r cyfraddau y gall y llywodraeth fenthycyca arnynt.

Taliadau

Yr holl symiau a delir i unigolyn neu mae'n eu cael, ac mae'n cynnwys symiau treuliau (cyn belled â'u bod yn ôl gofynion treth incwm y DU) ac amcangyfrif o werth arian unrhyw fuddion eraill a dderbynnir gan weithiwr sydd ddim yn arian parod.

Cronfeydd wrth gefn

Arian a roddwyd o'r neilltu i dalu am wariant cyffredinol yn y dyfodol. Gall y rhain fod yn gronfeydd defnyddiadwy ac yn gronfeydd andefnyddiadwy (cronfeydd sy'n cael eu cadw'n unol â thriniaethau cyfrifyddu).

Adbrisiant

Sicrhau bod asedau'n cael eu dangos yn gywir yn y cyfrifon a hynny ar werth teg.

Gwariant Refeniw

Gwariant ar eitemau dyddiol megis cyflogau, costau eiddo, trafndiaeth a chyflenwadau a gwasanaethau.

Grant Cymorth Refeniw

Grant a delir gan y llywodraeth ganolog i gynnal gwariant refeniw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Llithriant

Gwariant cyfalaf gohiriedig na gafodd ei gwblhau o fewn yr amserlen wreiddiol.

Benthyciadau â Chymorth

Cymeradwyaeth a roddir gan y Llywodraeth sy'n galluogi'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd fenthyg arian hyd at swm penodol er mwyn ariannu gwariant cyfalaf.

Benthyciadau Digymorth

Benthyciadau wedi'u trefnu dan y drefn cod darbodus sy'n cael eu hariannu o adnoddau cyffredinol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Derbynebau Cyfalaf Defnyddiadwy

Incwm a geir o werthu asedau sydd ar gael i ariannu gwariant cyfalaf.

Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2021-2022

- 1.1. Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl drefniadau llywodraethu ar y cyd. Am y rheswm hwnnw felly mae llawer o'r rheolaethau'n gyffredin i'r ddwy gorfforaeth undyn. Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl Bwrdd Cydwodraethu i sicrhau eu bod yn cyflenwi eu cyfrifoldeb llywodraethu corfforaethol. Mae'r Bwrdd yn cael ei gadeirio gan Brif Swyddog Cyllid Comisiynydd Heddlu a Throsedd ac mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn mynychu. Diben y Bwrdd Cyd Lywodraethu, felly, yw galluogi'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl er mwyn cyflawni'r cyfrifoldebau hyn drwy sicrhau bod strwythurau, prosesau a gweithdrefnau llywodraethu corfforaethol SCHTh a'r Heddlu yn gadarn, yn effeithlon ac yn effeithiol; cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth, rheoliadau a chanllawiau perthnasol; ac yn adlewyrchu arfer gorau. Mae'r Bwrdd yn coladu a dogfennu tystiolaeth i gynhyrchu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol. Cyfarfu'r Bwrdd bedair gwaith yn ystod 2021-2022
- 1.2. Yn ystod 2019-2020, comisiynwyd ac ymgwymerwyd ag adolygiad llywodraethu mwy parhaol ar wahân, a dechreuwyd gweithrediadau'n codi o'r adolygiad ar unwaith. Fe'u cwblhawyd erbyn diwedd mis Mawrth 2021. Yn ystod 2021-22 aseswyd y trefniadau hyn. Gwnaed mân newidiadau er mwyn sicrhau eu bod yn parhau'n addas i'r diben gydag adolygiad pellach ddechrau 2022-23. Hysbyswyd canfyddiadau'r adolygiad effeithiolrwydd llywodraethu diweddaraf hwn i'r Bwrdd Cyd Lywodraethu ym mis Mehefin 22. Cyfeirir at y rhain yn ddiweddarach yn yr adroddiad hwn.
- 1.3. O ganlyniad i'r gwaith a'r sicrwydd a roddwyd gan y Bwrdd Cyd Lywodraethu ac yn fwy cyffredinol, erys barn bresennol y Prif Gwnstabl a'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd sef fod trosolwg ar y cyd o lywodraethu sefydliadol yn parhau'r model mwyaf effeithlon ac effeithiol.
- 1.4. Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl Lawlyfr Llywodraethu sy'n cynnwys Cynllun Caniatâd, sydd wedi bod mewn lle ers 1 Ebrill 2014. Mae'n cael ei adolygu a'i ddiweddarau'n gyson, gan gael ei ddiwygio'n fwyaf diweddar ym mis Awst 2021 ac ym mis Ebrill 2022. Nod y Cynllun ydy darparu trefniadau cywir ar gyfer rheoli gweithgareddau ar ran y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Mae ar y Comisiynydd ddyletswydd statudol a mandad etholiadol i sicrhau gwasanaeth heddlu effeithiol ac effeithlon ac i ddal y Prif Gwnstabl yn atebol ar ran y cyhoedd. Y Comisiynydd sy'n gyfrifol am blismona yn ei gyfanrwydd. Y Prif Gwnstabl sy'n gyfrifol am gyfarwyddyd a rheolaeth amhleidiol pob swyddog heddlu a staff o fewn yr heddlu mae'n ei arwain ac mae'n gyfrifol am gynnal Heddwch y Frenhines. Mae'r Prif Gwnstabl yn dal swydd o dan y Goron, ond fe'i penodir gan y Comisiynydd. Bu Cynllun yn weithredol trwy gydol y flwyddyn ariannol ac fe'i cytunwyd gan bob un o'r Uwch Swyddogion a enwir o fewn y Cynllun a'r Prif Gwnstabl a Chomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru.
- 1.5. Yn dilyn penodi'r CHTh newydd, adolygwyd a chymeradwywyd y Llawlyfr Llywodraethu (gan gynnwys y Cynllun Caniatâd) ganddo ef ac fe'i cymeradwywyd gan y Prif Gwnstabl. Cofnodwyd y penderfyniad fel rhan o gofnodion mis Awst 2021 y Bwrdd Gweithredol Strategol. Fel rhan o'r trefniadau i adolygu a diwygio polisïau'n rheolaidd, diweddarwyd y Llawlyfr Llywodraethu ymhellach yn ystod 2021-2022, a chymeradwywyd y fersiwn newydd gan y Prif Gwnstabl a'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd ym mis Ebrill 2022 (y cyfeiria hysbysiad penderfyniad DM2022.19). Yn gryno, mae'r Heddlu'n parhau i gael Llawlyfr Llywodraethu mewn lle sy'n parhau'n gyfredol ac wedi'i gymeradwyo gan y Prif Gwnstabl a'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.
- 1.6. Mae'n ofynnol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl fod â Phrif Swyddogion Cyllid i ymgymryd â dyletswyddau adran 151 statudol. Mae Cydbwyllgor Archwilio (CA) wedi'i sefydlu. Diben y Pwyllgor yw darparu cyngor annibynnol a gwneud argymhellion i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl parthed digonoldeb y fframwaith llywodraethu a rheoli risg, yr amgylchfyd rheoli mewnol ac adroddiadau ariannol. Mae'r Cydbwyllgor yn cyfarfod yn rheolaidd er mwyn cyflawni ei gylch gorchwyl (wedi cyfarfod 4 gwaith yn rhithiol yn 2021-22). Mae wedi cyhoeddi holl bapurau'r sesiwn agored. Fe wnaeth ei Gadeirydd gyhoeddi drafft yr adroddiad blynyddol yn amlinellu'r gwaith a ymgwymerwyd dros y flwyddyn ddiwethaf ac unrhyw feysydd sy'n peri pryder yng nghyfarfod mis Gorffennaf 22 yn ôl yr angen. Ni amlygwyd meysydd ffurfiol a oedd yn peri pryder y Cadeirydd, er cyhoeddwyd cynllun gwaith ymlaen yn nodi meysydd o dan sylw ar gyfer cyfarfodydd y dyfodol. Roedd gan y Cydbwyllgor Archwilio gylch gorchwyl parhaus yn olrhain cynnydd yr adolygiad llywodraethu wrth iddo fynd rhagddo yn 2021-2022. Roedd diweddariadau gan y Bwrdd Cyd Lywodraethu yn nodwedd gyson o raglen waith y CA. Ar ben hynny, roedd yr adroddiad blynyddol yn cydnabod yr angen i barhau gyda'r gwaith hwn fel rhan o gynllun ymlaen 2022/23.

- 1.7. Mae gan bob ardal heddlu Banel Heddlu a Throsedd i gefnogi arfer swyddogaethau'r comisiynydd heddlu a throseddu yn effeithiol, ac i adolygu neu graffu ar benderfyniadau a wnaed, neu gamau eraill a gymerwyd, gan y comisiynydd heddlu a throsedd mewn cysylltiad â chyflawni swyddogaethau'r comisiynydd. Bydd hefyd yn ofynnol i'r Comisiynydd ymgynghori â'r Panel ar ei gynlluniau a'i gyllideb ar gyfer plismona, yn ogystal â lefel y dreth gyngor a phenodi Prif Gwnstabl, Prif Swyddog Gweithredol, Prif Swyddog Cyllid a'r Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd. Roedd y panel yn cynnwys deg cynghorydd lleol a dau aelod annibynnol a gyfetholwyd, fodd bynnag ym mis Medi 2016, penododd y Panel drydydd aelod annibynnol cyfetholedig yn dilyn ymgyrch recriwtio. Cafwyd caniatâd am y cynnydd gan yr Ysgrifennydd Cartref. Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy yw'r Awdurdod Cartref ar gyfer Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru ac mae'n darparu'r gwasanaethau cefnogi gofynnol er mwyn gweithredu a chyflawni dyletswyddau'r Panel Heddlu a Throsedd. Craffodd y Paneli Heddlu a Throsedd, a oedd yn digwydd dros y flwyddyn, yn effeithiol ar y cyfarfodydd a gynhaliwyd yn gyhoeddus un ai ar-lein neu'n bersonol fel cyfarfod 'hybrid' oherwydd gofynion cadw pellter.
- 1.8. Mae llywodraethu yn ymwneud â sut mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn sicrhau eu bod yn gwneud y pethau iawn, yn y ffordd iawn, i'r bobl iawn, mewn modd amserol, cynhwysfawr, agored ac atebol. Mae'n cynnwys y systemau, y prosesau, y diwylliant, yr ymddygiad a'r gwerthoedd sy'n rheoli'r sefydliad a hefyd y gweithgareddau hynny y bydd y sefydliad yn ymgymryd â nhw er mwyn ymgysylltu â, a chael ei ddal yn atebol gan, y gymuned y mae'n ei gwasanaethu. Mae'r Datganiad Llywodraethu Blyneddol (AGS) hwn ar ran y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn disgrifio sut y gall y sefydliad ddangos ei fod wedi cyflawni ei ddwy ddyletswydd statudol gyffredinol yn ystod 2021-2022:
- Sicrhau gwasanaeth heddlu effeithiol ac effeithlon a
 - Bod yn atebol am y modd y maen nhw a'r rhai hynny sydd dan eu cyfarwyddyd a'u rheolaeth yn arfer eu swyddogaethau.
- 1.9. Disgrifiwyd pandemig Covid-19 fel "Argyfwng Iechyd Cyhoeddus o Bryder Rhyngwladol" ar 31 Ionawr 2020. Cyhoeddwyd y cyfyngiadau sydd wedi eu hanelu at leihau'r lledu'r Covid-19 gan y llywodraeth ar 23 Mawrth 2022 gyda Deddf Coronafeirws yn derbyn Cydsyniad Brenhinol ar 25 Mawrth 2020. Mae effaith y broses lywodraethu yn cael ei adlewyrchu lle bo'n briodol drwy gydol yr adroddiad hwn. Mae'r strwythurau llywodraethu wedi gweithredu yn yr amgylchfyd Covid hwn drwy gydol 2021-22.
- 1.10. Sefydlwyd strwythur gorchymyn ymateb Aur, Arian ac Efydd Covid-19 o fewn yr Heddlu a'i sefydlu'n rhanbarthol fel rhan o Fforwm Cadernid Lleol Gogledd Cymru gyda'r Grŵp Cydgysylltu Strategol (a oedd yn gyfrifol am arwain ar yr ymateb amlasiantaethol i Covid-19) sy'n cael ei gadeirio gan Bennaeth Aur yr Heddlu. Roedd hefyd yn ymddangos yn ffurfiol o fewn fframwaith rheoli risg yr Heddlu ac roedd yn ffactor allweddol mewn penderfyniadau gweithredol yn ystyried y goblygiadau o ran capasiti a gallu ar gyfer gwahanol swyddogaethau o fewn yr Heddlu. Cyhoeddodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gynllun Ymateb Covid-19. Dros y flwyddyn, mae'r risgiau Covid-19 wedi lleihau gyda'r sefyllfa ar ddiwedd y flwyddyn yn un lle nad oes risgiau ar y gofrestr risg Covid. Yn rhannol, mae hyn yn adlewyrchu'r trosglwyddiad o ymateb brys un plismona mewn amgylchfyd Covid.
- a. Yn ystod 2021-2022, mae Covid-19 wedi parhau i fod yn berthnasol i arferion gweithio'r sefydliad gan eu trawsnewid yn Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Heddlu Gogledd Cymru wrth hwyluso cadw pellter a mesurau iechyd cyhoeddus eraill. Ar ben hynny, mae gwneud penderfyniadau gweithredol o fewn y gwasanaeth heddlu wedi parhau i gael ei arwain gan y strwythurau llywodraethu a sefydlwyd tuag at ddiwedd 2019-2020. Mae'n rhoi cyfeiriad eglur ar gyfer gwneud penderfyniadau gan gynnwys goruchwylio galw, gallu a phwysau gallu a grëwyd gan Covid-19. Er mwyn sicrhau bod eglurder ynghylch trefniadau llywodraethu yn cael eu cadw yn ystod Covid-19 cyhoeddodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd gynllun ymateb Covid-19 2020-2021 ym mis Mai 2020 gan sicrhau bod atebolrwydd clir yn parhau. Sefydlwyd y Bwrdd Cynllunio ac Adfer Strategol er mwyn rheoli effaith Covid-19 ar gynllunio strategol tymor hir yr heddlu. Wedi'i gytuno yn fforymau llywodraethu'r Heddlu, nodwyd ym Mwrdd Cyd Lywodraethu mis Mawrth 2022 y gallai'r bwrdd gael ei ddigomisiynu gan fod y gwaith wedi'i gynnwys yn elfennau 'Busnes fel arfer' y strwythur llywodraethu. Mae'n ymddangos bod hyn yn dangos bod y strwythur llywodraethu yn parhau i gael ei graffu a'i herio. Os nad yw bellach yn bodloni anghenion y sefydliad caiff ei ddigomisiynu lle bo'n briodol. Yn ychwanegol at y strwythur

Llywodraethu, mae arferion gweithio penodol a gymhellir gan Covid-19 bellach wedi'u ffurfioli. Yn ystod 2021-22, gwnaeth yr heddlu gyflwyno a chytuno ar bolisi gweithio Hyblyg gan greu fframwaith eglur ar gyfer arferion gweithio hyblyg yr Heddlu.

- b. Yn fwy diweddar mae arolygon HMICFRS sy'n archwilio effeithiolrwydd y broses o wneud penderfyniadau yn ystod Covid-19 wedi'u cyhoeddi ynghyd â sawl adolygiad arall penodol a fydd yn edrych ar effeithiolrwydd y Llywodraethu a gwneud penderfyniadau mewn meysydd eraill. Mae HMICFRS yn chwarae rhan allweddol wrth hysbysu'r Prif Gwnstabl, y Comisiynydd a'r cyhoedd am effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd eu grymoedd ac, wrth wneud hynny, hwyluso atebolrwydd SCHTh i'r cyhoedd. Er bod Covid-19 wedi cael effaith aflonyddgar ar y gwaith a wnaed gan HMICFRS, mae'r heddlu wedi parhau i ganolbwyntio ar y meysydd i'w gwella a nodwyd mewn arolygiadau cynharach. Gwnaeth HMICFRS beth gwaith arolygu yn ystod 2021-22 gyda'r allbynnau a hysbyswyd i'r fforymau llywodraethu mewnol priodol a'r Cydbwyllgor am adolygiad annibynnol. Fel rhan o broses barhaus, gwnaed asesiad PEEL (effeithiolrwydd, effeithlonrwydd a chyfreithlondeb yr heddlu) ym mis Mehefin 2022. Hysbysir am yr adolygiad hwn eto. Disgwylir y cyhoeddir yr adroddiad ym mis Hydref 2022. Adolygir, olrheindir a monitrir unrhyw ganfyddiadau drwy Lywodraethu'r Heddlu gyda'r Cydbwyllgor hefyd yn derbyn adroddiadau rheolaidd drwy raglen waith y CA.
- c. Nododd 2020-21 y flwyddyn gyntaf i'r heddlu gynnal hunanasesiad o ran Cod Ymarfer Rheoli Ariannol CIPFA (FM). Yn ystod 2021-22, gwnaeth yr Heddlu ymgymryd â hunanasesiad dilynol. Daeth yr asesiad i'r canlyniad fod y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn cydymffurfio gyda'r Cod Rheoli Ariannol. Cyfeirir ymhellach yn yr adrannau dilynol. Tra roedd yr asesiad yn canolbwyntio ar gydymffurfio, mae unrhyw feysydd gwelliant parhaus yn mynd rhagddynt gyda llaw i'r llys. Roedd gweithgarwch Rheoli Mewnol – yn bennaf ar ffurf rhaglen Archwilio Mewnol TIAA - hefyd yn gallu symud ymlaen yn bennaf drwy ddull cyflawni o bell gydag archwiliadau o bell neu hybrid yn ymddangos fel eu bod yn gweithredu'n effeithiol ar gyfer TIAA a'r Heddlu ei hun.
- d. Yn 2021-22, mae gwaith wedi'i wneud ynghylch Cynllunio a Chadernid Parhad Busnes y tu hwnt i effaith benodol Covid-19 gyda'r gwaith hwn yn parhau i gael ei wneud ar draws yr Heddlu.

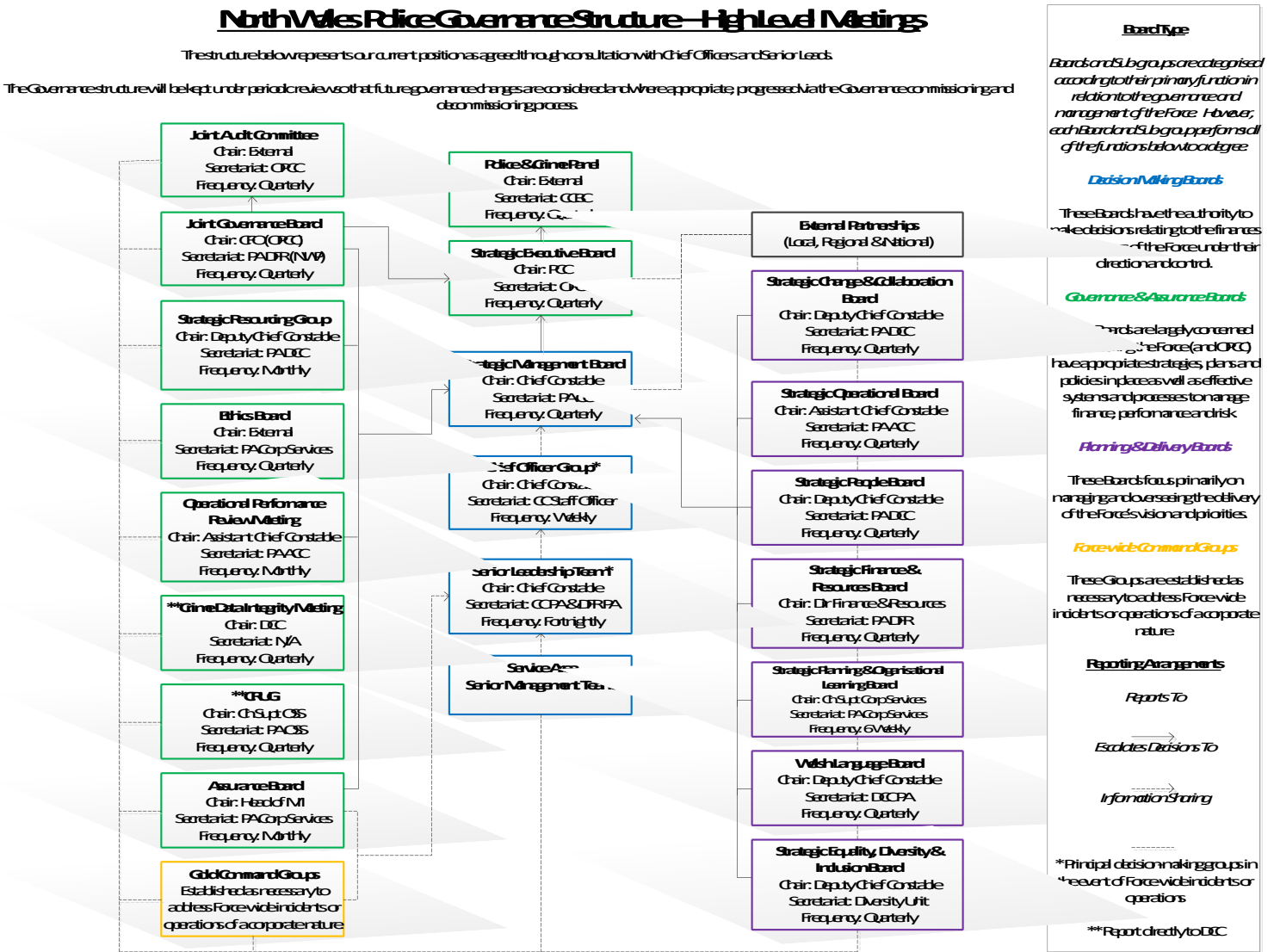
2. Diben a chwmpas y cyfrifoldeb dros y Fframwaith Llywodraethu

- 2.1. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn gyfrifol am sicrhau bod eu busnes yn cael ei gynnal yn unol â'r gyfraith a'r safonau priodol a bod arian cyhoeddus yn cael ei ddiogelu, y cedwir cyfrif cywir ohono ac y caiff ei ddefnyddio'n effeithiol, yn effeithlon ac yn ddarvoudus. Mae arnynt ddyletswydd hefyd i benderfynu ar sicrhau gwelliant parhaus yn y modd y caiff eu swyddogaethau eu harfer.
- 2.2. Wrth gyflawni eu cyfrifoldebau cyffredinol, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl hefyd yn gyfrifol am sefydlu trefniadau priodol ar gyfer llywodraethu eu busnes ac i'w cynorthwyo i arfer eu swyddogaethau, sy'n cynnwys sicrhau bod system reoli fewnol gadarn yn cael ei chynnal trwy gydol y flwyddyn a bod trefniadau yn eu lle i reoli risg. Mae'r trefniadau ar gyfer rheolaeth ariannol yn cydymffurfio'n bennaf â gofynion llywodraethu cyhoeddiad CIPFA [the Role of Chief Financial Officers in Policing](#) a [Chod Ymarfer Rheolaeth Ariannol y Swyddfa Gartref](#) ar gyfer Heddluoedd Cymru a Lloegr ac Awdurdodau Tân ac Achub a grëwyd o dan adran 4A Deddf Gwasanaethau Tân ac Achub 2004 (diwygiwyd yn 2018).
- 2.3. Mae'r datganiad hwn yn egluro sut mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl wedi cydymffurfio â'r Cod Llywodraethu Corfforaethol, sy'n gyson ag egwyddorion y Fframwaith CIPFA/SOLACE: Cyflwyno Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol a ddiweddarwyd yn 2016 ac sydd hefyd yn diwallu gofynion Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 fel y'i newidiwyd, mewn perthynas â datganiad o reolaeth fewnol â chyhoeddiad y Datganiad Llywodraethu Blynyddol.
- 2.4. Mae'r fframwaith llywodraethu yn cynnwys y systemau a phrosesau, diwylliant a gwerthoedd sy'n cyfarwyddo a rheoli'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl. Mae hefyd yn cynnwys gweithgarwch y mae'n atebol iddo, yn ymgysylltu ag o ac arwain ei gymunedau ag o. Mae'r fframwaith yn galluogi'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r

Prif Gwnstabl i fonitro cyflawniad yr amcanion strategol ac ystyried a yw'r amcanion hynny wedi arwain at gyflawni gwasanaethau priodol a chost effeithiol ac wedi cyflawni gwerth am arian.

2.5. Mae'r system reoli mewnol yn rhan allweddol o'r fframwaith sydd wedi ei gynllunio i reoli risg at lefel resymol a rhagweledol. Ni all atal yn gyfan gwbl y risg o fethu â chyflawni polisïau, nodau ac amcanion; ni all ond darparu sicrwydd rhesymol, nid diamod, o effeithiolrwydd. Mae'r system o reolaeth fewnol yn seiliedig ar broses barhaus sydd wedi'i dylunio i adnabod a blaenoriaethu'r risgiau o safbwynt cyflawniad nodau ac amcanion y sefydliad ac i werthuso pa mor debygol yw hi y bydd y risgiau hynny'n troi'n realiti a beth fyddai eu heffeithiau, a'u rheoli'n effeithiol, yn effeithlon ac yn economaidd.

2.6. Mae'r fframwaith llywodraethu wedi bod yn ei le drwy gydol y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2022 a hyd at gymeradwyaeth y Datganiad Cyfrifon. Mae hunanasesiad mwy ffurfiol o'i effeithlonrwydd a'i effeithiolrwydd yn cael ei ddatblygu o dan oruchwyliaeth y Bwrdd Cyd Lywodraethu. Ceir cadarnhad ysgrifenedig o ddigonolrwydd y trefniadau Llywodraethu gan Archwilio Mewnol fel rhan o'u barn archwilio flynyddol. Fodd bynnag, roedd meysydd Llywodraethu Corfforaethol a Rheoli Risg yn destun craffu a herio parhaus drwy'r Bwrdd Cyd Lywodraethu a'r Cydbwyllgor Archwilio yn ystod 2021-2022. O ganlyniad, mae'r ymdriniaeth yn y ddwy ardal wedi datblygu gyda gwaith pellach arfaethedig ar gyfer 2022-2023 ac yna'n cael ei ddatblygu a'i fonitro. Amlinellir strwythur Llywodraethu lefel uchel yr heddlu isod ar ffurf diagram:

Strwythur Llywodraethu Heddlu Gogledd Cymru,
Gwasanaethau Corfforaethol

3. Egwyddorion Llywodraethu Da CIPFA a'r Cod Rheolaeth Ariannol

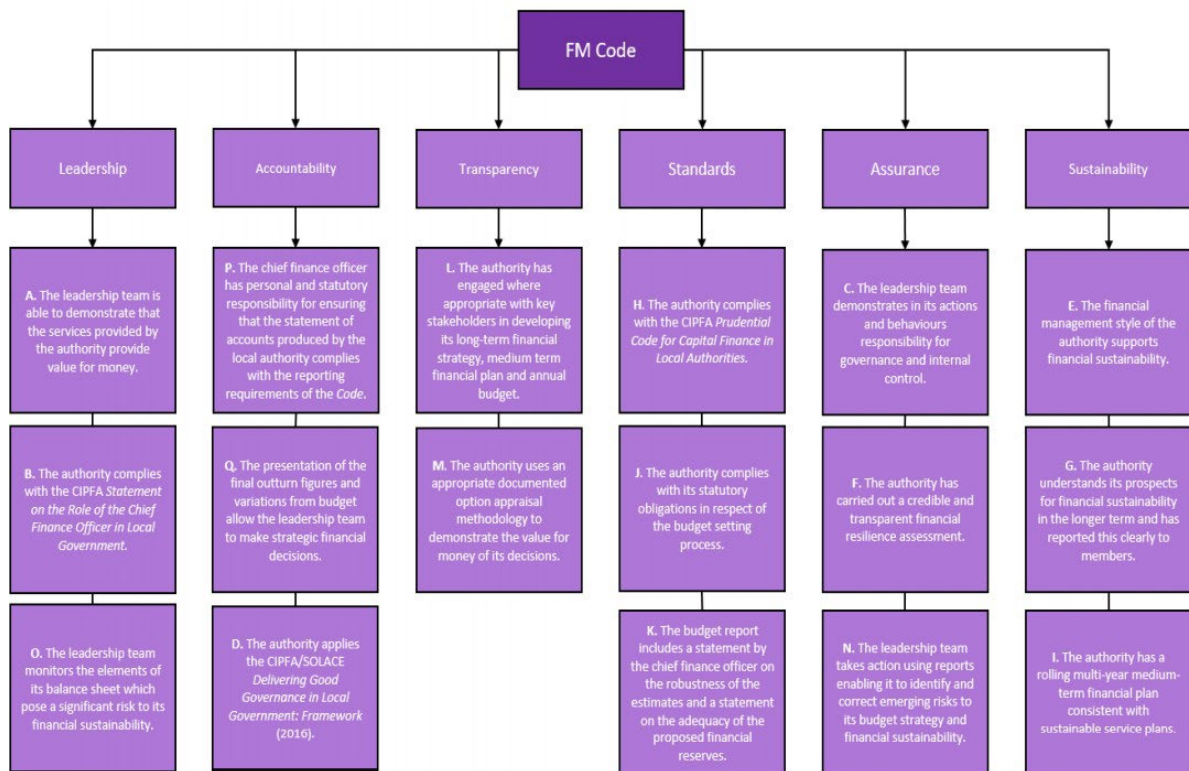
Mae'r Fframwaith CIPFA/SOLACE: Cyflwyno Llywodraethu Da mewn Llywodraeth Leol yn gosod saith egwyddor o lywodraethu da sy'n gweithredu fel sylfaen i drefniadau llywodraethu effeithiol er mwyn sicrhau bod y deilliannau a fwriadwyd ar gyfer rhanddeiliaid yn cael eu diffinio a'u cyflawni

Nodir trefniadau sy'n benodol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn y saith egwyddor isod:

Mae'r adrannau sy'n dilyn, yn adolygu'r trefniadau sydd ar waith ar draws yr heddlu a'u digonolrwydd, gan groesgyfeirio'r adrannau a amlinellir ar y diagram uchod.

At hynny (ac yn rhannol yn cyflawni camau a nodwyd yng nghynllun gweithredu blaenorol AGS) yn ystod 2020-21, cynhaliodd yr Heddlu hunanasesiad yn erbyn Cod Rheoli Ariannol CIPFA am y tro cyntaf. Adolygwyd a diweddarwyd yr asesiad yn ystod 2021-22 a hysbyswyd y Cydbwyllgor Archwilio ar 8 Rhagfyr 2021. Mae'r cod yn darparu canllawiau i gefnogi rheolaeth ariannol dda a chynaliadwy mewn awdurdodau lleol (a chyrff dynodedig eraill megis plismona) i'w cefnogi i ddangos eu cynaliadwyedd ariannol. Amlinellir elfennau allweddol y cod yr aseswyd safbwynt yr Heddlu yn eu herbyn isod.

Cod Rheolaeth Ariannol: Ymarferoldeb Cydymffurfio, CIPFA

Adroddwyd ar ganfyddiadau'r asesiad hwn i ddechrau i'r Bwrdd Cyd Lywodraethu ac wedyn i'r Cydbwyllgor Archwilio gyda chanfyddiadau perthnasol yn ymwneud â'r trefniadau a oedd ar waith hefyd y cyfeirir atynt yn yr adrannau i'w

dilyn. Mae'r ddau hunanasesiad wedi dod i'r casgliad fod gofynion y Cod Rheolaeth Ariannol yn cael eu bodloni. Ar ben hynny, mae adroddiad blynyddol y Cydbwyllgor yn cynnwys ceisio sicrwydd cydymffurfiaeth gyda'r Cod Rheolaeth Ariannol ac arwain gwelliannau pellach mewn cyflwyniad ariannol er mwyn cynorthwyo dealltwriaeth, fel meysydd ar gyfer ei gynllun ymlaen 2022/23.

3.1. **Moeseg ac Uniondeb**

Mae prosesau corfforaethol mewn lle i gefnogi egwyddorion craidd moeseg a gonestrwydd megis Protocol Plismona 2011 sy'n gofyn i bawb gydymffurfio â'r saith egwyddor o fywyd cyhoeddus (egwyddorion Nolan). Yn ogystal, mae Cod Ymarfer Rheolaeth Ariannol y Swyddfa Gartref yn gofyn i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl sicrhau bod llywodraethu da wedi'i fewnosod o fewn y sefydliadau ac mae Cod Moeseg y Coleg Plismona yn gosod y safonau ymddygiad a ddisgwylir ar gyfer pawb sy'n gweithio ym maes plismona.

Cod ymddygiad y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a Chod Moeseg y Prif Gwnstabl sydd mewn lle sy'n gosod sylfaen i'r safonau disgwylidig o ran ymddygiad. Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl bolisiau a gweithdrefnau a rheoliadau mewn lle sy'n cydymffurfio â'r gyfraith ac yn cyd-fynd â'r safonau moeseg priodol a safonau ymddygiad proffesiynol. Mae ystyriaethau moesegol yn rhan o unrhyw benderfyniadau busnes a wneir ac fe'u gosodir o fewn polisiau gweithredol o fewn y ddau sefydliad.

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl Bolisi Gwrth Dwyll a Llygredigaeth a threfniadau chwythu chwiban mewn lle sy'n rheoli'r risg o dwyll a llygredigaeth yn effeithiol. Cynhelir a diweddarir prosesau ar gyfer datgan diddordeb a chofrestrfeydd ar gyfer rhoddion a lletygarwch yn ôl yr angen. Gwnaeth y Cydbwyllgor Archwilio a'r Panel Heddlu a Throsedd ryddhau holl swyddogaethau'n llawn yn y cyhoeddiad CIPFA perthnasol ar gyfer Cydbwyllgorau Archwilio. Mae Cylch Gorchwyl y Cydbwyllgor Archwilio i'w weld ar wefan Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd.

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd weithdrefnau mewn lle ar gyfer derbyn adborth am blismona yng Ngogledd Cymru, a phenderfyniadau a wneir gan neu ar ran y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'i swyddogion. Mae ganddo hefyd weithdrefnau mewn lle ar gyfer trin cwynion am y Prif Gwnstabl. Yn ogystal, mae'r Panel Heddlu a Throsedd yn cyflawni eu dyletswyddau o ran cwynion a wneir am y Comisiynydd Heddlu a Throsedd fel yr amlinellir yn Neddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol.

Er mwyn sicrhau bod materion moesegol a cyfyng-gyngor sy'n digwydd ar bob lefel yn cael eu hystyried a'u trafod yn briodol, mae Strwythur Llywodraethu'r Heddlu yn cynnwys Pwyllgor Moeseg gyda gwahoddiad agored i Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd fod yn bresennol. Gellir cyflwyno cyfyng-gyngor moesegol yn ddiennw drwy safle Mewnwyd yr Heddlu neu drwy e-bost a chyhoeddir crynodeb o ganfyddiadau'r Pwyllgor ar safle Mewnwyd yr Heddlu ochr yn ochr â chael eu hadrodd i Uwch Reolwyr drwy'r strwythurau Llywodraethu i'w hystyried a'u myfyrio ymhellach yn ôl y gofyn.

Yn ystod 2021-22, wrth fynd ar drywydd arfer da, penodwyd cadeirydd annibynnol newydd i'r Pwyllgor Moeseg. Ar ben hyn, sefydlwyd fframwaith llywodraethu er mwyn goruchwyllo a chraffu ar y goblygiadau moesegol sy'n gysylltiedig ag unrhyw ddefnydd o Algorithmiau neu Wneud Penderfyniadau Awtomatig yn yr Heddlu hefyd gyda llwybr adrodd priodol drwy'r strwythurau Llywodraethu a sefydlwyd. Mae adroddiad blynyddol y Cydbwyllgor yn cynnwys canolbwyntio ar waith y pwyllgor moeseg a datblygu gwaith y Cydbwyllgor er mwyn cynorthwyo'r maes hwn, fel maes ar gyfer ei gynllun ymlaen 2022/23.

Roedd 2021-22 yn flwyddyn hefyd o graffu cyhoeddus sylweddol o ran Moeseg ac Uniondeb i bob heddlu yng Nghymru a Lloegr gyda'r materion hyn yn ymddangos yn rheolaidd ar agenda cyfarfodydd strategol o fewn strwythur Llywodraethu'r heddlu. Yn ystod y flwyddyn, gwnaeth yr heddlu hefyd ystyried ei lefelau buddsoddi yn ei Adran Safonau Proffesiynol fel rhan o'r rownd cynllunio sefydliadol, dyrannu cyrchu dros dro mewn blwyddyn a chydabod angen am dwf yng nghynlluniau ariannol 2022-23. Ar ben hyn, adolygodd yr heddlu ei weithdrefnau Fetio ac mae'n parhau i fonitro'r rhain o ran canllawiau cenedlaethol. Yn fwy diweddar, mae'r heddlu wedi buddsoddi adnoddau ychwanegol i fetio er mwyn cynyddu'r gallu sydd ar gael er mwyn cyflawni ei ddyletswyddau.

3.2. **Didwylledd ac Ymgysylltiad Rhanddeiliaid**

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn hyrwyddo diwylliant agored a thryloyw ar draws y sefydliad i sicrhau bod gwasanaethau'n bodloni gofynion pobl. Mae holl bapurau a chofnodion cyfarfodydd cyhoeddus yn cael eu cyhoeddi ar y wefan ynghyd ag unrhyw benderfyniadau a wneir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd. Derbyniodd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd wobr tryloywder CoPaCC (Cymharu Comisiynwyr Heddlu a Throsedd) am bum mlynedd yn olynol gyda'r dystysgrif olaf wedi'i rhoi ym mis Awst 2021. Mae'r gwerthusiad diweddaraf yn asesu nid yn unig a yw'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn cyhoeddi gwybodaeth ar y wefan, ond hefyd a ellir dod o hyd iddo a'i gyrchu'n hawdd.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn atebol i drigolion Gogledd Cymru i ddarparu gwasanaeth heddlu sy'n effeithlon ac yn effeithiol i drigolion Gogledd Cymru. Mae'r Prif Gwnstabl yn atebol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd i sicrhau bod gwasanaeth heddlu effeithiol yn cael ei ddarparu i drigolion Gogledd Cymru.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn cyhoeddi gwybodaeth yn rheolaidd ar waith a chyflawniadau'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl a bodlonwydd defnyddwyr, gan gynnwys cyhoeddi Cynllun Heddlu a Throsedd ac Adroddiad Blynyddol.

Mae strategaeth ymgynghori ac ymgysylltu mewn lle i sicrhau bod ein gwasanaethau'n ymatebol i faterion sy'n cael eu codi. Rydym yn cynnal arolygon yn rheolaidd i fwydo gwybodaeth i ddarpariaeth ein gwasanaeth ac i gynorthwyo i ddatblygu ein blaenoriaethau a'n hamcanion. Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl brosesau ymgynghori mewnol ac allanol mewn lle a ddefnyddir i fwydo gwybodaeth ac i wella gwasanaethau. Daeth TIAA (yr archwilydd mewnol) i'r casgliad adolygiad o gyfathrebiadau corfforaethol ar gyfer y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Heddlu ym mis Mehefin 2020, a aseswyd fel sicrwydd "rhesymol", a chanfuwyd *bod trefniadau cynhwysfawr ar waith i sicrhau bod strategaethau Cyfathrebu Mewnol ac Allanol ar gyfer yr Heddlu a'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn effeithiol.*

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn gweithio mewn partneriaeth ac mewn cydweithrediad â sefydliadau eraill er mwyn cyflawni amcanion cytûn. Maent yn sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu darparu'n effeithiol ac yn bodloni gofynion y sefydliadau. Caiff trefniadau partneriaeth a chydweithredu sydd ar waith eu monitro a'u hadolygu'n gyson er mwyn sicrhau bod perfformiad yn cael ei gyflawni a bod amcanion yn cael eu cyflawni a bod ymgysylltu â rhanddeiliaid hefyd yn nodwedd o'n proses recriwtio ar gyfer swyddi uwch.

Mae gennym swyddogaeth craffu, wedi'i gefnogi gan dystiolaeth a dadansoddiad data, i herio'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau mewn modd adeiladol, gan gynnwys y rhai hynny sy'n gweithio mewn partneriaeth â'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Mae pob penderfyniad allweddol a gymerir yn cynnwys asesiad effaith ariannol, effaith cyfreithiol, effaith cydraddoldeb ac asesiad risg gyda'r strwythurau Llywodraethu mewn lle yn cael eu cyhoeddi ar ei wefan a hefyd hysbysir y Panel Heddlu a Throsedd. Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn mynychu pwyllgorau craffu awdurdodau lleol yn aml. Darperir gwaith craffu pellach gan y Cydbwyllgor Archwilio. Mae'n rhoi ffocws annibynnol a lefel uchel ar y trefniadau archwilio, sicrwydd ac adrodd sy'n sail i lywodraethu da a safonau ariannol gyda phapurau pwyllgor yn cael eu cyhoeddi ar wefan y Comisiynydd. Yn ystod 2019-2020 gwnaed gwaith i ddatblygu perthnasedd a phriodoldeb y wybodaeth a ddarparwyd i'r Cydbwyllgor Archwilio a aeth hyn ymlaen ymhellach yn ystod 2020-2021 a 2021-2022. Darparwyd gwaith craffu a herio annibynnol gan y pwyllgor archwilio mewn nifer o feysydd gan gynnwys deall ein datganiadau ariannol; craffu ar benderfyniadau allweddol a wneir mewn perthynas â risgiau corfforaethol allweddol (fel uwchraddio Gorchymyn a Rheoli); cynnydd rhaglen gyfalaf yr heddlu ac mewn perthynas â ffrydiau gwaith digidol parhaus yr Heddlu gan gynnwys y ffrwd waith sy'n gyfrifol am ddatblygu ei model gweithredu targed TGCh yn y dyfodol. Nodir meysydd pellach sy'n cael eu canolbwyntio yn adroddiad blynyddol y Cydbwyllgor Archwilio sy'n amlinellu cynllun ymlaen ar gyfer y flwyddyn ganlynol. Mae'r cydbwyllgor yn cynnwys sesiwn agored a sesiwn gaeedig gyda'r cyfarfodydd gosod agenda a chyfarfodydd y Cydbwyllgor eu hunain yn cael eu defnyddio er mwyn sicrhau bod y tryloywder priodol yn digwydd yn y cyfarfodydd.

Rôl Prif Weithredwr i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yw rôl y Swyddog Monitro ac mae trefniadau i gofnodi unrhyw gyngor proffesiynol angenrheidiol ar gyfer meysydd arbenigol.

Yn ogystal, gwnaeth Prif Swyddogion Ariannol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl gydymffurfio â datganiad CIPFA sef 'the Role of the Chief Financial Officer in Policing'.

3.3. Diffinio Canlyniadau

Bydd y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl, fel rhan o'r broses cynllunio strategol, yn datblygu strategaethau a chynlluniau ysbrydoledig sy'n canolbwyntio ar ddeilliannau, sy'n gynaliadwy ac yn ystyried lefel yr adnoddau angenrheidiol i'w cyflawni'n ddigonol.

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd yn gosod yr amcanion heddlu a throsedd ac mae'r rhain yn cael eu cynnwys yn y Cynllun Heddlu a Throsedd. Mae'r Cynllun Heddlu a Throsedd wedi ei drosglwyddo i'r cyhoedd trwy'r wefan a

thruw nifer o weithgareddau ymgysylltu. Ceir crynodeb cyflawni yn y daflen treth gyngor a anfonwyd i bob cartref, naill ai ar ffurf electronig neu drwy'r post. Ceir crynodeb isod:

MY VISION

North Wales communities are safe, victims and vulnerable people feel supported, crime and reoffending are low, and people have confidence in policing and the criminal justice system

MY PRIORITIES

DELIVERING SAFER NEIGHBOURHOODS

- Tackle and prevent rural and wildlife crime
- Improve the efficiency and effectiveness of police officers and police staff
- Improve Road safety

SUPPORTING VICTIMS AND COMMUNITIES

- Tackle and prevent domestic abuse and sexual violence
- Safeguard vulnerable people including children
- Tackle and prevent cybercrime
- Establish a victims panel
- Tackle and prevent Hate Crime

FAIR AND EFFECTIVE CRIMINAL JUSTICE SYSTEM

- Introduce a North Wales Female Offender Strategy
- Increase the use of Restorative Justice
- Support and protect children and young people and divert them away from the Criminal Justice System
- Address the root causes of offending and support the rehabilitation of people who have offended

3

Datblygwyd yr amcanion, blaenoriaethau ac opsiynau ariannol heddlu a throstedd o weledigaeth y Comisiynydd Heddlu a Throstedd a dadansoddiad ar y cyd o'r canlynol:

Gweledigaeth y Comisiynydd a dadansoddiad ar y cyd o:

- Asesiad o'r trosedd a'r lefel gwasanaeth sy'n ofynnol
- Ymgynghoriad gyda phobl leol
- Ymgynghoriad gyda phartneriaid
- Ymgynghoriad rhwng y Comisiynydd Heddlu a Throstedd a'r Prif Gwnstabl
- Canfyddiadau archwiliad allanol ac adolygiadau gan Swyddfa Archwilio Cymru a HMCIFRS
- Asesu Risg

Gan ystyried newid CHTH yn ystod 2021-22, gweithiodd SCHTH a'r Heddlu gyda'i gilydd er mwyn sicrhau fod amcanion y Cynllun Heddlu a Throstedd presennol yn cael eu dilyn wrth i Gynllun Heddlu a Throstedd y Comisiynydd newydd gael ei ddatblygu a'i gyhoeddi yn y pen draw. Wedi'i graffu a'i gymeradwyo yn y Panel Heddlu a Throstedd, mae'r cynllun newydd hwn yn rhoi'r cyfeiriad strategol i'r heddlu.

Caiff amcanion heddlu a throstedd y Comisiynydd Heddlu a Throstedd eu cyfeirio a'u darparu gan y Prif Gwnstabl, ac yn ei dro, gan y Bwrdd Cynllunio Strategol (SMB) yn ystod y flwyddyn. Dyrennir adnoddau yn erbyn y cynllun fel rhan o broses gynllunio strategol flynyddol yr Heddlu sy'n ystyried gofynion galw ac adnoddau yn erbyn pob ardal gan ystyried asesiadau galw manwl (drwy Ddatganiad Rheoli'r Gweithlu) ac yna mae'r Heddlu yn monitro perfformiad yn erbyn ei gyflawni gan ddefnyddio ei fframwaith Cerdyn Sgorio Cytbwys. Caiff cyflawniad y Comisiynydd ei fonitro a'i hysbysu o fewn yr Adroddiad Blynyddol, y Datganiad o Gyfrifon a'r Cynllun Ariannol Tymor Canolig.

Y Bwrdd Gweithredol Strategol (SEB) ydy'r fforwm cyhoeddus ar gyfer craffu'r Prif Gwnstabl gan y Comisiynydd Heddlu a Throstedd ac mae cofnodion gweithredu pob cyfarfod yn cael eu cyhoeddi. Mae swyddogaethau ychwanegol y Bwrdd yn cynnwys:

- Gwneud penderfyniadau fel bo'r angen gan y Cynllun Llywodraethu, i'w cymryd ar y cyd gyda'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl; a
- Datblygu cynigion ar gyfer cyflawni amcanion heddlu a throstedd y Comisiynydd fel y nodir yn y Cynllun

Mae'r Bwrdd Gweithredol Strategol (SEB) a'r Bwrdd Cynllunio Strategol (SMB) yn craffu ar berfformiad gweithredol ac ariannol, darpariaeth gwasanaeth a chyflawniad o'r amcanion heddlu a throstedd. Mae rhaglen ar gyfer cyflawni cynlluniau mewn lle trwy'r Bwrdd Cynllunio Strategol (SMB). Mae'r byrddau hyn wedi parhau i gyfarfod ar yr amllder arferol – er gwaethaf effaith Covid-19 – gyda chyfarfodydd yn cael eu cynnal o bell gan ddefnyddio technoleg briodol i sicrhau eu bod yn digwydd.

3.4. Pennu Ymyriadau

Er mwyn sicrhau ein bod yn cyflawni'r deilliannau a fwriadwyd yn y modd gorau posibl, bydd y Comisiynydd Heddlu a Throstedd a'r Prif Gwnstabl yn sicrhau bod trefniadau digonol mewn lle i ddarparu gwasanaethau sy'n dangos effeithlonrwydd a gwerth am arian.

Cynhelir cynlluniau adnoddau manwl yn flynyddol ac maent yn cael eu cyhoeddi yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig. Mae'r risg hon yn asesu gofynion adnoddau yn seiliedig ar ragdybiaethau priodol i alluogi'r Comisiynydd Heddlu a Throstedd a'r Prif Gwnstabl i flaenoriaethu galwadau cystadleuol am wasanaethau.

Mae'r cylch cynllunio strategol a gweithredol blynyddol yn ystyried y lefel ddisgwyliedig o adnoddau sy'n ofynnol ac yn nodi lle mae angen arbedion a gostyngiadau. Ysbrydolir hyn hefyd gan Ddatganiad Rheoli'r Heddlu sy'n ystyried y galw mae'r heddlu'n ei wynebu rŵan ac yn y dyfodol, yr adnoddau, y risgiau cysylltiedig a'r broses Cynllunio Adnoddau Blaenoriaethol, a gyflwynwyd yn 2019-2020 (ar gyfer cyllideb 2020-2021) fel galluogwr ar gyfer gwneud penderfyniadau ysbrydoledig ac a burwyd mewn rowndiau cynllunio wedi hynny. Mae'r adnoddau, yr arbedion a'r twf yn cael eu hasesu gan risg ac mae cyflawni'r holl gynlluniau a ffrydiau gwaith yn cael ei fonitro drwy'r Bwrdd Rheoli Strategol sy'n cael ei gadeirio gan y Prif Gwnstabl. Roedd effaith Covid-19 yn golygu bod angen addasu'r dull o Gynllunio Strategol ar gyfer blwyddyn ariannol 2021-2022 er mwyn hwyluso'r ffyrdd newydd o weithio. Felly sefydlwyd dull symlach, ond eto'n gadarn, gyda phwyslais ar gynllunio busnes yn cael ar gyfer pob maes. Parhawyd gyda hyn yn ystod 2021-2022 (cynllunio ar gyfer blwyddyn ariannol 2022-23) gyda'r broses gynllunio mewn lle da er mwyn ymdrin â setliad 3 blynedd a gyhoeddwyd yn hydref 2021.

Mae byrddau prosiect mewn lle sy'n monitro gweithrediad a chyflawniad unrhyw fentrau neu gynlluniau a gytunir. Sefydlir y rhain i gefnogi penderfyniadau cadarn er mwyn cyflawni'r canlyniadau gofynnol gyda rhaglenni fel Trawsnewid Digidol a Thrawsnewid y Gweithlu yn hanfodol i gyflawni strategaethau sefydliadol yn gyffredinol. Mae gwneud penderfyniadau wedi'i ddatganoli er mwyn galluogi gweithrediad hyblyg ac ymatebol a gwell deilliannau. Caiff atebolrwydd ei gyflawni drwy'r strwythur a'r prosesau llywodraethu sydd ar waith gyda chymau gweithredu a phenderfyniadau wedi'u cofnodi'n glir mewn cyfarfodydd ac a symudwyd ymlaen yn ystod 2021-22.

Roedd pandemig Covid-19 yn golygu bod angen mabwysiadu trefniadau gweithio ystwyth yn gyflym, ac mae llawer o staff a swyddogion wedi gallu gweithio gartref ers dechrau cyfnod y cyfyngiadau symud. Roedd gwaith i ganiatáu gweithio ystwyth eisoes ar y gweill, ac roedd prosesau a llywodraethu eisoes wedi'u hystyried yn ystod y cyfnod cynllunio. Roedd y cyfnod cyfyngiadau symud cyntaf, felly, yn gofyn am gyflymu'r prosiect yn hytrach na newid sylfaenol i'n cynlluniau, gyda threfniadau llywodraethu'n gweithio'n dda i raddau helaeth yn ystod y cyfnod pontio. Mae hyn yn parhau o hyd gydag adolygiadau cyson o'r trefniadau a roddwyd ar waith fel rhan o'r ffrwd waith Adfer. Yn ystod 2021-22, cyhoeddwyd polisi gweithio Hyblyg yr Heddlu, gan osod effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd arferion gweithio newydd yn ei hanfod i fusnes fel arfer. Roedd gweithio hyblyg hefyd yn amodol ar archwiliad TIAA yn ystod y flwyddyn, gyda'r adolygiad yn rhoi sicrwydd Sylweddol.

3.5. Datblygu Arweinyddiaeth

Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl strwythurau a rolau penodol o fewn y sefydliadau i alluogi arweinyddiaeth effeithiol. Caiff yn ei gefnogi gan y Canllaw Llywodraethu sy'n amlinellu'r rolau a'r cyfrifoldebau ac sy'n hanfodol er mwyn galluogi'r strategaethau a'r cynlluniau sydd mewn lle i gael eu gweithredu. Fel y crybwyllwyd uchod, adolygwyd a chymeradwywyd y Llawlyfr Llywodraethu gan y CHTH a'r Prif Gwnstabl ym mis Awst 2021 a mis Ebrill 2022.

Mae'r trefniadau llywodraethu wedi cael eu datblygu'n unol â Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011, Gorchymyn Protocol Plismona 2012 statudol, Cod Ymarfer Rheolaeth Ariannol y Swyddfa Gartref (FMCP) a chanllawiau presennol yn ymwneud â materion ariannol a llywodraethu sy'n parhau i fod ar waith. Mae strwythurau Llywodraethu'r Heddlu hefyd wedi cael eu craffu yn 2019-2020 fel rhan o'r adolygiad Llywodraethu, gyda'r gwaith hwnnw'n cael ei ddatblygu ymhellach yn 2021-2022 a'i oruchwylio'n rheolaidd gan y Bwrdd Cyd Lywodraethu.

Mae cynllun caniatâd cytûn mewn lle sy'n ffurfioli dyletswyddau a dirprwyo rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl. Mae'r strwythur llywodraethu yn cefnogi gweithrediad gweithgareddau a deilliannau a gynllunnir, ac mae strwythur cyfarfodydd mewn lle er mwyn sicrhau bod y deilliannau a gynllunnir yn cael eu cyflawni'n brydlon.

Ein pobl yw ein buddsoddiad mwyaf ac rydym yn sicrhau bod rhaglenni hyfforddi a datblygu aelodau a swyddogion ar gael er mwyn cadw gwybodaeth yn gyffredol, gan gynnwys unrhyw ofynion datblygiad proffesiynol. Mae ein

prosesau recriwtio a chynllunio olyniaeth yn sicrhau ein bod yn penodi'r bobl iawn gyda'r sgiliau iawn i rolau o fewn y sefydliad. Roedd canolbwyntio ar ein cynnig lles, dysgu a datblygu i'n pobl yn parhau i fod yn faes canolbwyntio allweddol yn ystod 2021-22 ac addasodd y timau mewnol eu modelau cyflawni o fewn yr Heddlu er mwyn sicrhau nad oedd y dysgu a'r datblygiad a gynigir yn cael eu peryglu oherwydd Covid-19.

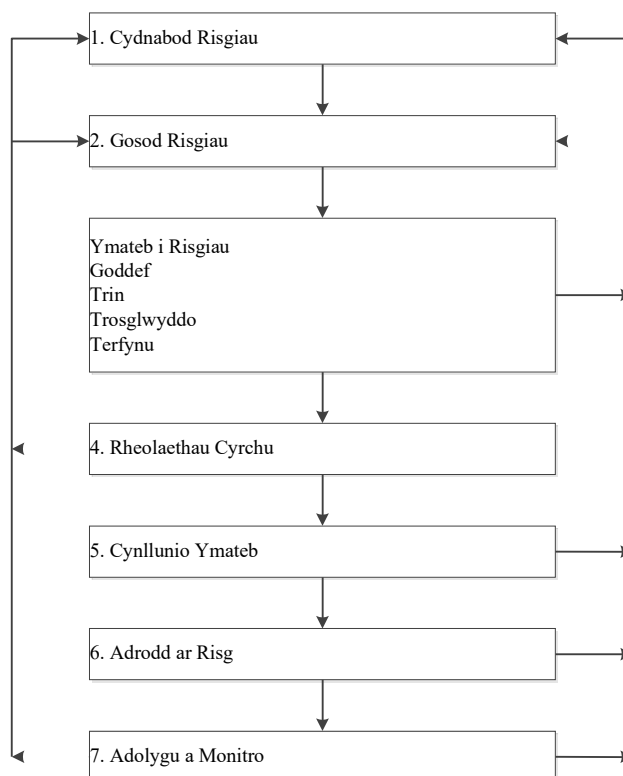
Mae telerau ac amodau a bennir yn genedlaethol yn bodoli ar gyfer swyddogion a staff sydd â graddfeydd cyflog y cytunwyd arnynt a system gwerthuso swyddi ac mae gennym fframwaith rheoli perfformiad y mae'r Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl yn ei ddefnyddio i asesu perfformiad a mynd i'r afael ag unrhyw welliannau sydd eu hangen. Yn ogystal, ceir asesiadau blynyddol o effeithlonrwydd ar gyfer y Cydbwyllgor Archwilio.

3.6. Rheoli Risgiau a Monitro Perfformiad

Mae rheoli risg a rheolaeth fewnol yn rhan hanfodol o'r system rheoli perfformiad yn y ddau sefydliad. Mae'r broses rheoli risg yn gosod sylfaen i'r trefniadau rheolaeth ariannol a'r prosesau llywodraethu ac yn hanfodol ar gyfer cyflawni'r deilliannau a fwriedir ac yn cefnogi ein gweledigaeth ar gyfer Gogledd Cymru fwy diogel.

Mae'r isod yn cynrychioli'r 7R a'r 4T o reoli risg fel y nodwyd yn y trefniadau risg ISO31000 HGC yn dilyn y model hwn.

yn dilyn y model hwn.

Mae diwylliant rheoli risg wedi'i wreiddio ar draws y sefydliad ar bob lefel sy'n parhau i gael ei ddatblygu. Mae cofrestrau risg corfforaethol ac ar gyfer meysydd unigol sy'n cydymffurfio â methodoleg genedlaethol gymeradwy ac sy'n cael eu hadolygu a'u diweddarau'n rheolaidd a'u riportio'n ôl yn eu cylch i bwyllgorau a byrddau ar draws y sefydliad. Mae rheoli risg yn eitem reolaidd ar yr agenda ar bob bwrdd allweddol ar draws yr Heddlu. Mae'r Cydbwyllgor Archwilio wedi parhau i roi her a chymorth i wella ein prosesau rheoli risg, gyda phrosesau'n cael eu datblygu yn ystod 2019-2020 – gan gynnwys dogfen Chwant Risg Ffurfiol – a datblygiad pellach yn mynd rhagddo ar gyfer 2020-2021 i gynnwys datblygu ein Fframwaith Sicrwydd Risg ymhellach. Roedd hyn yn cynnwys datblygu Mapio Sicrwydd fel cysyniad er mwyn gwella ein prosesau rheoli risg. Cafodd y ddogfen Chwant Risg ei adolygu a'i gryfhau hefyd fel rhan o'i adolygiad blynyddol yn 2020-21. Mae'r adolygiad diweddaraf o Chwant Risg bellach wedi digwydd

yn 2022-23 gyda'r chwant yn cael ei adolygu, ei ddiwygio (yn ôl yr angen) a'i gytuno yng nghyfarfod Uwch Dîm Arweinyddiaeth y Prif Gwnstabl.

Mae ein cynlluniau, ein prosesau a'n polisiau yn cael eu llunio gan roi sylw dyledus i'r risgiau a nodwyd, gyda Datganiad Rheoli'r Heddlu yn cael ei ysbrydoli drwy asesiad MORILE ar gyfer pob maes o'r heddlu. Goruchwylir y maes yn bennaf gan y Bwrdd Sicrwydd. Mae fframwaith partneriaeth mewn lle i sicrhau bod unrhyw bartneriaethau'n cael eu rheoli'n briodol gan gynnwys rheoli risg. Mae'r rhaglen waith sy'n cynnwys y risgiau hyn yn cael ei datblygu ar y cyd gyda'r cydbwyllgor archwilio er mwyn sicrhau ei fod yn rhoi'r sicrwydd priodol angenrheidiol.

Mae risgiau strategol a'r broses rheoli risg yn cael eu goruchwyllo a'u monitro gan y Cydbwyllgor Archwilio. Gall aelodau'r Cydbwyllgor Archwilio adolygu pob risg er mwyn cael tryloywder. Yn ystod 2021-22, mae nifer o adroddiadau at wraidd y mater wedi'u gwneud er mwyn craffu ar benderfyniadau allweddol a champau rheoli sy'n cael eu cymryd mewn perthynas â risgiau corfforaethol yr Heddlu. Mae adroddiadau at wraidd y mater wedi'u hymgymryd yn ystod y flwyddyn yn y meysydd canlynol: Rhaglen Gyfalaf, Iechyd a Diogelwch, Strategaeth Cyrchu TGCh, Trawsnewidiad Digidol, Rhaglen NEP a digonoldeb cyllid ariannol. Mae cynorthwyo datblygiad y fframwaith Risg yn parhau ar raglen waith 2022/23 y Cydbwyllgor Archwilio.

Mae'r Gwasanaeth Archwilio mewnol yn asesu addasrwydd ein rheoliadau mewnol ac yn adrodd yn llawn i'r Cydbwyllgor Archwilio annibynnol. Mae archwiliad mewnol ac allanol wedi archwilio ac adrodd ar gydymffurfiaeth â rheoliadau perthnasol a rheolaethau mewnol.

Mae'r Bwrdd Gweithredol Strategol a gadeirir gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Bwrdd Rheoli Strategol dan gadeiryddiaeth y Prif Gwnstabl yn craffu cyflawniad gweithredol ac ariannol, cyflawniad gwasanaeth a chyflawni amcanion yr heddlu a throsedd. Mae rhaglen ar gyfer cyflawni cynlluniau mewn lle trwy'r Bwrdd Cynllunio Strategol (SMB).

Mae holl bapurau a chofnodion y Cydbwyllgor Archwilio a Phanel y Comisiynydd Heddlu a Throsedd ar gael ar wefan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.

Mae trefniadau effeithiol mewn lle er mwyn sicrhau bod data'n cael ei ddiogelu ac yn cael ei gasglu, ei ddefnyddio, ei storio a'i rannu mewn modd priodol. Mae'r holl ddata yn cydymffurfio â pholisiau cadw a gytunwyd ac mae'r cynllun dosbarthiad diogelwch ar waith trwy gydol yr heddlu. Mae Bwrdd Diogelwch Gwybodaeth sefydledig ar waith i fonitro trefniadau ac effeithiolrwydd gan gynnwys sicrhau bod Strategaeth, Polisi a Phroses i gyd wedi'u diffinio'n glir a bod unrhyw faterion cydymffurfio yn cael eu hysbysu amdanynt yn briodol. Mae unrhyw faterion cydymffurfio o bwys yn cael eu huwchgyfeirio, i ddechrau i'r bwrdd Cyllid ac Adnoddau Strategol sy'n derbyn adroddiad yn rheolaidd ar unrhyw bryderon neu faterion cydymffurfio.

Mae gan y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl bolisiau diogelu data a diogelwch gwybodaeth sy'n cael eu profi a'u cefnogi'n rheolaidd gyda rhaglen hyfforddi ar gyfer yr holl staff. Mae ein swyddogaeth Archwilio Mewnol a HMICFRS yn darparu craffu cyfnodol pellach yn y maes hwn.

Mae protocolau rhannu gwybodaeth rhwng y Comisiynydd a'r Prif Gwnstabl a chyda'n partneriaid.

3.7. Arddangos Atebolrwydd Effeithiol

Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn sicrhau bod y rhai sy'n gwneud penderfyniadau'n ymwneud â darparu gwasanaethau yn atebol iddyn nhw trwy'r prosesau sydd mewn lle yn y ddau sefydliad. Mae'r fframwaith Llywodraethu a'r fframwaith rheolaeth fewnol cysylltiedig yn darparu mecanwaith cadarn ar gyfer cadw golwg ar y penderfyniadau allweddol sy'n cael eu gwneud. Yn ystod 2020-21, cafodd dogfen ganllaw cyllideb yr Heddlu a dogfennau dirprwyaethau ariannol cysylltiedig eu diweddarau a'u datblygu gyda'r nod o sicrhau bod y dogfennau a

gyhoeddwyd yn cyfateb i amgylchfyd a galwadau newidiol yr Heddlu. Adolygwyd a diweddarwyd y dogfennau newydd hyn yn ôl yr angen eto yn ystod 2021-22.

Defnyddir templedi adrodd safonol er mwyn sicrhau bod gwybodaeth yn cael ei gofnodi mewn modd digonol a galluogi gwneud penderfyniadau effeithiol. Mae adroddiad blynyddol yn cael ei baratoi a'i gyhoeddi sy'n asesu perfformiad yn erbyn y Cynllun Heddlu a Throsedd.

Mae gwefannau'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl yn cyhoeddi gwybodaeth sy'n berthnasol i'r cyhoedd a rhanddeiliaid, gan sicrhau bod y tryloywder sydd ei angen i sicrhau bod atebolrwydd allanol yn effeithiol mewn lle. Mae'r gwasanaeth archwilio mewnol yn adrodd i'r Cydbwyllgor Archwilio ac mae ganddo fynediad uniongyrchol at y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, y Prif Gwnstabl a'r aelodau. Mae argymhellion ar gyfer gwelliannau i'r gwasanaeth yn cael eu gweithredu ac yn cael eu hadrodd i'r cydbwyllgor.

Cynhelir adolygiadau ac archwiliadau annibynnol ac allanol yn rheolaidd gan gyrff rheoleiddio ac mae'r adroddiadau'n cael eu cyhoeddi, ac unrhyw argymhellion a wneir yn cael eu gweithredu.

4. Adolygiad Effeithiolrwydd

- 4.1. Mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl gyfrifoldeb am gynnal adolygiad o effeithiolrwydd y fframwaith llywodraethu yn flynyddol o leiaf, gan gynnwys y system o reolaeth fewnol. Caiff yr adolygiad effeithiolrwydd ei ysbrydoli gan waith y rheolwyr gweithredol. Maent yn gyfrifol am ddatblygu a chynnal yr amgylchfyd llywodraethu. Caiff ei ysbrydoli hefyd gan adroddiad blynyddol y pennaeth archwilio mewnol a sylwadau a wneir gan archwilwyr allanol, y Panel Heddlu a Throsedd, y Cydbwyllgor Archwilio ac asiantaethau ac arolygiaethau adolygu eraill. Mae'r adolygiad llywodraethu yn 2019-2020 wedi arwain at nifer o argymhellion. Hysbyswyd eu bod wedi'u gweithredu ym mis Awst 2021.
- 4.2. Mae Covid-19 yn ddi-os wedi effeithio ar drefniadau llywodraethu'r Heddlu, ond nid mewn ffordd sydd wedi bod yn niweidiol i'w gadernid yn ystod 2020-21. Roedd hyn yn dangos yr angen i newid ac addasu'r strwythurau llywodraethu er mwyn sicrhau eu bod yn parhau i gyd-fynd â gofynion y sefydliad. Mae technoleg wedi'i chrosawu i sicrhau bod llywodraethu mewnol wedi parhau i weithredu'n effeithiol ar draws y ddau sefydliad corfforaeth yn unig. At hynny, ac eithrio arolygiadau HMICFRS, mae fforymau craffu annibynnol sylfaenol y Cydbwyllgor Archwilio; y Panel Heddlu a Throsedd; y Pwyllgor Moeseg; y Rhaglen Archwilio Mewnol ac Archwilio Allanol i gyd wedi gallu craffu'n briodol, er weithiau drwy fodel cyflawni gwahanol. Ailddechreuodd HMICFRS eu harolygon yn ystod 2021-22, gyda Heddlu Gogledd Cymru ar hyn o bryd yn mynd drwy ymweliadau cipolwg PEEL, gyda chyfnod o brofi realiti yn yr heddlu yn digwydd ym mis Mehefin a Gorffennaf 2022. Fel y crybwyllwyd yn gynharach yn y datganiad hwn, disgwylir i ganfyddiadau'r arolwg hwn gael eu hysbysu amdanynt ym mis Hydref 2022.
- 4.3. Yn unol â'r rheoliadau, mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl wedi adolygu effeithiolrwydd ei wasanaeth archwilio mewnol. Y casgliad oedd bod y gwasanaeth wedi cydymffurfio'n llawn â holl safonau archwilio mewnol y sector cyhoeddus (PSIAS). Mae goruchwyllo a sicrhau fod system archwilio Mewnol mewn lle yn rhan o gylch gorchwyl y Cydbwyllgor Archwilio.
- 4.4. Fel rhan o'n fframwaith llywodraethu ac i sicrhau ein bod yn adolygu ein trefniadau ar gyfer effeithiolrwydd, sefydlwyd Bwrdd Llywodraethu ar y Cyd gennym, sy'n gyfrifol am fonitro'r trefniadau ar gyfer cydymffurfio a gwneud argymhellion ar gyfer datblygu'r trefniadau llywodraethu fel sy'n ofynnol. Mae cylch gorchwyl adolygu effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y fframwaith llywodraethu yn parhau. Ond isod ceir amcanion llawn y Bwrdd Cyd Lywodraethu gyda'r cylch gorchwyl yn cael ei adolygu a'i gymeradwyo yng nghyfarfod mis Mawrth 22:
 - Sicrhau adolygiad parhaus o ddigonolrwydd a phriodoldeb y trefniadau llywodraethu gan sicrhau eu bod yn gweithredu'n Effeithlon ac yn Effeithiol.
 - Goruchwyllo'r gwaith o gynhyrchu, rheoli ac adolygu (yn ôl yr angen) dogfennau llywodraethu corfforaethol lefel

uchel Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Heddlu, yn benodol y Llawlyfr Llywodraethu a'i rannau cyfansoddol.

- Cydlynu, goruchwyllo ac adolygu (yn ôl yr angen) strwythurau llywodraethu corfforaethol Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'u prosesau a'u gweithdrefnau cysylltiedig.
- Adolygu'r holl argymhellion sy'n ymwneud â llywodraethu corfforaethol sy'n deillio o archwiliadau ac arolygiadau mewnol ac allanol ac ystyried eu goblygiadau i drefniadau llywodraethu corfforaethol Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Heddlu.
- Adolygu unrhyw Nodiadau Briffio Cleientiaid a gyhoeddwyd gan yr Archwilydd Mewnol ac ystyried eu goblygiadau i drefniadau llywodraethu corfforaethol Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Heddlu.
- Goruchwyllo a chydlynu'r gwaith o baratoi Datganiadau Llywodraethu Blynyddol y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl.

Gwneud unrhyw argymhellion i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl ar unrhyw fater sy'n ymwneud â threfniadau llywodraethu corfforaethol Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Heddlu, lle mae angen gweithredu neu wella.

4.5 Yn ystod 2021-22, mae'r sefydliadau wedi datblygu'r cynllun gweithredu a nodwyd fel rhan o'r Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol diwethaf. Mae dadansoddiad llawn o'r sefyllfa yn erbyn y camau hyn wedi'i gynnwys yn adran 5 isod, ond mae'r cynnydd a wnaed wedi cryfhau'r trefniadau llywodraethu sydd ar waith ymhellach. Cynhaliodd Archwilio Mewnol eu hadolygiad gwasanaeth blynyddol o'n systemau ariannol allweddol yn 2021-2022 a darparodd adroddiadau cadarnhaol ar y cyfan yn ystod y flwyddyn fel y rhestrir isod.

4.6 Mae'n werth nodi y gall newidiadau i'r cynllun ddigwydd yn ystod y flwyddyn. Digwyddodd hyn yn 2021-22 gyda'r Cydbwyllgor Archwilio yn cael eu hysbysu ac yn cytuno iddynt yn y pen draw. Yn fwy penodol, gohiriwyd archwiliad Strategaeth Rheoli'r Fflyd tan 2022/23 ar gais rheolwyr. Gohiriwyd adolygiadau Credydwy'r a Chyflogres Cydweithredol i Chwarter 2 2022/23. Unrhyw archwiliadau Cyfyngedig yn cael eu craffu'n benodol drwy'r Cydbwyllgor Archwilio a lle bo'n briodol, yn cael eu cynnwys yn yr adroddiadau at wraidd y mater a adroddwyd i'r pwyllgor:

Teitl	Lefel Sicrwydd
Archwiliad ar y cyd – Dyledwyr	Sylweddol
Rheoli Risg – Lliniaru'r Rheolaethau	Sylweddol
Rheolaeth Gweithlu/AD – Strategaeth	Sylweddol
Asedau Sefydlog	Cyfyngedig
Archwiliad cydweithredol – Llyfr Cyfrifon Cyffredinol	Sylweddol
Archwiliad cydweithredol – Rheolaeth Gyllidebol	Sylweddol
Archwiliad cydweithredol – Rheoli'r Trysorlys	Sylweddol
Grantiau'r Comisiynydd	Sylweddol
Llywodraethu – Rheoli Cyflawniad BI 2	Sylweddol
Archwiliad cydweithredol – Partneriaeth Camerâu Diogelwch	Sylweddol
Archwiliad cydweithredol – ANPR	Rhesymol
Rhaglen Gyfalaf	Sylweddol
TGCh – Diogelwch y Rhwydwaith	Rhesymol
Diogelwch Seiber Pensiynau	Rhesymol
Uned Reoli – Ardal y Gorllewin	Rhesymol
Llywodraethu – Rheolwyr Iechyd a Diogelwch BI 2	Cyfyngedig
Archwiliad cydweithredol – Hwb Pensiynau Cymru Gyfan	Rhesymol
Uned Iechyd Galwedigaethol	Rhesymol
Llywodraethu – Cynllunio Adnoddau Strategol BI 1	Sylweddol

Gweithio Hyblyg	Sylweddol
SCHTh – Adolygiad o Gwynion	Sylweddol
Rheoli Contractau – Cytundeb XPS	Sylweddol
Archwiliad cydweithredol – Atal Twyll	Rhesymol
TGCh – Diogelu Data	Sylweddol

Daeth eu hadroddiad blynyddol i'r casgliad:

BARN FLYNYDDOL Y PENNAETH ARCHWILIO MEWNOL

Rwyf yn fodlon bod gwaith archwilio mewnol digonol wedi'i ymgymryd i ganiatáu i mi ddod i gasgliad cadarnhaol ynghylch digonolrwydd ac effeithiolrwydd prosesau rheoli risgiau, rheolaeth a llywodraethu'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl. Yn fy marn i, mae gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl brosesau rheoli a llywodraethu digonol ac effeithiol mewn lle i reoli cyflawniad eu hamcanion.

Mae'r farn hon yn seiliedig yn unig ar y materion a ddaeth i sylw'r TIAA yn ystod adolygiadau archwiliad mewnol a gyflawnwyd yn ystod y flwyddyn. Nid yw'n farn ar yr hyfywedd ariannol parhaus nac eich gallu i fodloni goblygiadau ariannol sy'n rhaid eu cael gan Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru a Phrif Gwnstabl Gogledd Cymru oddi wrth ei nifer o ffynonellau sicrwydd.

- 4.7 Rhoddodd llythyr archwiliad blynyddol Swyddfa Archwilio Cymru ar gyfer 2020-2021 farn ddiamod ar gyfrifon y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl gan gofnodi nad oeddynt wedi gweld unrhyw wendidau arwyddocaol yn y fframwaith cyffredinol. Dywedodd hefyd fod gan y Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl drefniadau digonol yn eu lle i sicrhau economi, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd yn eu defnydd o adnoddau.

5. Cynllun Gweithredu Llywodraethu a Chynnydd

- 5.1. Wrth asesu'r trefniadau llywodraethu sydd mewn lle, bydd y Bwrdd Llywodraethu hefyd yn datblygu ac yn monitro unrhyw gynlluniau gweithredu er mwyn ymdrin ag unrhyw faterion llywodraethu a ddaw i'r amlwg neu pan fo angen gwella trefniadau presennol.
- 5.2. Roedd y cynllun gweithredu ar gyfer 2021-2022 yn cynnwys meysydd i'w gwella. Caiff y rhain eu manylu isod gyda'u cynnydd a'u statws.

Argymhelliad	Gweithrediad	Statws Cyfredol – wedi cwblhau Do/Naddo?
Fframwaith Sicrwydd	Bydd cynllun peilot o fframwaith sicrwydd uwch yn dechrau o fewn y Gyfarwyddiaeth Cyllid ac Adnoddau. Yn amodol ar ganlyniad y cynllun peilot, bydd fframwaith sicrwydd diwygiedig yn cael ei gyflwyno ledled Heddlu Gogledd Cymru. Bydd ein Derbynioldeb Risg yn cael ei gytuno a'i ddogfennu.	Do – Cwblhawyd y cynllun peilot. Yn seiliedig ar adolygiad ôl-weithredol a mewnbwn arfer gorau gan y Sefydliad Archwilwyr, ni chafwyd cyflwyniad ar raddfa lawn ledled yr Heddlu. Yn hytrach, cafwyd a chytunwyd ar ymdriniaeth fwy arbennig a rhwydd gan yr Heddlu. Do – Cytunwyd ar Derbynioldeb Risg a'i gofnodi.

<p>Datblygu Fframwaith Sicrwydd Risg</p>	<p>Yn dilyn y cynllun peilot Cyllid ac Adnoddau yn 2019-20 bydd y llinell amser ar gyfer cyflwyno'r fframwaith sicrwydd risg ar draws yr Heddlu yn cael ei sefydlu yn erbyn cyd-destun Covid-19.</p> <p>Caiff y Fframwaith Sicrwydd Risg ei gyflwyno wedyn ar draws yr Heddlu.</p>	<p>Do – Mae Mapio Sicrwydd bellach wedi'i osod i'n prosesau rheoli risg gyda phroses glir mewn lle sy'n amlinellu pryd a sut y creir Map Sicrwydd gyda'r cyflwyniad yn parhau.</p>
<p>COVID-19</p> <p>Mae'r pandemig coronafeirws yn cyflwyno ychydig o heriau i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd a'r Prif Gwnstabl.</p> <p>Mae angen cynnal llywodraethu drwy gydol y cyfnod hwn o ansicrwydd, mewn ffordd nad yw'n rhwystro ymateb yr Heddlu i'r sefyllfa ac nad yw'n rhoi swyddogion, staff na'r cyhoedd mewn perygl diangen.</p> <p>Mae'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd wedi cyhoeddi ei Gynllun Ymateb Covid-19</p>	<p>Sicrhau bod effaith barhaus Covid-19 ar drefniadau Llywodraethu yn cael ei hadolygu a'i hasesu.</p> <p>Sicrhau bod y Bwrdd Adfer Strategol yn cael ei ymgorffori fel ffordd o ddarparu goruchwyliaeth gadarn o broses Adfer a Chynllunio'r sefydliad.</p> <p>Ymgorffori'r Bwrdd Adfer a Chynllunio Strategol.</p>	<p>Do - Tra mae'r Bwrdd Adfer a Chynllunio Strategol wedi'i ddigomisiynu, mae'r adferiad o COVID 19 wedi bod yn fusnes fel arfer. Er enghraifft, mae Ystwythder yn cael ei reoli gan y Bwrdd Newid a Chydweithrediad Strategol a goblygiadau Cynllunio Strategol yn cael eu rheoli gan y Bwrdd Cynllunio Strategaethau a Dysgu Sefydliadol.</p>
<p>Llywodraethu: Effeithlonrwydd ac Effeithiolrwydd</p> <p>Mae'r Bwrdd Llywodraethu ar y Cyd wedi nodi'r angen i adolygu Effeithlonrwydd ac Effeithiolrwydd y strwythur llywodraethu newydd yn ffurfiol.</p>	<p>Cynnal adolygiad o Effeithlonrwydd ac Effeithiolrwydd y strwythur llywodraethu newydd, gan adrodd ar ganfyddiadau i'r Bwrdd Llywodraethu ar y Cyd</p>	<p>Do – Cynhaliwyd adolygiad effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd ein trefniadau llywodraethu ym mis Gorffennaf 2021 a hysbyswyd y Bwrdd Cyd Lywodraethu ym mis Awst 2021. Roedd canlyniad yr adolygiad yn gadarnhaol gyda 8 argymhelliad yn cael eu gwneud. Maent i gyd wedi mynd rhagddynt a chael eu cwblhau yn ystod 2021/22 oni bai am un sy'n dibynnu ar gyflwyno O365. Mae adolygiad pellach o effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd y llywodraethu wedi'i ymgymryd ers hysbysu yn 2022/23.</p>

6. Casgliad

- 6.1. Ni all unrhyw ddatganiad o reolaeth fewnol roi sicrwydd diamod na cheir colledion materol. Bwriad y datganiad hwn yw rhoi sicrwydd rhesymol.
- 6.2. Fodd bynnag, ar sail yr adolygiad o ffynonellau sicrwydd a amlinellwyd yn y datganiad hwn, rydym yn fodlon bod gan Gomisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru drefniadau llywodraethu boddhaol mewn lle, gan gynnwys systemau priodol o ran rheolaeth fewnol a rheoli risg sy'n hwyluso ymarferiad effeithiol ei swyddogaethau.

Llofnod:

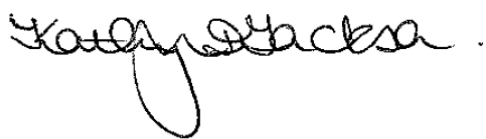
Andy Dunbobbin

Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Stephen Hughes

Prif Swyddog Gweithredol i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Kate Jackson

Prif Swyddog Cyllid i'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd

ANNUAL GOVERNANCE STATEMENT - PLAN

The review of governance has recognised that our governance arrangements are satisfactory and meet our needs. The delivery of our vision will challenge our governance arrangements and attention to several issues will assist in strengthening those arrangements. The following areas are to be addressed in 2022-2023:

Issue	Actions
<p>Governance: Efficiency & Effectiveness</p> <p>Consider the findings of the Efficiency and Effectiveness review reporting in Jun 2022 to ensure any further steps are taken.</p>	<p>Monitor the progress of the recommendations associated with the Jun 2022 Governance Efficiency & Effectiveness review.</p> <p>Ensure that an annual review of the Efficiency & Effectiveness of the Force Governance occurs for 2022-23 considering any learning points regarding process.</p>
<p>Understandability of Statement of Accounts</p> <p>Different approaches are taken by different forces about the format of the AGS</p>	<p>Consider the format of the AGS and whether this continues to represent good practice and provides the appropriate level of 'Understandability' in line with our Statement of Accounts.</p>
<p>HMICFRS Inspections</p> <p>Recent Force inspections will publish reports in due course. Once this has occurred any governance implications will need to be considered.</p>	<p>Consider the HMICFRS inspection report once issued and any Governance implications that are represented by the report.</p>

The independent auditor's report of the Auditor General for Wales to the Police and Crime Commissioner for North Wales

Basis of opinion

I conducted my audit in accordance with applicable law and International Standards on Auditing in the UK (ISAs (UK)) and Practice Note 10 'Audit of Financial Statements of Public Sector Entities in the United Kingdom'. My responsibilities under those standards are further described in the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of my report. I am independent of the Police and Crime Commissioner for North Wales and the Police and Crime Commissioner for Wales' Group in accordance with the ethical requirements that are relevant to my audit of the financial statements in the UK including the Financial Reporting Council's Ethical Standard, and I have fulfilled my other ethical responsibilities in accordance with these requirements. I believe that the audit evidence I have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for my opinion.

Conclusions relating to going concern

In auditing the financial statements, I have concluded that the use of the going concern basis of accounting in the preparation of the financial statements is appropriate.

Based on the work I have performed, I have not identified any material uncertainties relating to events or conditions that, individually or collectively, may cast significant doubt on the Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group, and the North Wales Police Pension Fund's ability to continue to adopt the going concern basis of accounting for a period of at least 12 months from when the financial statements are authorised for issue.

My responsibilities and the responsibilities of the responsible financial officer with respect to going concern are described in the relevant sections of this report.

Other information

The other information comprises the information included in the annual report other than the financial statements and my auditor's report thereon. The Responsible Financial Officer is responsible for the other information contained within the annual report. My opinion on the financial statements does not cover the other information and, except to the extent otherwise explicitly stated in my report, I do not express any form of assurance conclusion thereon.

My responsibility is to read the other information and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or knowledge obtained in the course of the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If I identify such material inconsistencies or apparent material misstatements, I am required to determine whether this gives rise to a material misstatement in the financial statements themselves. If, based on the work I have performed, I conclude that there is a material misstatement of this other information, I am required to report that fact.

I have nothing to report in this regard.

Report on other requirements

Opinion on other matters

In my opinion, based on the work undertaken in the course of my audit:

- the information contained in the Narrative Report for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements and the Narrative Report has been prepared in accordance with the Code of Practice on Local Authority Accounting in the United Kingdom 2021-22; and
- the information given in the joint Annual Governance Statement of the Police and Crime Commissioner for North Wales and the Chief Constable for North Wales for the financial year for which the financial statements are prepared is consistent with the financial statements and the joint Annual Governance Statement has been prepared in accordance with guidance.

Matters on which I report by exception

In the light of the knowledge and understanding of Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group and the North Wales Police Pension Fund and its environment obtained in the course of the audit, I have not identified material misstatements in the Narrative Report or the joint Annual Governance Statement.

I have nothing to report in respect of the following matters, which I report to you, if, in my opinion:

- adequate accounting records have not been kept, or returns adequate for my audit have not been received from branches not visited by my team;
- the financial statements are not in agreement with the accounting records and returns; or
- I have not received all the information and explanations I require for my audit.

Responsibilities

Responsibilities of the responsible financial officer for the financial statements

As explained more fully in the Statement of Responsibilities for the Statement of Accounts, the responsible financial officer is responsible for the preparation of the statement of accounts, including the Police and Crime Commissioner for North Wales' Group financial statements and the North Wales Police Pension Fund, which give a true and fair view, and for such internal control as the responsible financial officer determines is necessary to enable the preparation of statements of accounts that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the statement of accounts, the responsible financial officer is responsible for assessing the Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group, and the North Wales Police Pension Fund's ability to continue as a going concern, disclosing as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless deemed inappropriate.

Auditor's responsibilities for the audit of the financial statements

My objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes my opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs (UK) will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

Irregularities, including fraud, are instances of non-compliance with laws and regulations. I design procedures in line with my responsibilities, outlined above, to detect material misstatements in respect of irregularities, including fraud.

My procedures included the following:

- Enquiring of management, the Police and Crime Commissioner for North Wales and those charged with governance, including obtaining and reviewing supporting documentation relating to the Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group, and the North Wales Police Pension Fund policies and procedures concerned with:
 - identifying, evaluating and complying with laws and regulations and whether they were aware of any instances of non-compliance;
 - detecting and responding to the risks of fraud and whether they have knowledge of any actual, suspected or alleged fraud; and
 - the internal controls established to mitigate risks related to fraud or non-compliance with laws and regulations.
- Considering as an audit team how and where fraud might occur in the financial statements and any potential indicators of fraud. As part of this discussion, I identified potential for fraud in the following areas: revenue recognition, posting of unusual journals and bias when calculating accounting estimates.
- Obtaining an understanding of the Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group, and the North Wales Police Pension Fund's framework of authority as well as other legal and regulatory frameworks that the Police and Crime Commissioner for North Wales and the Police and Crime Commissioner for North Wales Group operate in, focusing on those laws and regulations that had a direct effect on the financial statements or that had a fundamental effect on the operations of the Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group, and the North Wales Police Pension Fund.

In addition to the above, my procedures to respond to identified risks included the following:

- reviewing the financial statement disclosures and testing to supporting documentation to assess compliance with relevant laws and regulations discussed above;
- enquiring of management, the Joint Audit Committee and legal advisors about actual and potential litigation and claims;
- reading minutes of meetings of those charged with governance;
- in addressing the risk of fraud through management override of controls, testing the appropriateness of journal entries and other adjustments;
- assessing whether the judgements made in making accounting estimates are indicative of a potential bias; and
- evaluating the business rationale of any significant transactions that are unusual or outside the normal course of business.

I also communicated relevant identified laws and regulations and potential fraud risks to all audit team members and remained alert to any indications of fraud or non-compliance with laws and regulations throughout the audit.

The extent to which my procedures are capable of detecting irregularities, including fraud, is affected by the inherent difficulty in detecting irregularities, the effectiveness of the Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group, and the North Wales Police Pension Fund's controls, and the nature, timing and

extent of the audit procedures performed.

A further description of the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements is located on the Financial Reporting Council's website www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. This description forms part of my auditor's report.

Certificate of completion of audit

I certify that I have completed the audit of the accounts of the Police and Crime Commissioner for North Wales, the Police and Crime Commissioner for North Wales Group, and the North Wales Police Pension Fund in accordance with the requirements of the Public Audit (Wales) Act 2004 and the Auditor General for Wales' Code of Audit Practice.

Adrian Crompton
Auditor General for Wales
Date: 17 October 2022

24 Cathedral Road
Cardiff
CF11 9LJ

The maintenance and integrity of the Police and Crime Commissioner for North Wales website is his responsibility; the work carried out by auditors does not involve consideration of these matters and accordingly auditors accept no responsibility for any changes that may have occurred to the financial statements since they were initially presented on the website.

Summary Capital Expenditure and Funding 2021-2022

2020-2021			2021-2022	2021-2022
Actual		Description	Revised Budget	Actual
£'000			£'000	£'000
		<u>Building Works</u>		
673		Pwllheli Police Station Refurbishment	246	241
786		Vehicle Commissioning and Workshop	208	323
0		Armed Alliance Building	20	0
170		Force HQ Canteen	0	0
0		Sustainability Works	32	0
7		Retentions	26	26
33		Western Estates Area	170	141
0		Re locate/vacate – Conwy Police Station	55	56
0		Firearms Base works	354	346
0		Crime Services – SARC ISO Accreditation	48	0
1,669		Total Building Works	1,159	1,133
		<u>Vehicles and Other Equipment</u>		
1,724		Vehicle Purchase	800	650
3		Equipment	0	0
0		ANPR replacement	105	105
0		Collision Surveying Equipment	175	134
1,727		Total Vehicles and Other Equipment	1,080	889
		<u>Information Technology and Communication Equipment</u>		
1,103		Laptops and Desk Top Replacement	407	525
0		NEP Device Re-build	175	63
37		Lockers for charging and storage	20	19
59		Airwave Replacement units	0	0
0		Mobile Data Devices	150	133
413		National Enablement Programme	60	63
53		Wi-Fi	92	93
0		Digital Workplace Audio Visual	0	40
73		Digital Intelligence & Investigation	0	0
0		Nexus Upgrade	15	12
30		Backup upgrade	0	0
35		Command and Control Upgrade	1,552	1,198
0		LPS – Community Safety - Prevention	30	0
0		Emergency Services Network (ESN)	0	72
59		Body Worn Video	0	0
1,862		Total Information Technology and Communication	2,501	2,218
5,258		Total Capital Expenditure	4,740	4,240

2020-2021		Description	2021-2022	2021-2022
Actual			Revised	Actual
£'000			Budget	£'000
			£'000	£'000
		Funding of Capital Programme		
123		Home Office General Capital Grants	171	123
2,846		Revenue Contribution	2,225	2,465
0		Earmarked Reserves	1,421	820
88		Capital Receipts	101	61
2,201		Borrowing funded in revenue	822	771
5,258		Total Funding	4,740	4,240